

A.P. L.A.D

vol X

1979.

Missing Job 36-16

Pages 471 to 474.

Vol. X

No. 6

29th June, 1979.

(Friday)

8 Ashadaḥ 1901 S. E.

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions	.. 575
Short Notice Questions and Answers	598
Matters Under Rule 329:	
re: (1) Deaths in Ramavaram and other Villages of Karimnagar District due to Gastro-Enteritis	.. 607
re: (2) Selection of site at Anakapalli for shifting of Jaggery Market.	.. 608
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
re: (1) Non-availability of food-grains under the Food for Work Programme.	.. 609
re: (2) Danger to turmeric lying unsold in the Turmeric yard at Duggirala, Guntur District.	.. 623
Papers Laid on the Table	.. 626
Messages from the Council.	.. 627
Government Bills :	
(1) The Andhra Pradesh Medical Practitioners Registration (Amendment) Bill, 1979.	.. 628
(2) The Andhra Pradesh (Telangana Area) Irrigation (Amendment) Bill, 1978.	.. 628
Non-Official Resolution :	
re: (1) Development of Fisheries and Prans in Pulicat Lake, Bay of Bengal in Andhra Coast.	.. 637
re: (2) Modifications to the Andhra Pradesh Scheduled Area Land Transfer Regulation of 1959.	.. 667
Announcements:	
re: Extension of time for withdrawal of nominations to various Zonal Railway Users' Consultative Committees.	.. 668

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT**

Twelfth Day of the Fourth Session of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 29th June, 1979

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Export of Eggs to Gulf Countries through Air Cargo complex

133—

*4516 Q.—Sri K B. Siddaiah (Puttur):—Will the Minister for Animal Husbandry and Information and Public Relations be pleased to state;

(a) whether there is any proposal to export eggs to the Gulf Countries through the air cargo complex;

(b) if so, the steps taken in the matter;

(c) whether there is any proposal to set-up poultry dressing plants and deep freeze facilities for egg producers; and

(d) whether there is any proposal to set-up an egg food factory to utilise the over production of eggs in A.P. State?

వకుసంపర్ధన కాఖా మంత్రి (శ్రీ బి. రామదేవ్):—(ఎ) అవునండి.

(బి) హైదరాబాదులోని ఎయిర్ కార్గో కాంప్లెక్సు నుండి బొంబాయికి, ఆక్కడి నుంచి గల్ఫు దేశాలకు ఎయిర్ ఫ్రయిట్ ఛార్జీలక్రింద పాడైపోయే వస్తువులు ఎగుమతికి అనుమతి పొందటానికి, రాష్ట్ర మాంసం కోళ్ల అభివృద్ధి కార్పొరేషను ఛైర్మను, మేనేజింగు డైరెక్టరు ప్రతిపాదనలు పంపారు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, ఇండియన్ ఎయిర్ లైన్సు వారికి పంపిన ఈ ప్రతిపాదనలు పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

(సి) అవునండి.

(డి) లేదండి.

---

*As asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

8-30 a.m.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య:—గుర్జు తయారు చేయడంలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తం దేశంలో మొదటి రాష్ట్రంగా ఉంది. గల్ఫ్ దేశాలకు ఎక్కువగా ఎగుమతి చేయడానికి సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలి వాటికి ఆహారం ఫ్యాక్టరీ కూడా అవసరం. అటువంటి ఫ్యాక్టరీ రాష్ట్రంలో స్థాపించడానికి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ బి. రామదేవ్:—గల్ఫ్ దేశాలకు ఎగుమతి చేయడానికి అక్కడ మార్కెటు ఉందో లేదో అతి చూసేయబడుతుంది. యూరపు దేశాలలో ఉత్పత్తి ఎక్కువగా ఉండడంవల్ల మనం కంపీట్ చేయగలమా లేదా అనేది ఆలోచనలో ఉంది. The Chairman and Managing Director of Andhra Pradesh State Meat and Poultry Development Corporation wrote a letter to the Animal Husbandry Commissioner on 16-4-1979 suggesting a three member committee of top poultry men to visit a few Gulf Countries to study the egg market. గుర్జుకు మార్కెటు స్టడీ చేసిన తరువాత ఎగుమతి చేసే ప్రశ్న వస్తుంది. ఫీడ్ విషయంలో చెప్పారు. ఆలోచన చేయడానికి కార్యరేపను వారికి చెబుతాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):—మన దేశంలోనే ఎగ్ పౌడరు ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ఇదవరకు ఆలోచన చేయడం జరిగింది. అందుకు కొన్ని ప్రయత్నాలు ప్రారంభమైనాయి. కరింగర్ జిల్లాలో అటువంటిది పెట్టడానికి ప్రయత్నం జరిగింది. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే వాటిని పోలిషింగ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ బి. రామదేవ్:—ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు. గుర్జు ఉత్పత్తిని అవసరమైనంతగా చేయలేకపోతున్నాము. ఎగ్ పౌడరుకు డిమాండ్ ఉంటుందో లేదో చూడాలి. ఖరీదు కూడా ఎక్కువ అవుతుంది. పాలకు పాల పొడికి ఖరీదులో తేడా ఉంది కదా. అందువల్ల ఎగ్ పౌడరుకు కాస్ట్ ఎక్కువ అవుతుంది. ఫ్యాక్టరీ పెడితే 30-40 లక్షలు కావలసి ఉంటుంది. ఇదంతా ఆలోచించి అవసరమైతే ప్రభుత్వానికి తెలియచేయాలని కార్యరేపనుకు చెబుతాను.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు (నూకవీడు):—బర్డ్స్ను అమ్మడానికి హైదరాబాద్లో కొన్నికంపెనీలు తయారై నాయి అవి రైతులను బాగా ఎక్స్ప్లాయిడ్ చేస్తున్నాయి. ఇప్పటి పరిస్థితులు చూస్తే బ్లాక్ మనీ ఉంటే తప్ప నడవలేని స్థితిగా ఉంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే లీడ్ తీసుకుని మంచి ఈర్త్ వచ్చేట్లు బర్డ్స్ తయారు చేసే కార్యక్రమం తీసుకుంటారా రైతులను ఎక్స్ప్లాయ్ చేపను నుండి రక్షించడానికి?

శ్రీ బి. రామదేవ్:—ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ జి. మల్లిఖార్జున రావు (గురజాల):—మన రాష్ట్రంలో కోడి గుర్జు ఎంత ఉత్పత్తి అవుతున్నాయి? కన్సంప్షన్ ఎంత? ఎగుమతి చేయడానికి మిగులు ఎంత ఉంది? ఎన్నో రకాల గుర్జు ఉన్నాయి. అమెరికన్ వెరైటీ

అని రెండు రకాలు ఉన్నాయి. పాల్ టీ కాంప్లెక్స్ ను వేరే పెట్టడానికి అవకాశం ఉందా ?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ :— నాకు తెలిసినంతవరకు మన దేశంలో జరిగే ఉత్పత్తిలో మనది 12 శాతం ఉంది. మిగతా వివరాలు ప్రత్యేకంగా ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి (తిరువతి) :— ఎగ్ రెవల్యూషన్ వచ్చింది అంటున్నారు. ఎక్కడ చూచినా పాలు, ఎగ్స్ విరివిగా దొరుకుతున్నాయి అంటున్నారు. కాని ఖరీదులు అకాశాన్ని అంటుతున్నాయి. ఖరీదు తగ్గించడానికి సరసమైన ధరలకు దొరకడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ :— ఆలోచిస్తాం.

8-40 .a.m.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య (పుత్తూరు) :— కోడిగ్రడ్లను నిలువ చేయడంలో ఉత్పత్తిదారులకు సహకరించడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ :— డి.పి.ఎ.సి. క్రింద 7 జిల్లాల్లో పెట్టాలని అనుకుని గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించాము. Poultry dressing plant and duck fridge దాని వెంటదే వుంటుంది. దీనికి 7 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది. కేంద్రం నుంచి కాంక్షన్ రాగానే పెడతాము.

Appointment of Lecturers in Educational Institutions from S.Cs and S.Ts reservation quota

134—

*4247 Q -Sri T. Amrutha Rao (Tadikonda):-Will the Minister for Education be pleased to state .

(a) whether there is any G.O. instructing all the educational institutions to appoint candidates from Scheduled Castes and Scheduled Tribes as per the reservation quota;

(b) whether the Government received complaints in the month of February, 1979 from the local people of Narsaraopet about the injustice done to the SC and ST candidates by not appointing them as Lecturers as per G.O. by the College Committee of Sri Subbaraya and Narayana Degree College, Narsaraopet ;

(c) if so, the reasons for ignoring the said G.O. by the College management; and

(d) the action taken against the management for violating the G.O.s?

విద్యాశాఖా మంత్రి (శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి) :— (ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండీ.

(సి) పాలక వర్గంవారు సచ్చదగిన కారణాలు ఇవ్వలేకపోయారు.

(డి) తొందరలోనే తగుచర్య తీసుకోబడుతుంది.

శ్రీ టి. అమృతరావు :— నర్సరావుపేటకు చెందిన కొంతమంది టీడర్స్ నుంచి మంత్రిగారికి కొన్ని కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయి. యస్.సి., యస్.టి.లకు ఏమైనా అన్యాయం జరిగివుంటే జరగకుండా చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఆ విషయమే మనవి చేశాను ఈ కాలేజీ సంబంధించినంతవరకు అది అన్యాయమూ కాదా అనేది దర్శాస్తు చేయవలసివుంది ఎక్కడైనా రిజర్వేషన్ పాటించకపోతే తగిన చర్యలు తీసుకుంటాం.

శ్రీ బి. సమ్యయ్య (పర్కాల) :—రాష్ట్రములో వున్న యూనివర్సిటీలలో లెక్చరర్స్ ని అప్పాయింట్ చేయడంలో పాటించడంలేదని వుంది కాకతీయ యూనివర్సిటీ సిండికేట్ మెంబరుగా అక్కడ పాటించడంలేదనేది వారి దృష్టికి తీసుకుపోయినా కూడా వారికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చిన జి. ఓ. ప్రకారం నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ కే రిజర్వేషన్ అమలు జరపాలని వుందని, టీచింగ్ స్టాఫ్ విషయంలో రిజర్వేషన్ పాటించాలని యుజిసి నుంచి ఏమీ ఆదేశం లేదని చెప్పారు. దీనివల్ల టీచింగ్ స్టాఫ్ అప్పాయింట్ మెంట్స్ విషయంలో అన్యాయం యన్.సి. లకు జరుగుతున్నది. కనుక టీచింగ్ స్టాఫ్ విషయంలో కూడా రిజర్వేషన్ అబ్జర్వ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? ఈ విధంగా యూనివర్సిటీలో ఇంత వరకు రిజర్వేషన్ అబ్జర్వ్ చేయలేదని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—కాలేజీకి సంబంధించి యీ ప్రశ్న వేశారు. కాలేజీ లకు సంబంధించినంత వరకు క్లయర్ గా జి.ఓ.లు ఇచ్చి వున్నప్పున్నాము. అక్కడ రిజర్వేషన్స్ పాటించకపోతే అటువంటి అప్పాయింట్ మెంట్స్ ని అపూర్వ్ చేయడం జరగదు అని ఇంకా పాటించని వైఖరి అవలంబిస్తే అది గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ క్రింద వుంటే ఎయిడ్ ఆఫుతామని, గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ తీసుకోనివి అయితే డీరికగ్నైజ్ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. యుజిసి నుంచి ఏ రకమైన ఇన్స్ట్రక్షన్స్ వచ్చినవో ప్రస్తుతం చెప్పలేను. వేరే ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ య. ఓంకార్ :—79 ఫిబ్రవరిలో ఫిర్యాదు అందినది. 4 నెలలయినా యిప్పటికీ పరిష్కారం చేయలేదు. ఎప్పటికీ పూర్తిచేస్తారు?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఈ ప్రత్యేక కేసులో యిప్పటికీ కొంత మూవ్ కావడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించిన వివరాలు తీసుకొనడం జరిగింది. తగిన చర్యలు త్వరలో తీసుకొంటాం.

శ్రీ బి. ఆరుముగం (వెపంజేరి) :—యూనివర్సిటీలో కాని, కాలేజీలలో కాని నెలక్షన్ కమిటీలు వున్నాయి. ఆ కమిటీలలో యన్.సి.లు వుంటే హరిజనులకు కొంతవరకు న్యాయం జరిగే అవకాశం వుంటుంది. కాబట్టి ఆ కమిటీలలో యన్.సి. లకు అవకాశం యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—నెలక్షన్ కమిటీ ఒక ప్రాతిపదికమీద ఏర్పాటు అవుతుంది. ఇది కాలేజీ అప్పాయింటింగ్ కమిటీ. అయితే దానికి ప్రత్యేకముగా రిజర్వేషన్ కి అవకాశం లేదు. నెలక్షన్ కమిటీలో ప్రిన్సిపాల్, డి. ఇ. ఓ. యూనివర్సిటీ రిప్రజెంటేటివ్స్ వుంటారు.

NON-PAYMENT OF SALARIES TO RURAL MEDICAL
PRACTITIONERS IN KOILKUNTLA PANCHAYATHI SAMITHI

135—

*4227—Q.—Sri K. Anki Reddy (Koilkuntla) :—Will the Minister for Panchayati Raj and Roads and Buildings be pleased to state :

(a) whether it is a fact that salaries are not paid to Rural Medical Practitioners in Koilkuntla Panchayat Samithi for 12 months past ; and

(b) if so, the reasons for the delay and the steps being taken thereon ?

పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ బాగారెడ్డి) — ఎ) అవునుండి. 1978 మార్చి నుండి 1979, ఫిబ్రవరి వరకుగల కాలానికి ఇవ్వదగు జీతాలను 1979 మార్చిలో చెల్లించటం జరిగింది.

(బి) కోయిలకుంట్ల పంచాయితీ సమితికి సబ్సిడీ ఇచ్చే అధికారం భారతీయ వైద్యం, హోమియోపతి డైరెక్టరుకు వున్నది. డైరెక్టరు సబ్సిడీని 1979 ఫిబ్రవరి 21 తేదీన విడుదల చేశారు. అందుమీదట 1979, మార్చి మొదటి వారంలో 12 నెలల కాలా కి జీతాలు చెల్లించటం జరిగింది.

శ్రీ కె. అంకిరెడ్డి:—అన్ని సమితులలో కూడ ప్రతి సంవత్సరం ఈ విధమైన ఆలస్యము జరుగుతున్నది డైరెక్టరేట్ నుంచి వచ్చే నిధులు రావడములో ఆలస్యమైనపుడు జనరల్ ఫండ్ నుంచి వాడడానికి కలెక్టర్ నుద్వారా బి. డి. ఓ. లకు ఆదేశాలిస్తారా? ఈ ఉద్యోగాలను ప్రతి సంవత్సరం టెంపరరీ జేసిస్ మీద కాంక్రెట్ చేయవలసివస్తున్నది. 20 సంవత్సరాలుగా ఉద్యోగాలు చేస్తున్నప్పటికి పెర్మనెంట్ చేయలేదు. కాబట్టి పెర్మనెంట్ జేసిస్ మీద వారిని ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:—ఇప్పుడున్న పద్ధతి ప్రకారం మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్టుమెంటుద్వారా వారికి బడ్జెటు పోలీజిస్ వుంది. పేమెంట్లు చేసే బాధ్యత బి. డి. ఓ. లకు వుంది. వారు రిలీఫ్ చేయాలి. వీరు పే చేయాలి. గత సంవత్సరపు యుటిలైజేషన్ పర్మిఫికేట్ బి.డి.ఓ. పంపినతరువాత వారు డబ్బు రిలీఫ్ చేస్తారు. ఈ కేసులో సెప్టెంబరు నెలలో యుటిలైజేషన్ పర్మిఫికేట్ బి. డి. ఓ. మెడికల్ డిపార్టుమెంట్ కి పంపారు. వారు మార్చి ఆఖరు వారంలో పల డబ్బు రిలీఫ్ చేశారు. సెప్టెంబరు వరకు బి. డి. ఓ. ఎందుకు ఆలస్యం చేశారని ఆయనను సస్పెండ్ చేసి ఎంక్వయిరీ చేయాలని వ్రాయడం జరిగింది. ఆయన చనిపోయారు. అందువల్ల ఆయనను సస్పెండ్ చేసే పరిస్థితి లేదు. ఇంత దిలే ఎందుకు చేశారని మెడికల్ డిపార్టుమెంట్ లోని కన్సర్నెడ్ ఆఫీసరుమీద చర్య తీసుకోవాలని వ్రాయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఈ యిబ్బంది వుంది. దీనిని ఏవిధంగా అయినా సరే తొలగించాలని సెక్రటరీయట్ లో మీటింగ్ పెట్టి పంచాయతీ రాజ్ సెక్రటరీ, మెడికల్ డిపార్టుమెంట్ సెక్రటరీ కలిసి ఒక

నిర్ణయానికి వచ్చారు. అక్కడనుంచి ఇక్కడకు ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం, ఖర్చు పెట్టాలంటే ఏ లెవెల్‌లో అయినా డిలే అవుతుంది. ఆ బడ్జెటు పోలిసిస్ పంచాయతీ రాజ్ కే ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలని పెక్కిటరీల కమిటీ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. తొందరలో జి. ఓ. యిస్ట్రీ చేస్తున్నాం కాబట్టి ఇకముందు ఈ యిబ్బంది వుండదు. వారిని పెర్మనెంట్ చేసే విషయం కన్సిడర్ చేస్తాము.

8-50 a.m.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు (గావూరు):—రూరల్ డిస్పెన్సరీలో మందులు, జీతాలకు డబ్బు ఇవ్వాలంటే పంచాయతీ జనరల్ ఫండ్స్ నుండి ఇవ్వాలి అంటారు. అక్కడ డబ్బు లేక ఈ డిస్పెన్సరీలను మూసివేసే పరిస్థితి వుంది. కనుక వాటిని మెడికల్ హెల్త్ డిపార్ట్మెంట్ వేరే చేస్తేల్లు గూస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—పంచాయతీ రాజ్ కు ఫండ్స్ ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తామని చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి):—నా సమితిలో నెలలనుండి జీతాలు లేవంటే జనరల్ ఫండ్స్ నుండి రెండు వేల రూపాయలు ఇచ్చారు కాని అది చాలలేదు. పంచాయతీరాజ్ నుండి రిపోర్టు తెప్పించుక నే దానింటే గవర్నమెంటే డై రెక్టుగా వారికి ఇప్పిస్తారా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—ఎవరెవరికి జీతాలు దొరకలేదో ఆ వివరాలు తెప్పించుంటాము. ఒక నెలలోపలనే వారికి జీతాలు ఇచ్చే భాద్యత తీసుకోవటానికి అవిధంగా జి.ఓ. ఇస్ట్రీ చేస్తాము.

శ్రీ డి. చిన మల్లయ్య (ఇంపర్తి):—వారు సరిగా తమ డ్యూటీని నిర్వహిస్తున్నారో లేదో చెప్ చేసే భాద్యత ఎవరిది?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—బి.డి.ఓ. సర్ పంచ్ చూస్తారు. ఎక్కడైనా లోటు వుంటే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్.ఎస్.ఎస్. రెడ్డి (విశాఖపట్నం II):—వారికి ప్రతి నెలా జీతాలు వచ్చే సర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—దానికి సమాధానం చెప్పాను.

Drinking Water Schemes for Bhadravari Etc. Samithis in Srikakulam District

136—

*3946 (A)—Q.—Sarvasri V. Narasimha Rao (Kottur), K. A. N. Bhukta (Harishchandrapuram), D. Seetaramulu (Narasannapeta) and K. Rajaratnam (Palakonda) :—Will the Minister for Panchayati Raj and Roads and Buildings be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the District Review Committee (which met on 25th and 26th October, 1978) Srikakulam passed a resolution to the effect that drinking water schemes for Bhadravari, Seethampeta and Pachipenta Samithis by pumping from perennial sources nearby, be examined;

(b) if so, whether the Zilla Parishad implemented the resolution by inspecting the water scarcity villages in the above said Samithies and if so, the names of those villages ;

(c) whether it is a fact that 20 to 25 hill top Girijan villages in each Samithi are suffering for want of drinking water especially in summer ;

(d) if so, the action taken by the Government to provide drinking water facilities to those villages ; and

(e) if not, the reasons therefor ?

పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి శ్రీ ఎం.బాగారెడ్డి :—(ఎ) అవునండి.

(బి) అవునండి. ఈ క్రింది మూడు పంచాయతీ సమితులలో నీటికి ఎద్దడిగావున్న గ్రామాలను తనిఖీ చేయడం జరిగింది:

1. భద్రగిరి పంచాయతీ సమితి (22 గ్రామాలు,)

2. సీతంపేట పంచాయతీ సమితి (15 గ్రామాలు.)

3. పాచిపెంట పంచాయతీ సమితి (29 గ్రామాలు.)

(ఇ దుకు జతపరచిన వివరణలో గ్రామాల పేర్లు ఇవ్వబడినాయి.)

(సి) అవునండి.

(డి) ఈ గ్రామాలకు మంచినీరు ఏర్పాటు చేసేందుకు పథకాలను రూపొందించడానికి ప్రతిపాదనలను కోరడం జరిగింది. ఆయా బి.డి.ఓ.ల నుండి ప్రతిపాదనలు రావలసి ఉన్నాయి.

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(b) LIST OF WATER SCARCITY VILLAGES

I. Panchayat Shmithi Bhadrageeri :

1. Chandraybimidi	(S.T)
2. Biyyalavalasa	„
3. Cheemudigudu	„
4. Dimitiguda	„
5. Corada	„
6. Jinnesu	„
7. Kedaripuram Colany	„
8. Kedaripuram	„
9. Levidikonda	„
10. Peddakharja	„
11. Rastakuntubai	„
12. K. Sivada	„

I. Panchyat Samithi, Bhdragiri— (Contd.)

13. G. Sivada	(S.T.)
14. Tatikonda	„
15. Yegulavada	„
16. Yendabhadra	„
17. Yendubhadra	„
18. Rella	„
19. Pinguva	„
20. S.K.Likkidi	„
21. Kudda	„
22. Kuddapolavalasa	„

II. Panchayat Samithi, Seethampeta:

1. Gangammadoravalasa	(S.T)
2. Naikannaguda	„
3. Mahayuram Colony	„
4. Seethampeta	„
5. Dharmalaxmipuram	„
6. Feddagottipilli	„
7. Gadagujji	„
8. Marrimanuguda	„
9. Sambham	„
10. Nimmalvalasa	„
11. Jagatipalli	„
12. Jajuva	„
13. Mutyalu	„
14. Kondacherlangi	„
15. Buchandri	„

III. Panchayat Samithi, Pachipenta:

1. Cogadavalasa	(S.T)
2. Mirthiguddivalasa	„
3. Dagaravalasa	„
4. Guddanganivalasa	„
5. Chintalavalasa	„
6. Palivalasa	„
7. Valagavalasa	„
8. Kuntabadivalasa	„
9. Garikiva	„

III. Panchayat Samithi, Pachipenta—(Contd) :

10. Kurukutti	S.T.
11. Panasabhadra	„
12. Yerrasamathavalasa	„
13. Duggeru	„
14. Mulavalasa	„
15. Yetaganivalasa	„
16. Siriki	„
17. Dendigam	„
18. Gurrayuvalasa	„
19. Beddabheparayalasa	„
20. Kestivalasa	„
21. Kottavalasa	„
22. Chinabarigam	„
23. Peddabarigam	„
24 Thonam	„
25. Mungivanivalasa	„
26. Kondulapadam	„
27. Yadangivalasa	„
28 Najatanavalasa	„
29. Nhutalakanavalasa	„

శ్రీ వి. నరసింహారావు :—ప్లేన్ ఏరియాలో వున్న గ్రామాల పేర్లు ఇచ్చారుకాని కొండమీద వున్న గ్రామాలను ప్రకటించలేదు. ఉద్యాయ్, నీల కంఠాపురం, దారపాడు అనే కొండమీద వున్న గ్రామాలలో నీటి సదుపాయం లేదు. అమరనాథరెడ్డిగారు అవ్యతత వహించిన కమిటీ మీటింగులో ఈ విషయం పరిశీలించాలని కోరాము. కొండమీదగల గ్రామాలను పర్యవేక్షించాలని మూర్తి గారు ఆదేశిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. జాగారెడ్డి :—కొండమీద గ్రామాలను ఇన్స్పెక్టుచేసి రిపోర్టు తయారు చేయవలసిందని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుకు తెలిపానులో చెప్పడం జరిగింది.

డెప్యూటీ స్పీకర్ :—ఈమధ్య వర్షాలు పడ్డాయి కదా.

శ్రీ వి. నరసింహారావు :—వర్షాలు పడినా నీరు క్రిందకు వచ్చేసింది. అందువల్ల కొండమీది వారంతా క్రిందకువచ్చి నీరు తీసుకుని పైకి వెళ్ళవలసి వస్తున్నది. కనుక పంపింగ్ స్కిము ఏదైనా ప్రైవేట్ పెట్టి నీరు పైకి పంపటానికి ఎగ్జామిన్ చేయించండి.

శ్రీ టి. అమృతరావు :—నైక్లోను వల్ల చాలా పంచాయితీలలో డౌపేషన్ ఇవ్వలేని పరిస్థితి వుంది. డౌనేషన్ ఇస్తే కాని ప్రొప్రెటర్డ్ వాటర్ సప్లయ స్కిము

ఛేక్ చేయము అని అంటున్నారు కనుక అటువంటి ప్రాంతాలలో డౌనేషన్ అడగకుండా ఫుల్ గ్రాంటు ప్రభుత్వమే ఇచ్చి చేయిస్తుందా?

శ్రీ ఎం. కాగారెడ్డి :—ప్రాటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీముకు సంబంధించి రెండు విధానాలు వున్నాయి. సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ ప్రోగ్రాంలో వున్న గ్రామాలు, వీటికి కంట్రీబ్యూషన్ అవసరం లేదు. వార్మత్ ప్రోగ్రామ్ లో చాలా ఇబ్బందిగా వున్న గ్రామాల లిస్టును 74-75 లో మన ప్రభుత్వం కేంద్రానికి పంపించి దానిలో కొన్ని సెలక్ష చేసి వారు ప్రతి సంవత్సరం కొన్ని చేస్తున్నారు. వార్మత్ ప్రోగ్రాములో కొద్దిగా ఇబ్బందిగా గ్రామాల లిస్ట్ సెకండ్ ప్రెయారిటీ ఇయ్యూ ఆ గ్రామాల లిస్ట్ ఇవ్వడం జరిగింది. గౌరవనశ్వులు చెప్పినట్లు ఏ గ్రామ పంచాయితీ రిక్వైర్డ్ కంట్రీబ్యూషన్ ఇచ్చే పరిస్థితి లేకపోతే, దానికి సోర్సెస్ లేని పరిస్థితి వుంటే, తగ్గించాలని కలెక్టరు రికమెండు చేస్తే ప్రభుత్వం కన్సిడర్ చేస్తుంది.

Pilgrim Rush at Tirumala

137—

*3944 (B)-Q—Sarasri A. Easwara Reddy (Thirupathi) and B. R. Doraswamy Naidu (Kuppam):—Will the Minister for Endowments and Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether the Chairman of the T. T. D., Dr. Ramesan, expressed the view recently that a Special second entrance (Dwaram) can be opened to ease the traffic on Tirumala Hills; (vide letter to the Editor column in 'The Hindu' Dt. 1-2-1979 under the caption 'Pilgrim rush at Tirumala'); and

(b) if so, the stage at which the matter stands ?

దేవాలయ, మునిసిపలు పరిపాలనశాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. వి. చౌదరి) :—

(ఎ) అవునండీ అది చైర్మను గారి వ్యక్తిగత అభిప్రాయం. కంచి, శ్రీంకేరి జగద్గురువులు, అహోబిలం శ్రీరంగం, వానమూరి, తిరుమల మొదలగు వివిధ వర్గాలకు చెందిన మతాధికారులందరూ అంగీకరించినప్పుడే ఈ విషయంలో చర్య తీసుకోవడం సాధ్యమవుతుందనే ఆచార్యుల మద్దతు ఉన్నప్పుడే తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఈ పనిని నిర్వహించగలదని కూడా ఆయన అన్నారు.

(బి) ఇష్టా గోష్టి సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయి. తరువాత ఈ విషయం తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం బోర్డు సమక్షంలో ఉంచబడగలదు. ఏదైనా చర్య తీసుకొనే ఘంటసాల బోర్డు అభిప్రాయం కూడా తెలుసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—యాతికుల రివేల్ గింగటానికి రెండవ యెంజిన్స్ తెరిపించాలనేది ఉద్దేశ్యం, ఇంతకుముందు చంద్రీమౌళిరెడ్డిగారు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగా వున్నప్పుడు ఇది తలపెట్టబడింది అప్పుడు ఆగమశాస్త్ర పండితులు అలా చేయటానికి పిలువలేదన్నారు. స్థల మహత్యాన్ని కూడా చూడాలి. అందు వల్ల ఆగమశాస్త్ర పండితులతో సంప్రదిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :—గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు 78 లో కూడా ఇలాంటి ఆలోచన వచ్చింది. అగమ కాస్త్రజ్ఞులు ఒప్పుకోనందువల్ల ఆ సలహాను తిరస్కరించారు. గౌరవసభ్యుల అభిప్రాయాన్ని అనుసరించి నేను కూడా అదే అభిప్రాయంలో వున్నాను.

Selling of Temple Lands to the Tenants

138—

*3018 Q-Sri Kasu Venkata Reddy (Narasaraopet) :— Will the Minister for Endowments and Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to take away the Endowment lands from the purview of the Tenancy Act so as to enable the Government to sell away the Temple lands to the tenants;

(b) if so, whether the Government contemplate to put the amount, after disposal of the temple lands in fixed deposits so that it can be utilised for the development of temples ;

(c) when is the proposal likely to be materialised ; and

(d) if not, the reasons therefor?

దేవాలయ, మునిసిపల్ మరియు శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. వి. చౌదరి) :—

(ఎ) దేవాలయ భూములను కాలూదారీ చట్టం పరిధి నుండి తొలగించడానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నది అట్టి భూములను అమ్మే విషయంలో ఇంతవరకు ఎట్టి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. కనుక ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

(బి) ఈ విషయంలో యింకా తుది నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

(సి), (డి) ఈ విషయంలో ఒక ముసాయిదా బిల్లును శయ్యారు చేసి, ఆమోదంకోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది, ఈ విషయం ఇంకా పరిశీలనలోనే ఉన్నది.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :—అధ్యక్షా, ఒకటి, అనలు 9-00 a. m. తెనస్సీ యాట్ల క్రింద యిప్పుడు కూడ దేవాలయ భూములు వున్నవా? లేవని నా అభిప్రాయం. రెండవది, తెనస్సీ యాట్ల క్రింద వున్నా లేకపోయినా అమ్మాలనే ప్రతిపాదన అయిందారు సంవత్సరాల నుండివుంది. ఈ ప్రభుత్వంవచ్చిన మొదట్లో ఆ ప్రతిపాదనచేసింది. ఆ సందర్భములో అపోజిషను లీడర్లు మీటింగు జరిగింది. మేము అమ్మాలని చెప్పాము. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక స్టేటుమెంటు యిచ్చారు- అమ్మితే 200 కోట్లు వస్తే ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్సులో పెడుతామని, ఎకనామిక్ డెవలప్ మెంటు కార్యక్రమాలకు వినియోగిస్తామని. ఎప్పుడు డిసిషను తీసుకుంటారు? ఎన్ని రోజులు కన్సిడరేషనులో వుంటుంది? దానికి టైము లిమిటు వుందా?

శ్రీ పి.వి. చౌదరి :— తెనస్సీ యాట్ల క్రింద వున్నప్పుడు ఫీర్ రెంటు అనే దానిగురించి పరిశీలన చేసి వారికి ఎంత అవకాశం కల్పించాలో తెనంటున్న

కల్పించేదానికి వుంది. అందులో వచ్చే ఆదాయములో 50 వర్సంటు వారి నుండి తీసుకోవాలనేది వుంది ఈ విషయాన్ని అంటిని కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క కంకరెన్సు కొరకు పంపించబడింది. వారి నుండి రిఫ్లయి రాకుండా ఏమి చేయడానికి లేదు. ఉ విషయం పూర్తిగా పరిశీలన చేయడానికి యీ నెల 22 నాడు సెకండు సెక్రటరీ టు గవర్నమెంటు, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు; సెకండు సెక్రటరీ టు గవర్నమెంటు, ఫుడ్ అండ్ అగ్రిల్చర్; కమీషనరు, ఎండోమెంటు, రిజిస్ట్రారు ఆఫ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్: స్పెషల్ ఆఫీసరు అండ్ ఎక్స్ ఆఫిసియో సెక్రటరీ టు గవర్నమెంటు, ఫైనాన్స్ అండ్ ప్లానింగుగార్లతో కమిటీని వేశారు. ఏదైనా తెలంగాణాలోని ప్రొటెక్టెడ్ టెనంట్స్ కు యిది వర్తించదు. ఆంధ్రలో వున్నటువంటి టెనంట్స్ ను రక్షించాలనే వుద్దేశం ఏ మాత్రం లేదు. 5 ఎకరాల లోపల వుండేవారికి అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించాలనే వుద్దేశముతో యిది తీసుకు రాబడింది.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా):—మంత్రిగారి సమాధానముతో మొదటి భాగానికి రెండవ భాగానికి మధ్యన వైరుధ్యం కనబడుతున్నది. టెనన్సీ యాక్టు పరిధినుంచి తొలగించడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ప్రతిపాదన వుంది అన్నారు దేవాలయ భూములకు. ఎందుకు వుంది? అప్పుడం కొరకు. 5 ఎకరాల లోపు వుండే చిన్నకారు రైతులకు అమ్ముతామని చెప్పారు. టెనంట్స్ వుండడానికి అమ్మే ప్రతిపాదనకు వైరుధ్యం లేదా? కాబట్టి టెనన్సీ యాక్టు నుండి తొలగించే ప్రశ్న వుదయించదు. మంత్రిగారేమో టెనన్సీ యాక్టునుండి తొలగించే ప్రతిపాదన ఆలోచిస్తామన్నారు. ఎందుకు ఆలోచించాలి? పెద్ద కారుదార్లు ధన వంతులు, భూస్వాములు వంటే వారిని తొలగించవచ్చు. సామూహ్య స్వేచ్ఛకారు రైతులు కారుదార్లుగా వున్నప్పుడు వారికి భూములు అమ్మే ప్రతిపాదన వున్నప్పుడు టెనన్సీ యాక్టు పరిధినుండి తొలగించడానికి కొత్త చట్టం తేచ్చే అవసరం లేదు. దేవాలయ భూములను స్వేచ్ఛకారు రైతులైన కారుదార్లకు న్యాయమైన సరసమైన ధరలకు అమ్మే విధానాన్ని తొందరగా అమలుపరుస్తారా?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :— కొంత మంది పెద్దవారు చిన్నవారి పేరు పెట్టుకొని వాటిని అనుభవిస్తున్న దృష్ట్యా యీ చట్టం పరిధి నుండి తొలగించాలనేది వచ్చింది వారు చెప్పినటువంటిది పరిశీలన చేస్తాం. ఆక్ట్ వేసిప్పుడు హయ్యర్స్ బిడ్డర్ అయినా కూడా వారి రిలీఫ్ కొరకు ఫీర్ రెంటు పిటిషను పెట్టుకోడానికి అవకాశం వుంది. అంతేగాకుండా ప్రతిసారి టెనంట్స్ కు రెమిషను విషయం కూడా పరిశీలనలోకి తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీమతి యం. స్వరాజ్యం (తుంగతుర్తి) :— సంవత్సరాలకొద్దీ పరిశీలనలో వుండడంవల్ల సమస్యలు పరిష్కారం కావు. దేవుడి భూములను, పట్టా గాని యినాం గాని పేదవారికి అమ్ముడానికి కారుదార్లకు యివ్వడానికి అవకాశం కల్పిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేశారు. మంత్రిగారు ప్రకటన చేశారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అనేక మంది హరిజనులు దేవాలయ భూములు కావాలని తహసీల్ ఆఫీసులో దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. ఆ నియోజక వర్గములో అయిదారు గ్రామాలలో యిది పీజంటు సమస్యగా వచ్చింది. నేను

అడిగేది, ఒకటి, పేదవారు కౌలుదారుగా వుంటే వారికి అమ్మే వకాళం యేర్పాటు చేస్తామని హామీ ఇివ్వాలి. ఎక్కువ భూములు వున్న వారు కౌలు దారుగా వుంటే వాటిని తొలగించి పేదవారికి అమ్మడానికి ఏర్పాటు చేస్తామని హామీ ఇివ్వాలి.

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :— ఇది పరిశీలనలో వుందని మొదటనే మనవి చేశాను. ఆమెగారు అన్నట్లు ఎవరిని రక్షించే విషయం మాత్రం లేదు. భూములు లేనటు వంటి తెనంటు స్వాధీనములో వుంటే వారు తీసుకోడానికి అవకాశం కల్పిస్తాం. పెద్దవారు చిన్నవారి పేర అనుభవస్తూ వుంటే వారిని విడిపించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ పి వెంకటరావు (నూజివీడు) :— ఇప్పుడు దేవాలయ భూములపైన నరైన ఆదాయం రావడం లేదు. కొద్ది మంది కేతుల్లో వుండిపోయింది; అనే ఆర్గ్యుమెంటును జేసివ్ గా చేసుకొని భూములు అమ్మాలనే ఆలోచన చేశారు. వాటిని అమ్మి ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్టుగా మార్చాలంటే గుడిలో దీపం పెట్టేవారు వుండరు. ఈ డబ్బు కూడ కొన్ని రోజుల్లో క్లంకర్లం అయిపోతుంది. ఈ భూము లను దేవాలయాల క్రిందనే వుంచి వాటిని రక్షించుకుంటూ ఎక్కువ ఆదాయం రాబట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. కాని భూములు అమ్మాలనే మాటకు ప్రజల అనుమతి లేదు ఏ దేవాలయ అనుమతి లేదు. అనాదిగా వస్తున్న దేవా లయాలను రూపుమాపే పరిస్థితి వస్తుంది. ఇది మంత్రిగారు దృష్టిలో పెట్టుకొని మళ్ళీ ఆలోచన చేయాలని కోర తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :— ప్రస్తుతం వున్న చట్టంలో ఎవరికైనా కాలకు ఇచ్చివుంటే వారిని తొలగించేదానికి అవకాశం లేని పరిస్థితులలో దేవాలయా లకు రావలసిన ఆదాయం రాకుండా వు డి పూజలు మిగతా విషయాలు జరుగని పరిస్థితులు ఎన్నో వున్నవి. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకోవడం జరిగింది. పూర్తిగా దేవాలయ భూములు అమ్మాలనే అభిప్రాయం కానే కాదు. ప్రత్యేకంగా చట్ట రీత్యా తీసుకొని దేవాలయాలకు కావలసిన ఆదాయం పెంచుకొని అర్చకులకు మిగతావారికి కావలసినటువంటివి చెల్లించే దానికి పూర్తిగా వారికి రక్షణ కల్పించేదానికి అవకాశం తీసుకునే సందర్భంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆమోదం కూడ పొందవలసి వుంది. అది పరిశీలనలో వుందని మనవి చేశాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :— దేవాలయాల భూముల నుండి ప్రభు త్వానికి వస్తున్న ఆదాయం ఎంత ?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :— ఆ విషయం నా వద్ద ప్రస్తుతం లేదు.

శ్రీ బి. రామసుబ్బయ్య (కనిగిరి) :— దేవాలయ భూములు తెనంటు క్రింద వున్నందున పెద్దవారి చేతుల్లో వున్నవి. అక్కడక్కడ సబ్ లీజుకు కూడ ఇివ్వడం జరిగింది. తెనన్నీ యాక్టు క్రింద ఎక్కువ కేసులు తహసీల్దార్ వద్ద వున్నవి, అవి డిప్యూటీ చీఫ్ కమిషనరులకు తగిన ఆదాయం రావడం లేదు. ఎప్పుడో 10, 20 ఏండ్ల నాడు నిర్ణయించిన నామ మాత్రపు ఆదాయం ఎకరాకు రెండు మూడు మూటలు అని వున్నవి. అందుకని తెనన్నీ యాక్టు

పరిధి నుండి తొలగించి ఆ భూములను అమ్మేలోగా మళ్ళీ లీజు లేకుండా కొత్త ఆక్రమణ చేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :—కాలుదారు డిఫార్ట్మెంట్ కాకుంటే యిప్పుడున్న చట్ట రీత్యా తొలగించడానికి లేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—చమ్రగ చట్టం తీసుకురాబోయే సందర్భములో కేరళలాంటి రాష్ట్రాల్లో వున్న చట్టాలను పరిశీలన చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :—చేస్తాం.

9-10 a. m.

శ్రీ ఎన్. జై పాల్ రెడ్డి :—ఆంధ్ర ప్రాంతం సంగతి నాకు తెలియదు కాని తెలంగాణా చైనాస్సి యాక్టు క్రింద మాత్రం ఈ ఎండోమెంట్స్ లాండ్స్ రావు కనుక తీస్తే సమస్య ఉత్పన్నం కాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ తరపున కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ముసాయిదా బిల్లును పంపించామని అంటున్నారు. ఆ ముసాయిదా బిల్లు యొక్క ప్రధానాంశములు ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :—ఆ డ్రాఫ్ట్ బిల్లు యొక్క సెయిలెంట్ ఫీచర్స్ చేబులు మీద పెట్టిస్తాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విశ్వ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :—పేద హరిజనులు, బరిహిన వర్గాలవారు చాలకాలం నుంచి ఆ భూములను సేద్యం చేస్తున్నారు. కాలుదారి చట్టం పరిధినుంచి తీసేస్తామని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ప్రజలకు తెలియకుండా అసెంబ్లీకి తెలియకుండా ప్రభుత్వానికి ఇష్టం వచ్చిన సెక్షన్స్ పెట్టి ముసాయిదా బిల్లును కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించారు. ఆ వద్దతి మంచిది కాదు. గౌరవ సభ్యులకు తెలియకుండా ఆ ముసాయిదా చట్టమును కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించడం తప్పు. తెలంగాణా రక్షిత కాలుదారి చట్టమును ఈ పరిధిలో చేస్తే పెద్దవారు ఎవరైనా ఇనాంఘాములపైన ఉంటే వారిని కూడా జేదఖలు చేసే వీలు ఉంటుంది కాబట్టి తెలంగాణా కాలుదారి చట్టం క్రింద ఈ భూములను చేరుస్తారా ?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—కాలుదారులను పట్టేదారుగా అనుమతి ఇచ్చే పద్ధతులలో, దేవునికి ఆదాయం వచ్చే పద్ధతులలో ఈ ముసాయిదా చట్టాన్ని తయారు చేసాము, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పరిశీలన కోసం పంపించామని మంత్రి గారు చెబుతున్నారు. సంతోషమే. ఇప్పుడు వెంటనే మన అసిస్టెంట్ కమిషనర్లు, కమిషనర్లు కొన్ని గ్రామాలలో 2, 3 ఎకరాలు, అంతకన్నాలోపు ఉన్నటువంటి దేవాలయ భూముల కాలుదార్లకు నోటీసులు ఇచ్చి 20వ తేదీ లోపల సమాధానం చెప్పకోమని అన్నారు. లేకపోతే మేము వేలం వేసి అమ్ముకొనునని నోటీసులు ఇస్తున్నారు. గవర్నమెంట్ అమ్మకం చేసే కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించి కొన సాగిస్తున్నది. చట్టం రాకముందే, నిబంధనలు తయారుకాకముందే, ఒక పాలసీ నిర్ణయం కాకముందే దేవాలయ కమిషనర్లు భూములు అమ్ముతున్నారు. నోటీసులు ఇస్తున్నారు. కాబట్టి అది వారి పాలసీకి విరుద్ధం కాదా ?

అంతర్వేది దేవాలయం భూములకు సంబంధించి నోటీసు వచ్చింది. కాబట్టి దానిని నిలువదలచేసి చట్టం తయారయ్యే వరకు అవుతారా ?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :— తమరు స్పెసిఫిక్ గా ఏమైనా ఇస్తే చూస్తాను.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :— అది జనరల్ నేచరు. 2, 3 ఎకరాల దేవాలయ కాలుదారి భూములను బేదఖలు చేసి ఆక్సులో అమ్మే విధానాన్ని ఆపివేస్తారా ? ఈ విషయం నిన్న మీ దృష్టికి కూడా వచ్చింది.

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :— అటువంటివి ఏమైనా ఉంటే నేను ఆపించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నరసంపేట) :— గతసారి బడ్జెటు సమావేశంలో కొన్ని విషయాలు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాము. అప్పుడున్నటువంటి మినిష్టరుగారు ఏమన్నారంటే ఇట్లాగ అమ్ముతున్న విషయాలు నా దృష్టికి కూడా వచ్చాయని అన్నారు. ఇప్పుడు వీరు అసలు తెలియదని అంటున్నారు.

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :— ఆ టెనంటు ఉన్నటువంటి చోట అమ్మేది లేదు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— ఇప్పుడు పేదల స్వాధీనంలో భూములు ఉన్నాయి. టెనంటుగారి కార్డు పూర్వకంగా లేరు. అయినప్పటికీ చాలాకాలం నుంచి ఆ భూములు వారి స్వాధీనంలో ఉన్నాయి వారు రెంటు రెగ్యులర్ గా పే చేస్తున్నారు. అటువంటి భూములను బహిరంగంగా వేలం పాట పెట్టి ఎవరు ఎక్కువ డబ్బు యిస్తే వారికి ఇచ్చే దృష్టితో అమ్మకానికి పెడుతున్నారు. అటువంటి చట్టం అమలులోకి వచ్చేవరకు అమ్మడానికి వీలులేదు. మీ పాలసీకి భిన్నంగా పోతున్నారు. ఈ విషయం గత సంవత్సరం నుంచి మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాము. కాబట్టి ఆ రకంగా అమ్మడానికి వీలులేదని అర్థమై జారీ చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి :— ఇప్పుడే నేను మనవి చేసాను. చిన్నవాళ్ళు టెనంటు క్రింద లేకుండా అనుభవిస్తున్నారని చెబుతున్నారు. అటువంటివి - 2, 3 ఎకరాల చిన్నవారు అయితే వాటిని వేలం వేయకుండా నేను ఆదేశాలు ఇస్తాను.

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు (పొన్నూరు) :— దేవాలయ భూములు కాలుదార్లకు అమ్మడానికి గవర్నమెంటు తీసుకున్న నిర్ణయం చాలా ఉచితమైనది. దేవాలయ భూములకు సంబంధించి కాలుదార్లు 1, 2 బిస్తాలు కాలు ఇచ్చి చాలా చోట్ల దేవాలయాలకు నష్టం కలుగ జేస్తున్నారు. ఇది ఎప్పటినుంచో జరుగుతున్నది. అందువల్ల భూముల మీద ఆదాయం పడిపోతున్నది. ఆ భూములు అమ్మితే వచ్చే డబ్బు కొన్ని కోట్లు ఉంటుంది కనుక అది ఫిక్స్డ్ డిపోజిట్ లో వేసి, దానిమీద వచ్చే వడ్డీతో ఇండస్ట్రిస్ ను డెవలప్ చేయవచ్చు. సెక్రటరీ గవర్నమెంటు నుంచి ఇంకా పర్మిషన్ రాలేదని అన్నారు. ఆ డెసిషను తీసుకొనడానికి ఇంకా ఎంతకాలం పడుతుంది ?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— మాకు ఇదివరకు ఎస్యూరెన్సు ఇచ్చారు. బిల్లు తయారు అయ్యేవరకు భూములు అమ్మమని ఎస్యూరెన్సు ఇచ్చారు. కాని ఇప్పుడు

అమ్ముతున్నారు. కనుక జనరల్ ఆర్డరు ఇన్ఫ్యూ చేయండి. పేసల స్వాధీనంలో ఉన్న భూమిని తొలగించి అమ్ముకూడదని ఆర్డరు ఇవ్వండి. బహిరంగంగా వేలం వేస్తే పేదలు ఎవరు కొంటారు? కాబట్టి ఆ రకంగా దేవాలయ భూములు చట్టం వచ్చేవరకు అమ్మే సమస్య లేదని చెప్పి ధనికల స్వాధీనంలోగల భూములు పేద వారికి ఇప్పించండి. దీనికి స్పష్టమైన హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ పి.వి. చౌదరి :— ఇదివరకే నేను మనవిచేసాను. ఎంత ఆదాయం ఉన్నవారు పేదవారు అని వారు నిర్వచనం ఇస్తే నేను పెన్సిఫిక్ గా ఆదేశాలు ఇస్తాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంశేట) :— పేద రైతుల నిర్వచనం ప్రభుత్వ స్థాయిలో లేదని మంత్రిగారు భావిస్తున్నారా?

శ్రీ పి.వి. చౌదరి :— అతను ఆ తెనంటు అని నిర్ధారణ కాకపోయినా 2, 3 ఎకరాల భూమి పేదవారు అనుభవిస్తూ ఉంటే వాటిని వేలం వేయకుండా ఆదేశాలు ఇస్తానని నేను ఇంతకుముందే మనవిచేసాను.

Decentralisation of Auctioning of Government Arrack and Toddy Shops

139—

*4377 Q.—Sri B. R. Doraswamy Naidu (Kuppam) :—Will the for Minister Excise and Legislature be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the present system of auctioning Government Arrack and Toddy Shops at district level is benefiting big and rich bidders and is depriving the small ones ;

(b) if so, whether the Government will decentralise this system and entrust the auctions to Tahsildars to conduct the same at taluk level to enable the poor and marginal bidders to participate in the same ; and

(c) if so, from when?

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ పి. గంగా రెడ్డి) :— (ఎ) కాదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

Abolition of Present System of Auction of Toddy Shops

140—

*3938-(K) Q.—Sri D. China Mallaraj (Indurthy) :—Will the Minister for Excise and Legislature be pleased to state :

whether there is any proposal before the Government to abolish the system of auction of the toddy shops and give the same to the societies in the respective villages from next year ?

అక్కరి కాభామంత్రి (శ్రీ పి. గంగా రెడ్డి):—లేదండీ.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి (నగరి):—గీత కార్మికులకు సొసైటీలు ఏర్పాటు చేసారు. అదేవిధంగా హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఈ సొసైటీలు ఏర్పాటుచేసి వారు కూడా ఈ ఆడునులో పాల్గొనడానికి అవకాశం కలుగజేస్తారా?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి:—గీత పారిశ్రామికల ప్రాధేయను గీత యని వారికి ఇచ్చారు. వారు అడిగినటువంటి ప్రపోజలు గవర్నమెంటు ముందు లేదు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—సారాకు సంబంధించినంతవరకు పెద్ద పెద్ద గ్రూపులు పెట్టి వేలం వేయడంవల్ల ధనికులు తీసుకొని కోట్లకొలది రూపాయల బకాయి పెట్టి ముంచుతున్నారు కాబట్టి వాటిని చిన్న చిన్న దుకాణాలుగా విడదీసి అమ్మితే ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది. కల్లుదుకాణానికి సంబంధించి ఇదివరకు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం వచ్చే సంవత్సరం దాదాపుగా పూర్తిగా వెలంపాట లేకుండా టీ ఫర్ టావర్ అనే స్కీము క్రింద కాని సొసైటీలకు కాని ఇచ్చే విషయం అమలు జరుపుతారా?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి:—ఈ గ్రూపుల మాదిరిగా ఆక్షను చేసే దానిలో 9-20 a m కోట్ల రూపాయలు మురుగుతున్నాయి అనేది నిజం కాదు. పోతే పోయిన సంవత్సరం పాలసీలో క్లుప్తముగా నేను చెప్పాను ఎవరైతే ముందుకు వచ్చి సొసైటీస్ కావాలని అంటారో వారికి తప్పక ఆలోచిస్తామని చెప్పాము ఒక్క పరతు మాత్రం పెట్టాము. పెద్ద గ్రామాలలో, మున్సిపాలిటీలలో, అర్బన్, ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాస్ లో పెద్ద షాపు ఉన్నచోట అందులో పుంపు, వారికి అది స్వాధీనం ఉండదు అని తప్ప మిగిలిన అన్నిటికి ఏమీ పరతు పెట్టకుండా ఇస్తామన్నాము. ఇస్తున్నాము.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:—రెండింటికి కలిపి ఇప్పుడు చెబుతారా? రెండు ప్రశ్నలకు?

మిష్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్:—రెండింటికి కలిపే.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:—మొదటి ప్రశ్నలో ఉన్నదానికి మంత్రిగారు జవాబులో లేదు అన్నారు. లేదు అన్నమాట టెక్నికల్ గా చెప్పిన మాట, లేకపోతే చిన్నవాడు సంపన్నుడుతోటి చేయలేదు అన్న వాస్తవాన్ని ప్రభుత్వం గమనించలేదు అన్నది ఒక ప్రశ్న ఉద్భవిస్తున్నది. రెండవ విషయము ఏమిటంటే ఇప్పుడు మంత్రిగారు శలవిచ్చిన సమాధానము కల్లు దుకాణాలకు కూడా వర్తిస్తుందని నానమ్మకం. సొసైటీలు పెట్టుకుంటామని ఎవరైనా వస్తే వారిగురించి ఆలోచిస్తాము అన్నమాట అన్నా రేగాని ఇస్తాము అని అనలేదు కొంచెము తేడా ఉన్నది భాషలో. చమత్కారమైన భాష మంత్రిగారికి చాల అనుభవమని నా నమ్మకం. అందువల్ల ఆలోచిస్తాము అన్నమాటకాదు. కంపల్ సరిగా ఈ సొసైటీస్ పెట్టుకంటే సొసైటీస్ రిజిస్టరుచేసి వారికి ఇవ్వడం మిగతా విషయమై ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకోగలదా? అన్నది రెండవ ప్రశ్న. మరి సారా దుకాణాల గురించి మరి చిన్నవారికి వచ్చే అవకాశానికి ఏ పద్ధతి అవలంబిస్తారు

అన్నది మూడవ ప్రశ్న. దయచేసి వీటిని క్లారిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి:—ఈ 140 ప్రశ్నలో ఉన్నట్లు డిస్ట్రిక్టులో పెట్టినట్లయితే ఎట్లా చిన్నవాడికి అవకాశం ఉండదు, తాలూకాలో పెట్టినట్లయితే ఎట్లా అవకాశం వస్తుందో నాకు అర్థము కావడంలేదు. ఎక్కడై నాగాని, డిస్ట్రిక్టులోగాని తాలూకాలో గాని అదే సిస్టమ్ ఉంది. ఇప్పుడు ఉన్న ప్రెజంటు సిస్టమ్ ఏమిటంటే టవెన్ ఆక్షన్ లో తెుడగు-కం-టవెన్ బిడ్డింగు సిస్టమ్ ఉంది. కాబట్టి అందరికీ అవకాశాలు ఉన్నాయి. దింట్లో చిన్నవాడు డిస్ట్రీక్టు అవుతాడు అన్నది నిజం కాదు. ట్రీ ఫర్ టేవర్ పోలీస్ మీద ప్రతి వారికి దొరుకుతుంది, తప్పకుండా కోపరేటివ్ సొసైటీ పెట్టుకునేవారికి ఇస్తాము అన్న మాట మంత్రి గారు చెప్పాలి. అలాగే చిస్తాము, దీనిని గ.రించి పరిశీలిస్తాము అని అంటున్నారు.

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి:—ఇస్తాము అని అన్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ డి. చిన్న మల్లయ్య:—ఈ సారా కంట్రాక్టర్లకు కల్లు కంట్రాక్టర్లకు అవినాభావ సంబంధం ఉంది. ఈ రెండు ప్రశ్నలు ఒకటిగా మిళితం అయినాయి కనుక నేను ఆ రెండింటి మీద వివరిస్తున్నాను. ఈ సారాయి కంట్రాక్టులు తీసుకునేటటువంటి గ్రూపులు 1, 4, 5, అని పెట్టినందువల్ల ఎవరో పెద్దవారు మాత్రమే పెట్టుకునే అవకాశం వస్తుంది. అక్కడనే వుండే ఆబ్జర్వి కల్లు గీసుకునే వారు, దుకాణాలు ఉండేవాళ్లు ఈ ఆబ్జర్వి దుకాణాలను కూడా వేలము పెట్టి సారాయి అమ్మాలి కాబట్టి ఈ కల్లు దుకాణాలను అసలు నడవకుండా పోయి కార్మికులకు పని లేకండా చేసే విధానం కొనసాగుతూ ఉంది. కాబట్టి సారాయి కంట్రాక్టర్లు, కల్లు కంట్రాక్టర్లు ఎవరైనప్పటికీ గీత కార్మికులు పని చేసుకొని బ్రతికేవారు కాబట్టి వారికి న్యాయం జరగాలి అనుకున్నప్పుడు సారాయి కంట్రాక్టర్లను గ్రూపులు విడదీసి ఏ దుకాణానికి ఆ దుకాణం హక్రాజు చేసే అధికారం తహసీలు లేవెలలో చేస్తే చాల చిన్నవాళ్ళకు దొరికే ఉపాయము ఉంటుందని ఈ ప్రశ్న వేయడం యొక్క ఉద్దేశం. ఈ కల్లు గీతనుంచి అక్షలాది మంది గీనుకొని బ్రతికేటటువంటిది. మన ప్రభుత్వము కార్మికులకు సంబంధించిన ప్రభుత్వము. కార్మిక వర్గానికి అభివృద్ధి చేద్దాము అనే ప్రభుత్వము ఇందిరా గాంధీ ఆశయానికి అనుకూలమైన ప్రభుత్వము. మూడు విధాల పోలీసి అవలం బిస్తున్నాము. ఒక టేమో ట్రీ ఫర్ టేవర్ అని, ఒక టేమో సొసైటీ అని ఒక టేమో వేలము పాట అని. నా అభిప్రాయం ఏమిటంటే ఇది ఒక వృత్తికి సంబంధించింది కాబట్టి ఆ వృత్తిని రక్షించాలి కనుక ఆ వృత్తి కూడా ప్రత్యేకంగా సొసైటీలకు ఇచ్చే విధానం అవలంబిస్తారా? తక్కిన దానికి ఇస్తాము, అడిగిన దానికి ఇస్తాము అంటే అక్కడ చెట్టుకి ఏ రూలు పెంచినందువల్ల సొసైటీలు చేసుకోడానికి ముందుకురావడంలేదు. అందుకొరకే సొసైటీలకు ఇచ్చే విధానాన్ని ప్రభుత్వం అవలంబిస్తుందా?

శ్రీ పి గంగారెడ్డి — నేను క్లియరుగా చెప్పాను. ఎందరో సొసైటీలు కావాలని వస్తే పెద్ద మున్సిపాలిటీస్ తప్ప మిగతావాటికి ఇస్తాము అని అన్నాము. అన్నందువల్ల మీరు ఆక్షను చేయకండి అంటున్నారు. ఒక పేజీ ఎవరూ రారు. రాకుంటే వేలము వేయకుండా ఏమి చేయాలి? ప్రభుత్వము మోసేయాలా? కాబట్టి మున్సిపాలిటీల విషయం మేము నిషేధం పెట్టినాము ఆ కండిషను తప్ప మిగతావి అన్ని మాపులుకావాలి అంటే అన్ని ఇస్తాము. దీంట్లో ఏమీ భేదాభిప్రాయం లేదు. ఆక్షను తాలూకా లెవెలులో పెట్టినా డిస్ట్రిక్టు లెవెలులో పెట్టినా ఏమీ తేడా.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ పి గంగారెడ్డి :—ఈ సంవత్సరం 8,875 ట్యాక్సీలు అక్షను అయితే అందులో 8,759 చిన్న కంట్రాక్టర్లు తీసుకున్నారు. 2,818 మాపు పెద్దవాళ్ళు తీసుకున్నారు. ఆ మారిరిగానే ఏరక్లో 13,150 మాపు అక్షను అయితే 7,258 చిన్నవారు తీసుకున్నారు. 8,862 పెద్దవారు తీసుకున్నారు. తమకు తెలుసు. ఇది ప్రభుత్వానికి మెయిన్ సోఫ్ట్ ఆప్ ఇన్ కం. ఈ డిపార్టుమెంటు కాబట్టి అయినంతమట్టుకీ మేమే చిన్న వారికి లాభం చెస్తాము. అంతా ఇచ్చే యాటి అంటే వేన్ అండ్ మిన్స్ దెబ్బ తింటాయి రెండవది నాకు తెలుగు భాష మీద అంత క మేండు లేదు. మరి నా భాషతో వారికి ఏమైనా బాధ కలుగుతోందేమో. We are encouraging the small contractors as far as toddy is concerned. It is not a welfare scheme. As far as tappers are concerned since it is their profession we have clearly said. సొసైటీస్ కి వచ్చిన వారందరికి with exception of municipalities and big towns we are willing to give.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. వారు ఇప్పుడు చిన్నవారికి ఇన్ని వేల దుకాణాలు వచ్చాయి, పెద్దవారికి ఇన్ని వేల దుకాణాలు వచ్చాయి అన్నారు. ఈ చిన్నవారు స్థాయి ఎమిటి? ఈ చిన్నవారు ఎటువంటి వారో మాకు చెబితే అర్థము అవుతుంది. ఏ చిన్నవారో నాకు అర్థము కావడం లేదు. మామూలుగా ట్రీ ఫర్ లెవర్ అనేది ఒక పోలీస్ ప్రభుత్వంలో తేడా ఉండదు. వీటి మటుకు నేను చెప్పాను. సొసైటీలకు కావాలని వస్తే నేను ఆలోచిస్తాను. ఏరక్ విషయంలో అది డబ్బు వచ్చే డిపార్టుమెంటు కాబట్టి అది నేను పాటించను.

శ్రీ ఎల్. ఈశ్వరరావు (గుంటూరు 1):—అరలు మోనాపటి జరుగుతోంది. మున్సిపల్ లిమిట్స్ లోనే. ఎందుచేతనంటే ఒక్కొక్క మున్సిపాలిటీలో 60, 70 లై సెసులు వచ్చి ఉన్నాయి. ఎక్కడిక్కడే పేటలవారిగా అక్షను పెట్టుకువస్తే చిన్న చిన్నవాడు వృత్తి చేసుకొని దానిమీద జీవనం చేసుకునే వాడు బ్రతుకు తున్నాడు. ఇప్పుడు అట్లా కాకుండా కంట్రాక్టర్లు మారంగానే దుకాణదారుడు మారుతున్నాడు. మొట్టమొదటినుంచి సారా వ్యాపారం చేసుకుంటూ ఆ సారా కమిషను వల్ల బ్రతికే అతను ఆ విధంగా దెబ్బ తినడం జరుగుతోంది. అందువల్ల

వారికి కూడా ఆక్షను పెడితే బాగుంటుంది. చిన్న చిన్న దుకాణాలకు మున్సిపల్ లిమిట్స్‌లో కూడా పాట పెట్టడానికి ఏమైనా ప్రాపాదన ఉందా?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి.— మున్సిపాలిటీలలో గ్రూపులు విడదీసి అమ్మే అవకాశం లేదు. ఫీజీలిటీ లేదు పాసిలిటీ లేదు, ఎందుకంటే ప్రభుత్వ వారు వేరే దుకాణము వేరే కంట్రాక్టరు ఉంటే కట్ ప్రోట్ కాంపిటిషన్ తెచ్చుకొని లా ఆండ్ ఆర్డరు ప్రోజెక్టు కూడా వస్తాయి. కాబట్టి అది ఫీజీబులూ కాదు, పాసిబుల్ కాదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — మంత్రిగారు ఇన్ని వేల దుకాణాలు చిన్న వారికి వెళ్లాయి ఇన్ని వేల పెద్ద వారికి వెళ్లాయి అన్నారు. చిన్నవారు అంటే ఏ స్థాయిలో ఉన్నవారు? ప్రభుత్వము ఎవరిని చిన్నవారుగా పరిగణించింది? ఏ స్థాయిలో ఉన్నవారు పెద్దవారు?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి.— గ్రూపు పాపుల ఇండివిడ్యువల్ పాపుల అన్నారు నేను చదివింది ఇండివిడ్యువల్ పాపులు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — చిన్న కంట్రాక్టర్లు అన్నదానికి నిర్వచనం ఏమిటి?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి.— గ్రూపు అంటే పెద్దగా అవుతున్నది ఇండివిడ్యువల్ అంటే చిన్నవారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — ఇప్పుడు చిన్న కంట్రాక్టర్లు ఎవరు? ఏ స్థాయిలో వారు చిన్న కంట్రాక్టర్లు?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి.— గ్రూపులు పెట్టి పెద్దవారికి అవకాశం ఇస్తుంటే గ్రూపులు ఆక్షను అయిన సందర్భం ఇది గ్రూపులు ఓపెన్ అయిన సందర్భం ఇది. గ్రూపు కాక వాటి తరువాత చిన్న పాపుల ఆక్షను అయిన తరువాత నంబరు ఇది అని చెప్పాను. నేను క్లారిఫై చేస్తున్నాను.

9-30 a. m. I have given these number, of those shops which were auctioned individually.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న.— ఈ సమస్య ప్రశ్నలోనే వుంది. చిన్నవారికి అవకాశం లేకుండా చేస్తున్న మాట వాస్తవమేనా? అంటే లేదు, చిన్నవారికి కూడా ఇన్ని వేల దుకాణాలకు అవకాశం వచ్చిందని మంత్రిగారి సమాధానం. చిన్నవారి యొక్క స్థాయి ఏమిటి? డిఫినిషన్ ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:— He has got only two definitions now.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న.— డిఫినిషన్ చెప్పమంటున్నాం.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— చిన్నవారు అనడం లేదు. ఇండివిడ్యువల్ పాపుల అండ్ గ్రూపుల అన్నారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న.— మీరు టేవ్ రికార్డ్ తీయండి. నేను అన్న మాట తప్పిందే తమాషా అడుగుతాను.

Sri P. Ganga Reddy:— I will not be able to express clearly in Telugu. See the wording. They say that if auctioned at taluk level it will benefit small contractors.

Sri Gouth Latchanna:—How can it benefit? This is not correct. ఏ విధంగా బెనిఫిట్ అనేది కాదు స్ట్రాల్ కాంట్రాక్టర్స్ అనేదానికి డిఫినేషన్ ఏమిటి? స్ట్రాల్ కాంట్రాక్టర్స్ ఎవరు?

Sri P. Ganga Reddy — There is no yardstick for small and big.

Mr. Deputy Speaker -- He is not at all convinced or you are not able to be convinced.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ఇప్పుడు స్ట్రాల్ కాంట్రాక్టర్స్ అని అన్నారు. స్ట్రాల్ కాంట్రాక్టర్స్ ఎవరు అని డిఫినేషన్ ఇవ్వవద్దా? ఆ డిఫినేషన్ చెప్పము అంటే కూర్చోదానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి :—ఎవరు చిన్న, ఎవరు పెద్ద అని యార్డుస్టిక్ లేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—యార్డుస్టిక్ లేకుండా చిన్న కాంట్రాక్టర్స్ పెద్ద కాంట్రాక్టర్స్ అని చెప్పారు. స్ట్రాల్ కాంట్రాక్టర్స్ అని డిఫినేషన్ లేకుంటే స్ట్రాల్ కాంట్రాక్టర్స్ అని ఎలా అంటారు? He says he has no definition for small contractor. Without any definition how can he say small contractor

Sri P Ganga Reddy --I request that you may refer the record I said I am not well versed with Telugu. So, I am saying and my intention is this. I told that those shops which were auctioned individually the number is small.

శ్రీ సి పాచ్. ప్రతాప లింగం :—అధ్యక్షా, విడి విడిగా వేలం వేస్తున్నప్పుడు మన రాష్ట్రాన్ని ఆదర్శప్రాయంగా తీసుకొని ఇతర రాష్ట్రాలవారు, కర్ణాటక వారు జిల్లా స్థాయిలోను, తాలూకా స్థాయిలోనూ వేలం వేస్తుంటే ఇప్పుడు మన పద్ధతి తీసివేసి, మారుస్తున్నాము. విడి విడిగా వేలం వేసే పద్ధతి పెద్ద పెద్ద గ్రూపు ఏర్పాటుచేయడం వీలంత సమంజసం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారు ఒక విషయం సెలవిచ్చారు. పెద్ద వారికి ఇస్తే ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుందన్నారు కాని చిన్న వారికి ఇస్తేనే ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుందనే విషయం మంత్రిగారికి తెలుసునని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి సాధ్యమైనంత వరకు విడివిడిగా చేసి, ఒకరి చేతులోకి పోయేదానికంటే పదిమంది చేతుల్లోకి పోయే అవకాశాన్ని కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూర్) :—లాస్ట్ జయర్ అన్ రీజనబుల్ రిస్ట్రిక్షన్స్ ఇంపోజ్ చేసి సొసైటీస్ ను డిప్రైవ్ చేయడము జరిగింది. సొసైటీస్ నుంచి అప్లికేషన్లు వస్తే, ఎవరు అడిగితే వాళ్ళకు యిస్తామన్నాయి. If it irrespective of any unreasonable restriction like distance etc.

Sri P. Ganga Reddy:— There cannot be anything without any condition. About arrack I said it is mainly concerned with revenue. Your proposal cant be considered. About toddy within the conditions framed we will sanction all those who are eligible.

Amounts Granted to various Hospitals in the State

141—

*2592 Q.—Sri Ch. Parasurama Naidu (Parvathipuram):—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) The amounts of grants made to,

1. the Osmania Hospital,
2. the Gandhi Hospital,
3. the Visakhapatnam King George Hospital, during the last 10 years, and

(a) for Medicines

(b) for equipments

(c) for buildings ; and

(b) whether it is a fact that the hospital buildings were of the year 1923 and the Minister had seen the leaky condition of the buildings on his visit to the Hospitals ?

వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్) . - (ఎ) ఆ 3 ఆసుపత్రులకు గత 10 సంవత్సరాల్లో కేటగిరిడిన గ్రాంటు మొత్తం (రూపాయలు) ఈ క్రింద తెలుపబడింది.

	మందులు పరికరాలకు రూ.	భవనాలకు రూ.
1. ఉస్మానియా ఆనరలు ఆసుపత్రి హైదరాబాదు	8,21,69,300	83,03,190
2. గాంధీ ఆసుపత్రి, సికిందరాబాదు	2,45,72,200	21,01,218
3. కింగ్ జార్జ్ ఆసుపత్రి, విశాఖపట్నం	2,45,51,200	17,43,180

(బి) విశాఖపట్నంలోని ఆసుపత్రి భవనాలలో చాలా భాగం 1923 లో నిర్మించబడినవే. వాటిని స్వయంగా చూశాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (ఆనకాపల్లి):—మన రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి డిఫ రెంట్ టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ కు ఇస్తున్నటువంటి కేటాయింపు సరైన పద్ధతిలో లేకుండా చాలా ఇంబ్యాలెన్స్ గా కనిపిస్తోంది. ఏ చోట్ల అయితే ఇంతకుముందు ఎనం ఎక్కువ గ్రాంట్స్ ఇస్తూ వచ్చామో అటువంటి వాటి స్థాయికి మిగిలిన ఆసుపత్రులు అంతే గుంటూరు ఆసుపత్రిగాని, కె. జి. ఆసుపత్రిగాని తీసుకువచ్చేవరకూ ఒకే చోట రాకదానిలో ఇవ్వడం అనే పద్ధతికి స్వస్తి చెప్పి అన్ని హాస్పిటల్స్ ను ఒకే లెవల్ లోకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Sri A. Madan Modan : — As per the figures I have submitted, I don't know how the Member feels; that disparity. In fact that amount

spent for medicines in King George Hospital, Vizag is more than what is spent in Gandhi Hospital during the last 10 years.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—లాస్ట్ 10 ఇయర్స్ క్రింది కంపారిటివ్ ఫిగర్స్ చెబుతున్నారు. ఇందులో డిస్పెన్సరీ లేదు. డిస్పెన్సరీ వుందని ఎలా అంటున్నారు అని మంత్రిగారు తిరుగు ప్రశ్న వేసారు. అయితే హైదరాబాద్ లో వున్నటువంటి గాంధీ ఆసుపత్రిగాని, ఉస్మానియా ఆసుపత్రిగాని ఎన్ని లక్షలమందికి కేటర్ చేస్తున్నావి తర్వాత కె.జి. ఆసుపత్రి ఎన్ని లక్షలమందికి కేటర్ చేస్తున్నది? కె.జి. ఆసుపత్రి ఈ రోజు వున్నటువంటి సరిస్థితి మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చూస్తున్నారు. మంత్రిగారికి ఒక మెమోరాండం కూడా వచ్చారు. పూర్వపు ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో మొత్తం ఆంధ్రదేశానికంతటికీ ఉపయోగ పడే విధంగా 10 సంవత్సరాల్లో ఈ కె.జి. ఆసుపత్రి ప్రారంభమైంది. దానియొక్క డెవలప్ మెంటు యాక్టివిటీస్ గాని, దానికండిషన్ గాని వరల్డుగా వున్న మాట మంత్రిగారు కాదనలేదు. అందువల్ల దానికి డిస్పెన్సరీ లేదని చెప్పేకంటే, ఇంతకు ముందు ఏదో జరిగింది. ఇకముందు పూర్తిస్థాయిము సస్తాష అని మంత్రిగారు హామీ ఇవ్వగలరా.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— ఫిగర్స్ మీ ముందు పెట్టాను. వారు జంటనగరా లోని ఆసుపత్రుల విషయం అడిగారు. గుంటూరు విషయం అడగలేదు. Otherwise I would have also had those figures. అక్కడివరకు నాకు డిస్పెన్సరీ నబబలేదు. కా పోతే కింగ్ జార్జి హాస్పిటల్ కండిషన్ బాగా లేదన్న సంతి నాకు తెలుసు. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా చూసారు They are taking proper care depending upon the availability of funds. We will certainly take it up and it is very much in the mind of the Government.

Establishment of a Medical University in the State

142—

*3934 N-Q.—Sri Bhattam Sreerama Murthy (Paravada):—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government propose to establish a Medical University in the state; and

(b) if so, the steps taken so far in this direction?

వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— (ఎ), (బి) రాష్ట్రంలో వైద్య విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనకు సంబంధించిన పిషయాలను పరిశీలించే నిమిత్తం ఒక సంఘం ఏర్పాటు చేయబడింది. ఆ సంఘానికి వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ కార్యదర్శి అధ్యక్షులు ఆరుగురు ఇతర అధికారులు, ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయ వైస్-ఛాన్సలరు అందులో సభ్యులుగా ఉన్నారు. ప్రభుత్వానికి ఆ సంఘం 1979 జూన్ 30 నాటికి తన నివేదికను సమర్పించవలసి ఉన్నది

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు (నూజివీడు) :— ఇప్పుడు వేసే కమిటీ యూనివర్సిటీ గురించేవుందా? లేకపోతే ఇంకా ఆల్బర్ట్ నేటివ్ గా అల్ ఇండియా

ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్స్ లాగా ఒక పెద్ద ఇన్స్టిట్యూట్ ను డెవలప్ చేయడానికి, అందులో హయ్యర్ లెవల్ లో కోర్సెస్ పెట్టడానికి ఆలోచన ఏమైనా వుందా?

9-40 a.m.

Sri A. Madan Mohan:—The terms of reference of the Committee are: (a) Establishment of a Medical University, (b) Levy of medical cess or some such levy coverage of medical facilities in rural areas and (d) finding employment opportunities to the medical graduates who have enrolled themselves in the Employment Exchanges.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య (గుత్తి):—ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ ఆఫ్ మెడికల్ యూనివర్సిటీ విషయం యితరులముందు కూడ ఈ సభలో వచ్చినది. ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ యాస్ పెక్ట్. లెజిస్లేటర్స్ ఈ కమిటీలో ఉంటున్నారా?

Sri A. Madan Mohan:—This is only a Committee constituted to go into the terms of reference. Unless they submit a report we can't think of making the Committee exhaustive.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:—రిపోర్ట్ కు ప్రైమ్ లినిట్ పెట్టారా?

Sri A. Madan Mohan:—Yes, 30th June.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి (తిరుపతి):—ఇప్పుడు కమిటీ ఏర్పరచినారు. పూర్వం మదన్ మోహన్ గారు టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ మినిష్టర్ గా ఉండగా టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటీ పెట్టినారు. దయచేసి సత్వరంగా మెడికల్ యూనివర్సిటీ తీసుకు వచ్చేవానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

Sri A. Madan Mohan:—I don't know whether I will be conferred with that privilege.

Mr. Deputy Speaker: Question Nos. 143 and 144 are postponed. The finance Minister has sought my permission.

Short Notice Questions and Answers,

Enquiry against Municipal Commissioner, Chilakaluripet

144-A

S.N.Q. No. 4875-V-Sri Venkaiah Naidu:—Will the Minister for Municipal Administration and Endowments be pleased to state:

(a) whether there is any enquiry pending against the Municipal Commissioner, Chilakaluripet Municipality, Guntur District on the misuse of public money of Rs. 2.70 lakhs from 1977 Cyclone Funds and Rice of 1500 bags;

(b) if so, the time required for the Government to complete the enquiry;

(c) whether there are any petitions from the public against him; and

(d) if so, the contents thereof and since how long they are pending?

దేవాదాయ, మునిసిపలు పరిపాలన శాఖా వంత్రీ (శ్రీ పి.వి. చౌదరి):—

(ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) అవునండీ.

(డి) 1 అచ్చుచేయబడిన కడపతంలోని వివరాలు ఈ క్రింద తెలియ చేయబడినాయి:—

1. అగ్నిమాపక కేంద్రం భవన నిర్మాణం కోసం రూ. 50,000 ల మొత్తం విరాళాల రూపంలో వసూలు చేయబడింది. విరాళాలు ఇచ్చిన వారిపేర్లు, ఖర్చువివరాలు ఇంతవరకు తెలియచేయబడలేదు.
2. మునిసిపాలిటీవారు, గాంధీ పార్కు దక్షిణం వైపున దుకాణాలు నిర్మించడం కోసం 50 ఏకరాల స్థలం, ముళ్ళపాటిగెను తొలగించారు. వారు వాటిని ఏవిధంగా పరిష్కరించింది ఇంతవరకు తెలియలేదు.
3. కూరగాయల మార్కెట్టు పాత గేట్లను తొలగించి కొత్త గేట్లు అమర్చబడినాయి. ఆ పాతగేట్లు కమీషనరు క్వార్టర్స్కు, తూర్పు హరిజన వాడ చంద్రమౌళి పార్కుకు ఉపయోగించబడినాయి. కమీషనరు క్వార్టర్స్కు, చంద్రమౌళి పార్కుకు కొత్తగేట్లు అమర్చినట్లుగా ఒక బిల్లు దాఖలు చేసి ఆ పైకాన్ని కమీషనరు స్వాహా చేశారు.
4. చిలుకలూరిపేట పట్టణంలో వక్కా మురుగు కాలువలు నిర్మించ బడవలసి ఉన్నది. గం మురుగు కాలువలు మద్రాసు సిమెంటు రేకులతో నిర్మించబడ్డాయి. వక్కా మురుగు కాలువలకు, మద్రాసు సిమెంటు రేకుల మురుగు కాలువలకు అయ్యే ఖర్చుతో గల తేడాపై కొన్ని కమీషనరు స్వాహా చేశారు.
5. రోటరీ క్లబ్బు వారిచేసిన విరాళాలతో ప్రకాశం మునిసిపలు పార్కులో ఒక పాఠశాల భవనం నిర్మించబడింది. ఆ భవనం 1977 తుఫానుకు ధ్వంసమై కూలిపోయింది. కూలిపోయిన ఆ భవనం తాలూకా టేకు, కలవ లెక్కలను వ్రాయలేదు తుఫాను సహాయ నిధులకోసం సేకరించబడిన మొత్తంలో అదే స్థలంలో మరొక భవనం నిర్మించబడింది. తుఫాను సహాయనిధుల నుండి కొంత పైకాన్ని కమీషనరు కాజేశారు.
6. గాంధీపార్కులోని ఒక షెడ్యూలు మునిసిపాలిటీవారు తొలగించారు. దాని తాలూకా టేకు, కలవ, అస్సెస్మెంట్ రేకులు, ఇనుము మొదలైన వాటి లెక్కలను ఇంతవరకు వ్రాయలేదు.
7. తుఫాను సహాయం కోసం ప్రభుత్వం రూ. 2,10,000 ల గ్రాంటును మంజూరు చేసింది కొన్ని మురుగు కాలువలు మద్రాసు సిమెంటు

రేకులతో నిర్మించబడ్డాయి. మరకొన్నింటికి మరమ్మత్తులు కూడా చేయలేదు. మురుగు కాలువల నిర్మాణానికి, మరమ్మత్తుల కోసం రూ. 80,000ల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేసేట్లు చూపబడింది. కొంటూరు పాడు సమీపములో రూ. 28,000 ల మొత్తంతో ఒక పాతశాల భవనం నిర్మించబడినట్లు కూడా చూపబడింది. అయితే ఆ భవన నిర్మాణానికి అద్యే ఖర్చు రూ. 10 000 లకు మించదు.

ఈ విషయం 1979 మే నెల నుండి వెండింగులో ఉన్నది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:— అచ్చువే న కరవ్రతములోని కంపెంట్స్ చదివి వినిపించారు. వాటిని గురించి ఏమి యాక్స్ తీసుకున్నారు. కాంగ్రెస్ (ఇ) వారి యిది పేసినది. వారానికి ఒక కరవ్రత్తి వస్తున్నది. పబ్లిక్ లో యాక్సి టేషన్ వున్నది. ఈ ఆరోపణ మీద ఏమి విచారణ జరిపినారు? అవి ఎంతవరకు రుజువు అయినాయి? ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారు?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి:— మే నెల 19వ తేదీ అందినది. 29వ తేదీ లోపల ఎంక్వయిరికి ఆఫీసర్ ను పంపిస్తాము ఈ వివరాలతోపాటు సిద్ధంగా ఉండే దానికి తెలుపవలసిందిగా వారికి ప్రాయడం జరిగింది. వారి నుండి యింకా సమాధానం రాలేదు. వారి నుండి సమాధానం రాకపోయినా మేము ఎంక్వయిరి ఆఫీసర్ ను పంపించి మేము ఈ విషయాన్ని ఎంక్వయిరి చేయిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—వారి దగ్గర నుంచి సమాధానం రాలేదు అంటున్నారు. వారు నిర్దిష్టంగా ఆధారాలతో రుజువు చేయడానికి మీ ముందుకు వస్తారు. ఏ తేదీవరకు విచారణ అధికారిని పంపిస్తారు?

శ్రీ పి. వి. చౌదరి:— వారి సమాధానం కోసం వేచి చూస్తున్నాము. 5-6-79 తేదీన కూడ వెంటనే ఏదైనా తెలుపమని వారికి మరలి చెప్పడం జరిగింది. ఆది రాకపోయినా కూడ వెంటనే డై రెక్టరేట్ నుంచి ఒక ఉద్యోగిని పంపి విచారణ చేయిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

Interviews for Homeopathic Physicians and for Junior Lecturers
144-B

4876-(L): Sarvasri Ch. Parasurama Naidu and Ch. Syamala Rao;—Will the Minister for Technical Education and Indian Medicine be pleased to state:

(a) whether in respect of 17 posts of Homeopathic Physicians and Junior Lecturers candidates were called for from Employment Exchange in 1979 before March;

(b) why in respect of Backward class candidates, were called for only from class 'A' in 1979 before March;

(c) whether candidates from Visakhapatnam & Srikakulam Districts also were called for;

(d) whether after Notices were sent to candidates for interview in March, 1979, a candidate Sri Radhakrishna Reddy was post-haste registered in the Employment Exchange on 2-3-79 and he was called for interview by Telegram on 14-3-79 for interview on 14-3-79; and

(e) who are the selected candidates and what are their categories in terms of the rule of reservation?

సాంకేతికవిద్య, భారతీయ వైద్యశాఖామంత్రి (శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి):-

(ఎ) ఎవరుండి.

(బి) ఒక్కొక్క జోనులో విధిగా నిర్వహించిన రోస్టరు ప్రాతిపదిక పై ఎక్స్‌పెంజీల నుంచి అభ్యర్థులు కోరబడ్డారు. ఈ రోస్టరు ప్రకారంగా వెనుకబడిన తరగతులకు రిజర్వు అయిన ఖాళీలలో 'ఏ' 'బి' ఈ ఖాళీలు పంపవలసి ఉన్నవి. కావున గ్రూపుల వారితో మాత్రమే ఈ ఖాళీలకు ఆ గ్రూపువారు మాత్రమే కోరబడ్డారు.

(సి) ఎవరుండి, ఎక్స్‌పెంజీ పంపిన జాబితాలో విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లావారు కూడా వున్నారు.

ఇంటర్వ్యూకు కొద్దిరోజులకు ముందుగా శ్రీ రాధాకృష్ణరెడ్డి నమోదైనాడు. అయిన వికలాంగుడు అయినందున ప్రాధాన్యత వర్గానికి చెందుతాడు. అందుచేత ఎక్స్‌పెంజీ అయిన పేరుకు కూడా పంపి ది. ఇంటర్వ్యూకు నాలుగురోజుల ముందుగా ఎక్స్‌పెంజీ ఇతర అభ్యర్థితోపాటు పంపవలసి ఉన్నది అందువల్ల నిగ్గయించిన తేదీన ఇంటర్వ్యూ బోర్డు ముందు హాజరయ్యేందుకు వీలుగా 13-3-79 తేదీన తెలిగ్రాంలు పంపబడ్డాయి.

(ఇ) మండలాలవారి రోస్టరు ప్రకారంగా ఈ క్రిందివారు ఎంపికైనారు:

1 వ జోను : శ్రీ ఎస్. ఎస్. రామమూర్తి, వెనుకబడిన తరగతి(బి) గ్రూపు

2 వ జోను : (1) శ్రీ గండ్రమోళేశ్వరరావు, వె.త. (బి)
(2) శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు, ఇతర కులాలు.

శ్రీ టి.పి.పి. శంకరు, ఇ. కు.

3 వ జోను : శ్రీ కె. ఉగ్రనరసింహారావు, వె.బ.కు. (ఎ)

4 వ జోను : (1) శ్రీ కె. లక్ష్మీరెడ్డి, ఇ. కు.

(2) శ్రీ పి. రుక్మాంగధ, వె. కు.

(3) శ్రీ ఎస్. లక్ష్మయ్య, వె.కు.

5వ జోను :

1. శ్రీ శ్యాం సుందర్, వె.త (ఎ)

2. శ్రీ సి.హెచ్. శ్రీనివాస్, వికలాంగుడు.

6వ జోను :

1. శ్రీ ఆర్. అశోక్ కుమార్, వె.త (ఎ)

2. శ్రీ వై. బాల్ రెడ్డి, ఇ.కు

7వ జోను :

1. శ్రీ ఎం. గోపాలకృష్ణ, ఇ.కు.

2. శ్రీ ఎల్. పి. రామ్మోహన్, ఇ.కు.

3. శ్రీమతి సి.హెచ్ శ్రీరామలక్ష్మి, వె.త (డి)

4. శ్రీ ఎ. రామమోహనరావు, వికలాంగుడు.

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి (పరవాడ) :—ప్రశ్నలో డి. భాగానికి సమాధానం యిస్తున్న హాండికాప్డ్ రిజర్వేషన్ క్రింద వస్తారు అన్నారు. హాండికాప్డ్ కాండిడేట్స్ కు కొంత పర్సనల్ ఫున్నది. గ్రూప్ 'బి' గ్రూప్ 'ఎ' క్రింద రిజర్వేషన్ ఉన్నటువంటి కాండిడేట్స్ ను అడిగాము, వారు చెప్పిన సమాధానం వేరు. 'డి' భాగములో అడిగిన ప్రశ్న వేరు. గ్రూప్-ఎ. కాండిడేట్స్ ను మాత్రమే పిలిచిరా అని అడిగాము. ఉన్నటువంటి రోస్టర్ ప్రకారం పోస్టు 'ఎ' అండ 'బి'కి ఉన్నాయని మంత్రిగారు చెప్పారు. 'డి' భాగానికి సమాధానం చెప్పతూ జాక్ వర్డ్ క్లాస్ కాండిడేట్స్ ను పిలిచేదానిలో హాండికాప్డ్ కాండిడేట్స్ వస్తారు అన్నారు హాండికాప్డ్ కాండిడేట్స్ ను వెనరేబుల్ రిజర్వేషన్ ఫున్నది జాక్ వర్డ్ క్లాస్ కాండిడేట్స్ ను పిలిచేటప్పుడు హాండికాప్డ్ కాండిడేట్స్ కు పోస్టింగ్ యిచ్చే అధికారి ఏకాదశి వున్నది. తెలియజేస్తారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—పీటన్నిటికీ పెన్సిడెంట్ ఆర్డరు ప్రకారం లిస్టు వున్నది. పెడ్యూల్లెస్ కాస్టు-ఓపెన్ కాంపిటేషన్, జాక్ వర్డ్ క్లాస్-ఎ. ఓపెన్ కాంపిటేషన్ ఈ విధంగా లిస్టు వున్నది. దాని ప్రకారంగా వారిని పిలవడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఈ రిజర్వేషన్ క్రింద వికలాంగులు డినితో వస్తారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—వికలాంగులకు రిజర్వేషన్ వేరే వున్నది రాధాకృష్ణరెడ్డి గురించి ముస్సో వచ్చినది వికలాంగులకు ఒక పోస్టు ఉంటే 1:7 పంపించాలి. దానికి నిధులు నలుగురిని పంపించారు. మూడు ఏళ్ళకు ముందు వచ్చినది. ఇన్ ఫర్మేషన్ కావాలి అని అతనికి తెలిగ్రామ్ యివ్వడం జరిగింది. వికలాంగుల లిస్టు వేరే వున్నది వేరే లిస్టు కూడా ఉన్నది వచ్చినది.

9-50 a.m

శ్రీ గౌతులచన్న :—అధ్యక్షా, గౌ. సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు సరియైన సమాధానం రాలేకనే నా అభిప్రాయం. వికలాంగుల కొరకు రిజర్వ్ అయిన సీటులోనే వికలాంగులను నెలెక్టు చేశారా? లేక జాక్ వర్డ్ క్లాస్ వారికి రిజర్వ్ అయిన సీట్ లో వికలాంగుల కాండిడేట్స్ ను నెలెక్టు చేయడం జరిగిందా. లేదా? అనే పాయింట్ పై ఆ ప్రశ్న వున్నది రెండవది—ప్రశ్న. బిలో ఒక్క 'ఎ' గ్రూపు వారిని మాత్రమే ఎందుకు పిలవడం జరిగింది? అని అడిగారు అది నిజమేనా? మంత్రిగారు 'ఎ' 'బి' వారికి అవకాశం వున్నది అన్నారు గానీ, 'బి' వారిని కూడా పిలిచాము అనే విషయం స్పష్టపరచలేదు. 'ఎ' 'బి'కి అవకాశం వున్నప్పుడు 'బి' వారిని ఎందుకు పిలవలేదో మంత్రిగారు వివరించాలి. మొదట ఒకటవ, జోన్ లో ఫలానా వారు నెలెక్టు అయినారు అని చెప్పారు. ఆ పేరు నాకు గుర్తు లేదు. ఆ వ్యక్తి ఎవరని పేరు పేరు? వారు ఏ జిల్లాకు, ఏ గ్రామానికి చెందిన వారు? ఆ జూన్ లో నెలెక్టు అయిన వ్యక్తి యొక్క పర్సనల్ ఎడ్రెస్ కూడా నెలవిస్తారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—అతని పేరు, ఒకటవ జోన్ కు సంబంధించి-ఎన్. ఎన్. శ్రీరామమూర్తి—ఎ గ్రూప్ వారు లేకపోతే బి. గ్రూపు వారిని

పంపిస్తారు ఎ గూపు వారు లేకపోతే బి గూపు వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. అది రూల్సు ప్రకారమే జరిగింది.

శ్రీ గౌతు రచ్చన్న (సోంపేట) :—ఎ వారు లేనప్పుడు బి వారికి వస్తుంది అని కాదు. ఒక్క ఎ కాండిడేట్ నే ఎందుకు పిలిచారు అని ప్రశ్న. ఎ.బి కి అవకాశం వున్నప్పుడు బి వారిని ఎందుకు పిలువలేదు ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—ఎంప్లాయ్ మెంట్ ఎక్స్ ప్లెజ్ ఛో వారి లిస్టులో లేకపోతే వారి వద్ద నమోదు అయి వున్నవారిని పంపించారు .....

శ్రీ గౌతు రచ్చన్న :—నా ప్రశ్న, ఎ గూపు వారి పేర్లు మాత్రమే పిలిచారా? అని. ఎ. బి కి అవకాశమున్నదని మంత్రిగారే సెలవిచ్చారు. ఎ. బి. వారి పేర్లు పంపమని ఎందుకు అడగలేదు ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—ఉన్న వేకెన్సీస్ ను బట్టి వారు వ్యాయం జరుగుతుంది. ఎ గూపు వారు లేకపోతే అప్పుడు వారు తక్కిన వారిని పంపుతారు. 1:7 నిష్పత్తిలో ఇక్కడ పంపవలసి వుంది. ఆ పరిధిలో, ఆ జోన్ లో ఆ ప్రకారం లేకపోతే తక్కిన వారిని పంపడం జరుగుతుంది. బి వారిని మేము కోరడానికి అవకాశం వుండదు. ఎ వారు లేకపోతే అప్పుడు ప్రక్క జోన్ నుంచి తీసుకోవడం, ఓపెన్ కాంపిటీషన్ నుంచి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. శ్రీరామమూర్తి గారి ఎడ్రెస్ ప్రస్తుతం నా వద్దలేదు. తరువాత గౌ. సభ్యులకు పంపుతాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—మెరిట్ ప్రకారంగాగాని, రూల్స్ ప్రకారంగా గాని తీసుకుంటే ఎవరికి ఇబ్బంది వుండదు. డిలో చెప్పిన రాధాకృష్ణరెడ్డి అనే వారు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ ప్లెజ్ లో పేరు రిజిస్టర్ చేశారు. 7-3-78 న. తెలిగ్రాం ద్వారా ఇంటర్ వ్యూకు 13-3-79 న పిలిచారు. అంటే, ఇంటర్ వ్యూకు రావలసిన కాండిడేట్స్ ఎక్స్ ప్లెజ్ లి నుంచి నోటీసులు పోయిన తరువాత, అప్పుడు వారు పేరు నమోదు చేసుకోవడం, వారిని ఇంటర్ వ్యూకు పిలవడం జరిగింది. ఇది స్పష్టమైన ఎనామెలీగా కనబడుతున్నది. ఎందుకు యిటువంటి ప్రత్యేకమైన ఫేవరిటీజిమ్ చూపించవలసిన అవసరం ఏర్పడింది? రెండవది - రచ్చన్న గారు పదేపదే అడిగినప్పటికీ సమాధానం రాలేదు. ఎక్స్ ప్లెజ్ కి ఎ.బి తరగతుల వారి పేర్లు పంపమని వ్రాశారా? కేవలం 'ఎ' తరగతి వారి పేర్లు మాత్రమే పంపించమని వ్రాశారా? 'ఎ' తరగతి వారిని మాత్రమే పంపించమని వ్రాయడానికిగల ప్రత్యేకమైన కారణాలేమిటి?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—ఒక్కడ వేకెన్సీలు వుంటాయో, వాటికి కావలసిన వారి గురించి వ్యాయం జరుగుతుంది. ఎ తరగతిలో లేకపోతే, తక్కిన వారిని పంపడం జరుగుతుంది నా వద్ద పూర్తి లిస్టువుంది, కావాలంటే చదువుతాను. ఎ వారు లేనప్పుడు బి వారిని పంపమని డిపార్టుమెంటువారు కోరడం జరుగుతుంది; రూల్స్ ప్రకారం. ఎ వారు లేకపోతే ఓపెన్ కాంపిటీషన్ లోనో, ఇతర జోన్ నుంచి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇంక, రాధాకృష్ణరెడ్డి విషయంలో, అక్కడ వారు ఏడుగురి పేర్లు పంపించాలి, నలుగురు పేర్లు

మాత్రమే వచ్చాయి, ఇంక ఎవరూ లేకపోవడంవలన వీరి పేరు కూడా ప పించారు. ఇందులో ప్రత్యేకమైన ఫేవరిటీజమ్ చూపించినదేమీ లేదు. అతను సెలెక్టు కాలేదు కూడా, ఇందులో ప్రత్యేకమైన ఫేవరిటీజమ్ చూపించలేదని మనవి జేస్తున్నాను.

Homeopathic Degree College in Rayalaseema

144C—

No.4877-Q-Sarvasri Dr. V. Srivaramakrishna Rao and M. Venkaiah Naidu.:—Will the Minister for Technical Education and Indian Medicine be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is a proposal before the Government to start a Homeopathic Degree College in Rayalaseema area; and

(b) if so, when and at which place?

సాంకేతిక విద్య, భారతీయ వైద్య శాఖల మంత్రి (శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి):—

(ఎ) అవునండీ

(బి) ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం శ్రద్ధతో పరిశీలిస్తున్నది. త్వరలో ఒక నిర్ణయం తీసుకొనబడుతుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—నిర్ణయం ఆలోచనలో వున్నది అన్నారు. ఈ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో అది పూర్తవుతుందా?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—వీలయినంత త్వరలో చెయ్యాలనే ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశం. దీనికి గాను మావద్ద స్టాఫ్ వుంది. డబ్బు 7 లక్షలు కావలసి వుంది. ఈ మొత్తం ఎట్లా సేకరించాలనే ఆలోచనవుంది. సేకరించిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—పొట్టి శ్రీరాములు కాలేజీ ఎజాలిమ్ చేసిన తరువాతనే యీ ఆలోచన వచ్చిందా? దాని ఫండ్లు, ట్రస్టుబోర్డు వాటి గురించి ఏమి ఆలోచన చేశారు?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—ఈ రెండు కాలేజీలు ఒకటి అయిన తరువాత స్టాఫ్ వుందిగాని, డబ్బు మాత్రం ఎక్కువ లేదు. ఫర్నిచర్ వుంది. ఇది స్థాపించాలంటే దానికి కొన్ని బెడ్స్ తో హాస్పిటల్ కూడా ఏర్పాటు చెయ్యాలి. అందువలన, యీ విషయాలన్నీ పరిశీలిస్తున్నాం.

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణరావు (బచ్చేల్) :—మంత్రిగారు 7 లక్షల రు.లు కావాలి అన్నారు. ఇది ఎట్లా సేకరిస్తారు? ఇప్పుడువున్న పరిస్థితిలో రాయలసీమ వారికి సీట్సురాని స్థితి వుంది. అందువలన, యీ ఎకడమిక్ ఇయర్ లోనే దీనిని పెడతారా? లేక కనీసం వచ్చే ఎకడమిక్ ఇయర్ లోగానయినా పెడతారా? మీరు ఏ విధంగా ఆలోచిస్తున్నారు?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—మొదట డబ్బు సేకరించిన తరువాత, కాలేజీ హాస్పిటల్ ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించిన తరువాత ఎక్కడ పెట్టాలనే విషయం

వస్తుంది నేను ఇంతకుముందు మనవిజేసినట్లుగా. ధనాభావం వలన ఆలస్యం జరుగుతున్నది. డబ్బు సేకరించిన తరువాత, నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు (ఉదయగిరి):—డబ్బు సేకరించే విషయం 10-00 a.m. ఆలోచిస్తున్నాం అన్నారు. రాయలసీమలో నాలుగైదు జిల్లాలున్నాయి. కలానా చోట పెట్టాలని ఆలోచన ఉంది అంటే అక్కడ ఉండే దాతల నుంచి తరఫుల నుంచి ఎవరైతే నా శ్రద్ధ తీసుకుని ప్రోగు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. స్పష్టంగా స్థలం నిర్ణయం చేసుండి తరువాత ఫండ్సు గురించి ప్రయత్నం చేయవచ్చును.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—నెల్లూరు రాయలసీమ క్రింద వస్తుందా?

శ్రీ టి. హయగోపాలాచారి :—రాయలసీమ అని కాదు. వెంకయ్య నాయుడుగారు ఈ మధ్య హోమియోపతి పేషెంట్లు ఐనారు. ఎక్కడ పెట్టాలనేది ఆలోచన చేస్తున్నాము.

Illegal Appointments in Kakatiya University

144—D

No 4878-G.—Sarvasri P. Janardhan Reddy, C. Janga Reddy, B. Machander Rao, K.B. Siddaiah and P. Asok Gajapathi Raju:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) Whether the Minister for Education and Chancellor of Kakatiya University, Warangal have received letters from C. Janga Reddy, MLA, in March, 1979 with regard to the illegal appointments in the University;

(b) if so, what action is taken in the matter so far; and

(c) what are the allegations made by him on the Vice-Chancellor in his representation?

విద్యాశాఖామంత్రి (శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి):—(ఎ) అవునండి.

(బి) ఈ విషయం పరిశీలనలో వున్నది.

(సి) విశ్వవిద్యాలయంలో బోధన మరియు బోధనేతర నిబ్బంది అక్రమ నియామకాల గురించి, నియామకాలలో రిజిస్ట్రేషన్ నియమాన్ని పాటించకపోవడం గురించి కానన సభ సభ్యుడు శ్రీ సి. జంగారెడ్డి తన విజ్ఞప్తిలో కొన్ని ఆరోపణలు చేశారు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (శాయంపేట) — నేను సిండికేటు వెంబర్ని. అక్కడ జరిగే కార్యకర్తల గురించి రిప్రెజెంటేట్ చేసాను. దాదాపు మూడు మాసాలైనది ఇంతవరకు ఇంక్వైరీ చేయడానికి ఎవరూ రాలేదు. ఇంక్వైరీ జరుగుతుందనే నమ్మకం లేదు కాకుండా భాటం శ్రీరామమూర్తిగారు ప్రశ్న వేసినప్పుడు నాగార్జున కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయాలలో జరిగే అక్రమాలు గురించి ఒక ఇంక్వైరీ కమిషను వేస్తూ అక్కడ ఇంతవరకు వేయలేదు. నా పిటిషను మీద ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు? ఇంక్వైరీ కమిషను వేయాలని చూస్తున్నారా? నేను చెప్పింది తప్పిరైటో చూస్తున్నారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి.— ఈ విషయమై ఇంక్వైరీ ఆఫీసరును వేయాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. డిప్యూటీ సెక్రటరీ, ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటును పంపాలని అరుకు తున్నాము. వారం పది రోజులలో నిర్ణయం తీసుకుంటాం.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ (రేపల్లె):— కాకతీయ, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయాల్లో అప్పాయింట్ మెంట్లు చాలా ఇరెగ్యులర్ గా జరుగుతున్నాయి నారమ్స్, ఎడ్స్ లేకుండా జరుగుతున్నాయి నాగమ్స్ నిర్ణయించి దానికి అనుగుణంగా నడిపే ఏర్పాటు చేస్తారా? సి-లో ఆరోపణలు ఏమిటి అని అడిగితే దానికి సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:— కాకతీయ, విశ్వవిద్యాలయానికి సంబంధించి జంగారెడ్డిగారు రిజిస్ట్రారు నియామకంలోను కొంతమంది ప్రొఫెసర్ల అప్పాయింట్ మెంట్లలోను అక్రమాలు జరిగినట్లు ఆరోపణలు చేసారు. కొరటాల సత్యనారాయణగారు సుందరయ్యగారు నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం గురించి అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని సంపిస్తే సిండికేటు నుంచి రిమార్కుస్ తీసుకున్నాం. తరువాత కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయానికి ఒక ఆఫీసరును నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయానికి ఒక ఇంక్వైరీ కమిటీని అప్పాయింట్ చేయడానికి ఛాన్సలరుకు ప్రపోజల్స్ పంపడం జరిగింది. త్వరలోనే నిర్ణయం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు — సి-కి సమాధానం చెప్పండి.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:— చెప్పాను కదా. జంగారెడ్డిగారి విజ్ఞప్తి ప్రకారం రిజిస్ట్రారు అప్పాయింట్ మెంట్లు గురించి కొంతమంది ప్రొఫెసర్ల అప్పాయింట్ మెంట్లు గురించి ఉంది.

శ్రీ వి. సమ్మయ్య (పర్కాల):— అప్పాయంట్ మెంట్సు అనేది కంటి న్యూయస్ ప్రాసెస్. ఒక నాటితో బహిష్కరించిన కావు. ఇకముందు చేసే అప్పాయంట్ మెంట్సులో వై నా ఇరెగ్యులారిటీస్ లేకుండా స్టిప్ట్ ఇన్ స్టిట్యూట్స్ ఇస్తారా? విచారణ ఎప్పటికీ పూర్తిచేస్తారు ?

శ్రీ వి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఇరెగ్యులర్ అప్పాయంట్ మెంట్సు అని ఆరోపణ చేసిన తరువాత వారు ఒక్కడ ఒండే స్టాండింగ్ ఇన్ స్టిట్యూట్స్ ప్రకారం ఫాలో బహారా లేదా అనేది గర్భాప్తు చేయడానికి ఎవరినైనా పంపిన తరువాత తెలుసుంది ఇటువంటి ఇరెగ్యులర్ అప్పాయంట్ మెంట్సు ఏమైనా ఉంటే జరగకుండా ఉండడానికి ఇటీవల వైన్ ఛాన్సెలర్ల సమావేశంలో రిజిస్ట్రారుకు మినిమం క్వాలిఫికేషన్లు ఈ విధంగా ఉండాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. కొన్ని నారమ్స్ అజిర్వీ చేయాలని సూచన చేయడం కూడా జరిగింది. వారు చెప్పినట్లు ఇరెగ్యులర్ అప్పాయంట్ మెంట్సు జరిగాయో లేదా అనేది దర్భాప్తు చేసిన తరువాత నివేదిక వచ్చిన తరువాత తెలుస్తుంది. ఒకటి రెండు నెలలు తైం లిమిట్ ఉంటుందని అంత కంటే ఇవ్వమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.జంగారెడ్డి :—డిప్యూటీ సెక్రటరీని అప్పాయంట్ చేస్తాం అన్నారు. ఆయన సిండికేటుకు ఎక్స్-అఫీషియో మెంబరు.

Sri B. Venkatrama Reddy :—I don't think that a Syndicate member will not do justice in the enquiry.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—నాగార్జున విశ్వ విద్యాలయం సిండికేటు నుంచి రిమార్కుస్ తెప్పించుకున్నారు కదా. కాకతీయ విశ్వ విద్యాలయం సిండికేటు నుంచి మేము రిపోజింట్ చేషను ఇచ్చి మూడు మాసాలైనప్పటికీ ఎందుకు రిమార్కుస్ తెప్పించ కోలేదు?

Sri B. Venkatrama Reddy :—We have sent a letter to the Vice-Chancellor for the remarks of the Syndicate.

Sri C. Janga Reddy :—Can you tell us the date?

Sri B. Venkatarama Reddy :—Sir, how can I give the date off-hand ? Immediately after his representation we have sent for that.

MATTERS UNDER RULE 329

re : Deaths in Ramavaram and other Villages of Karimnagar District,
due to Gastro-Enteritis

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అదృష్టా, మేము ప్రాసినప్పటికీ ఒక్క రామవరం గాఢంలోనే 12 మంది చనిపోయారు. దాని ప్రక్క ఇద్దరు ముగ్గుతు చనిపోయారు. తరువాత వచ్చిన వార్త ఏమిటంటే మరొక మూడు నాలుగు తాలూకాలలో ఈ వ్యాధి సోకినట్లు చాలామంది మరణించినట్లు తెలిసింది. ఇతర

జిల్లాలో కూడా వస్తున్నది. వాతావరణం మార్చేమో తెలియదు చివరకు మొన్న ఇక్కడ ఎట్ హాం సందర్భంలో కూడా ఇద్దరు ముగ్గురు ఈ వ్యాధి గురికావలసి వచ్చింది. గాస్ట్రో ఎంటరైటిస్ అనో మహాకటో పేరు ఏమైనప్పటికీ ప్రజలు మాత్రం కలరా వచ్చిందనే భావిస్తున్నారు, తగిన వైద్య సదుపాయం లేక చచ్చిపోతున్నారు. దీనిపై ఏమి చర్యలు తీసుకంటున్నారు.

Sri A. Madan Mohan :—An outbreak of gastro enteritis commenced from 31-5-79 at Ramavaram village in Karimnagar district. Till 7-6-79 the outbreak was not reported to the Primary Health Centre, Hasanabad. Immediately on receipt of the report, the Medical Officer, P.H.C. with his staff visited the village and by 8-6-79 the epidemic was brought under control. From 31-5-79 to 8-6-79 there were 25 cases with 9 deaths and after 8-6-79 there was no case. 1100 inoculations were done and the wells were fluorinated. In the neighbouring villages too, the precautionary measures were undertaken. The District Medical and Health Officer visited the village on 9-6-79. The Deputy District Medical and Health Officer also visited the village on 25-6-79 and confirmed that there are no further cases in the village. The Regional Director of Medical and Health Services, Hyderabad, in charge of Warangal also visited on 25-6-79 and he was camping there till recently to personally supervise and control the operations. Now the epidemic is under control. Also no cases have been reported from other places in the districts.

10.10 a.m. శ్రీ యం. ఓ. కార్ :—వీరు కొన్ని చర్యలు తీసుకొన్నందుకు చంతాపం. అన్ని జిల్లాలో కూడా వైద్య సిబ్బందిని అలర్ట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రెంటిస్ మెజర్ గా ఇనాక్యులేషన్ చేయవలసివుంది.

Sri A. Madan Mohan :—Sir, usually it is an annual feature and we take all these steps.

re: Selection of Site at Anakapalli for Shifting Jaggery Market.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—అధ్యక్షా, 28 వ తేదీనుంచి అనకాపల్లిలో అఖిలవక్ష కార్యాచరణ సమితి తరపున సత్యాగ్రహం జరగడమే కాకండా 30 వ తేదీన బంధు జరుగబోతున్నది. దీనికి ప్రధాన సమన్వయకమితే 10, 15 సంవత్సరాలుగా నలుగురున్న మార్కెట్ పైట్ గుర్తించి. ప్రజలు దీనిపై ఆందోళన చెందుతున్నారు.

Mr. Deputy Speaker :—The Speaker has already admitted a motion.

Sri K. Govind Rao :—Tomorrow there is a bundh. The Minister is fully aware of what is happening.

Mr. Deputy Speaker :—Will he reply today?

re: Non-availability of Foodgrains
under the Food for Work Programme.

Sri K. Govinda Rao:—I think he can do it to the extent he knows. He is Marketing Minister. నేను మాట్లాడినవరకూ వారిని చెప్పమనండి.

Mr. Deputy Speaker :—It is better we will take it up on Monday.

శ్రీ కె గోవిందరావు:— రేపు 30న బండ్ ఓరుగబోతున్నది. నేను చెప్పిన విషయాలను అర్థము చేసుకొని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడానికి వీలుగా వుంటుంది. ఇది 10, 15 సంవత్సరాలుగా ఆందోళన చెందుతున్న సమస్య అనకాపల్లి టౌన్ మధ్యలో చిన్న స్థలములో మార్కెట్ వుండుట వల్ల, అది ఎంత మాత్రం సరిపోకపోవడంవల్ల దీనిని మార్చాలని ప్రజలు కోరుతున్నారు. కార్మికులు వర్తకులు, అన్ని పక్షాల వారు కోరుతున్నారు. దాని ప్రక్కన సైట్ వుంది పూల్ బాగ్ సైట్ తీసుకోవాలని ప్రజలు అడుగు తున్నారు. చిన్న విషయమైనప్పటికీ ఏ కారణం వల్లనో తెలియదు కాని యింత వరకు చర్య తీసుకొనలేదు. ప్రజలలో అసంతృప్తి పెరిగి బండ్ చేసే పరిస్థితి వచ్చింది దీనికి బాధ్యత ప్రభుత్వమే తీసుకొనవలసివుంటుంది. గవర్నమెంట్ ప్రజల కోరికను ఆమోదించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అన్ని పార్టీలవారు అడుగు తున్నప్పుడు, వర్తకులు అడుగుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వానికి వచ్చిన ఆటంకము ఏమిటో చెప్పాలి కొంచెము సానుభూతితో ఆలోచన చేసి మేము ఏమి చేస్తే అంగీకరిస్తారో చెబితే చేస్తాము. వెంటనే ఆలస్యము లేకుండా పరిష్కారం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:— The Minister will make a statement on Monday.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:— దీనికి సమాధానం చెప్పరా ?

Mr. Deputy Speaker: - The Minister is not aware of that. It will be taken up on Monday.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:— బండ్ చేస్తున్నారనే నోటీసు అయినా ప్రభుత్వానికి అందలేదా ?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:— నాకు ఒక కరపత్రం వచ్చింది. చూశాను. ఈ విషయంపైన సోమవారం స్టేటుమెంటు చేస్తాను.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Non availability of Food grains under the Food for Work Programme.

శ్రీ యం బాగారెడ్డి:—1978-79 లో పనికి-అవకాశం కార్యక్రమం కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రానికి 1.28 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యం, గోధుమలను కేటాయించింది. ఈ సంవత్సరం మన రాష్ట్రానికి కేటాయించబడిన మొత్తం 1.28 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యంలో ఇంతవరకు 84 వేల మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యం మాత్రమే విడుదల చేయబడింది మొత్తం 1.90 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల గోధుమలు, బియ్యాన్ని ఖేంద్ర పరిస్థితులకు సంబంధించి చేయటం జరిగింది.

re: Non-availability of Foodgrains under
the Food for Work Programme.

నాటిలో ఇంతవరకు 1,80,742 మెట్రిక్ టన్నులకు మాత్రమే వినియోగపు సర్టిఫికేట్లు అందాయి. ఈ పథకం క్రింద విడుదలచేసిన ఆహార ధాన్యాలలో కనీసం 40 శాతాన్ని స్థలాల చదునుతో సహా బలహీన వర్గాల గృహ నిర్మాణ పథకం హాసింగు కాలనీల లోపల రోడ్లు, స్థలాలు, సర్వీసుల కార్యక్రమం, గాగ్గిమీణ శాశ్వత గృహనిర్మాణ కార్యక్రమాలకు ఉపయోగించవలసిందని 1-5-1979 తేదీగల నెం. 1838/ ఎస్.ఎస్ డబ్ల్యూ. పి/79-2 లేఖలో ఆదేశాలు జారీచేయబడినాయి (ప్రతి జతపరచబడింది).

కానన సభ్యులు శ్రీ బి. నిరంజనరావుగారు ఇచ్చిన నోటీసుకు సమాధానం:

శృష్టి జిల్లాకు 5,810 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహారధాన్యాలు విడుదల చేయబడ్డాయి. కాగా నాటిలో 3,820 మెట్రిక్ టన్నులు ఉపయోగించటం జరిగింది. అందుచేత జూన్ నెలలో విడుదలచేసిన ఆహార ధాన్యాలలో 2,000 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహారధాన్యాలు ఇంకా నిల్వ ఉన్నట్లు గమనించవచ్చు. ఈ జిల్లాలో స్థలాల బాగునేత పనులు ఎక్కువ సంఖ్యలో చేట్టబడినందున త్వరలోనే మిగిలిన ఈ ఆహార ధాన్యాలను ఉపయోగించడం జరుగుతుంది. మరో 35,000 ల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహారధాన్యాలను విడుదల చేయవలసిందని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంకల్పిస్తున్నది. ఇవి అదిన వె టనే నిర్ణీత వ్యయాన్ని భరించే నిమిత్తం జిల్లా కలెక్టరుకు వెంటనే కేటాయింపుచడం జరుగుతుంది.

కాన సభ సభ్యులు డా. శివరామశృష్టిరావుగారు ఇచ్చిన నోటీసుకు సమాధానం:

ఇంతవరకు టడప జిల్లాకు 5,783 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహారధాన్యాలు కేటాయించగా, 3,844 మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యం వినియోగించుకోబడింది. భారత ఆహార సంస్థలో నిల్వలు లేనందున 175 మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యాన్ని తీసుకోవడానికి వీలుకాలేదు. చిత్తూరు, కడప, అనంతపురం, కర్నూలు జిల్లాల్లో చాలా కాలంపాటు తగిలన్నీ నిల్వలు లేవన్నది నిజమే. ఈ ప్రాంతాలకు పనికి ఆహార కార్యక్రమం క్రింద విడుదల చేయవలసిన పొడుగా దొడ్డు, పొట్టి దొడ్డు రకాల నిల్వను భారత ఆహార సంస్థ తరలించకపోవడమే దీనికి కారణం. నేను కేంద్ర ప్రభుత్వంతోను, భారత ఆహార సంస్థ చైర్మనుతోను సుదీర్ఘమైన ఉత్తర ప్రభుత్వతరాలు, వ్యక్తిగత చర్చలు జరిపిన పిదపే భారత ఆహార సంస్థ అధికారులు కావలసిన బియ్యపు రకాలను చిత్తూరు జిల్లాలోని గోదాములకు తరలించడం పూర్తికావారు. నిల్వలు రేడిగుంట గోదాము నుండి ఇవ్వవలసిందని, అది సాధ్యం కాకపోతే నెల్లూరు గోదాముల నుండి సరఫరా చేయవలసిందని భారత ఆహార సంస్థ అధికారులను కోరడం జరిగింది. ఇంతవరకు కేటాయించి సరఫరా చేయలేని సరఫరా ఇవ్వదు రేడిగుంట నుండి పొందవచ్చును. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అవసరాలను పూర్తిగా తీర్చడం సాధ్యంకాదని, 1.28 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యాన్ని మాత్రమే ప్రస్తుత సంవత్సరానికి కేటాయించడం జరుగుతుందని కేంద్రం తెలియజేసింది. భారత ప్రభుత్వ

Public Importance:

re. Non-availability of Food grains under the Food for Work Programme.

పరిమిత సరఫరాల దృష్ట్యాను క్షదివరకే చేపట్టిన పనులను అసహ్యూరిగా విడిచి వేయకుండా ఉండేందుకూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొత్త పనులను చేపడటం పైన నిషేధం విధించింది. ఈ నిషేధం జరుగుతున్న పనులకు, బలహీన వర్గాల గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం క్రింద చేపట్టే పనులకు వర్తించదు.

కానన సభ్యులు శ్రీ డి. చినమల్లయ్యగారు ఇచ్చిన నోటీసుకు సమాధానం:

మొన్నాబాద్ పంచాయతీ సమితి బ్లాకు అభివృద్ధి అధికారి తెలిపిన వివరాల ప్రకారం, ఆ సమితిలో రూ. 28,99,800 అంచనా వ్యయంతో 299 పనులను చేపట్టడానికి మంజూరు ఇవ్వబడింది. ఇందులో 272 పనులు చేపట్టబడ్డాయి. వీటికి రూ. 3,97,980 ల నగదు పైకం, రూ. 25,01,870 ల విలవచేసే ఆహార ధాన్యాలు మంజూరు చేయబడ్డాయి. ఇప్పటి వరకు 19 పనులు పూర్తి చేయబడ్డాయి. ప్రభుత్వం నుండి నేరుగా గాని, జిల్లా కలెక్టరు నుండి గాని ఈ పంచాయతీ సమితికి మొత్తం మీద 851 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు సరఫరా చేయబడ్డాయి. ఇందులో 781 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు వినియోగించబడ్డాయి. ఇంకా 120 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు మిగిలి ఉన్నాయి. లభ్యమైన సమాచారాన్ని బట్టి పనుల నిర్వహణ కోసం 144 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు కేటాయించబడ్డాయి. పనులు చేయబడ్డాయి. అయితే ఆహార ధాన్యాలు ఇవ్వబడలేదు. భారత ప్రభుత్వం కేటాయించిన 1.90 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను ఆయా సంస్థలకు నిడుదల చేయడం జరిగింది కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి మళ్ళీ ఆహార ధాన్యాలు అందిన తరువాత ఈ సమితికి మరికొంతపరిమాణం మేకు ఆహార ధాన్యాలు కేటాయించే విషయం పరిశీలించబడుతుంది. తక్షణ అవసరాలను బ్లాకు అభివృద్ధి అధికారి వద్ద సిద్ధంగా వున్న నిల్వల నుండి తీర్చవచ్చును.

కానన సభ్యులు శ్రీ ఎం. టింకార్, శ్రీ కె. సత్యనారాయణ, శ్రీ ఎం. ఎర్రయ్య రెడ్డి, శ్రీమతి ఎం. స్వరాజ్య గారులు ఇచ్చిన నోటీసుకు సమాధానం:—గుంటూరు

జిల్లాలో రెవిన్యూ కాఖ పనికి ఆహార వధకం క్రింద పనులు చేపట్టే నిమిత్తం ముఖాను గొంట్లుగా 81-8-79 వరకు 8,000 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు సరఫరా చేయబడ్డాయి. ఇందులో 4,000 మెట్రిక్ టన్నులు వినియోగించుకోబడ్డాయి. దీనికోసం దున్న 2,000 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు కేటాయించు రద్దు అయింది. పంచాయతీరాజ్ కాఖ చేపట్టిన పనికి ఆహార వధకం క్రింద ఇప్పటివరకు 1,608 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు సరఫరా చేయబడ్డాయి. ఇందులో 858 మెట్రిక్ టన్నులు మాత్రమే ఈ జిల్లాలో వినియోగించబడ్డాయి. ఈ జిల్లాలో ఇంకా 647 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు మిగిలి ఉన్నాయి. తెనాలి డివిజనులో పనికి ఆహారం వధకం క్రింద కేటాయించబడిన ధాన్యాలు యావత్తు వినియోగించుకోవటం జరిగింది. స్థలాలను చదును చేయటానికి ఈ డివిజనులలో 4,000 మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు అవసరమవుతున్నాయని తెలియజేయబడింది. వినియోగించకుండా మిగిలిపోయిన నిల్వలను

**Calling Attention to Matters of Urgent
Public Importance;
re : Nonavailability of Food grains under
the Food for Work Programme.**

తెనాలి సబ్-డివిజనులు లోని పనుల కొరకు కేటాయించవలసిందని గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరును కోరటం జరిగింది ఇదివరకే విడుదల చేయబడిన స్థూలమైన పూర్తిగా వినియోగించిన తరువాతను భారత ప్రభుత్వం తిరిగి కేటాయించే ఆహార ధాన్యాలు అందిన తరువాతను ఈ జిల్లాకు మరికొన్ని ఆహార ధాన్యాలు కేటాయించే విషయం పరిశీలించబడుతుంది.

కానన సభ్యుడు శ్రీ బి. సమ్మయ్య గారు ఇచ్చిన నోటీసుకు సమాధానం:
ఆయా జిల్లాలో జిల్లావారీగా చేపట్టిన పనులు పూర్తిచేసిన పనులు, జరుగుతున్న పనులు, మంజూరు చేయబడి, ప్రారంభించబడిన పనుల ప్రకారం జిల్లాను మినహాయించి సంఖ్యా వివరాలు ఆ పనులకు అయ్యే అంచనా ఖర్చు వివరాలు సమర్పించబడ్డాయి. 1979-80 లో ఈ పథకం క్రింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అవసరమైన మేరకు ఆహార ధాన్యాలను కేటాయించడానికి వీలు కాదని కేంద్రప్రభుత్వం తెలియజేసింది మొదట 2.87 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు కేటాయించవలసిందిగా మనం కోరాం. కాగా 1979-80 సంవత్సరానికి 1.23 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు మాత్రమే కేటాయించటకు భారత ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. 1979 అక్టోబరు నుండి 1980 మార్చి వరకు గల కాలానికి కేటాయించే పరిమాణాన్ని పెంచే విషయాన్ని తరువాత పరిశీలిస్తామని భారత ప్రభుత్వం తెలియజేసింది. కేంద్రప్రభుత్వం తక్కువ పరిమాణాలలో ఆహార ధాన్యాలు సరఫరా చేస్తున్నందువల్ల ఈ పథకం క్రింద కొత్తగా పనులు చేపట్టడంపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిషేధించింది. బలహీన వర్గాల గృహ నిర్మాణ పథకం క్రింద కొత్తగా చేపట్టేపనులకు, కొనసాగుతున్న పనులకు ఈ నిషేధం వర్తించదు. మొత్తం పనుల విలువలలో 20 శాతం విలువ చేసే పనులు ఈ నిషేధం వల్ల కుంటుపడ్డాయి. అనేక పనులు చేపట్టిన వాటిని పూర్తి చేయకుండా పదిలి పెట్టడానికి బదులుగా ఇదివరకే ప్రారంభించిన పనులను అన్నివిధాల పూర్తిచేసే ఉద్దేశంతో కొత్త పనులపై నిషేధం విధించడం జరిగింది. జరుగుతున్న పనులు పూర్తి అయిన వెంటనే కేంద్రప్రభుత్వం సరఫరా చేసే ఆహారధాన్యాల పరిమాణాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, కొత్త పనులు చేపట్టేందుకు ఉత్తరువులు జారీ చేసే విషయం పరిశీలించబడుతుంది. కాబట్టి పనికి ఆహారం కార్యక్రమాన్ని ఆపివేయలేదని చెప్పవచ్చు. అయితే కొత్తగా పనులు చేపట్టడంపై నిషేధం విధించబడింది. కేంద్ర మంత్రులను అధికారులను స్వయంగా కలుసుకొని మొత్తం పరిస్థితిని వారికి వివరించి చెప్పాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి ఆహారధాన్యాలను ఎక్కువగా కేటాయించవలసిందిగా వారిని కోరాను. ఈ సంవత్సరం ఆఖరున అవసరాలను సమీక్షించడం జరుగుతుందని తెలియజేయబడింది. అప్పుడు మన అవసరాల మేరకు ఆహారధాన్యాలు కేటాయించవలసిందని గట్టిగా కోరడం జరుగుతుంది.

Calling Attention to Matters of Urgent   29th June, 1979.   613

Public Importanace :

re : Non-availability of Food grains under
the Food for Work Programme.

Copy of:

Government of Andhra Pradesh
Panchayati Raj Department

V. Narayana Rao, I.A.S.
Secretary to Government.

Hyderabad,
Dated: 1-5-1979

D.O. Letter No. 1636/FFWP/79-2

Dear Sir,

Sub:—Food for Work Programme - Allotment of foodgrains
under Food for Work Programme-40% of the foodgrains
to be utilised for Weaker Sections Housing Programme
Regarding.

Ref:—Letter No. 1636/FFWP/79, dated: 1-5-1979.

In the reference cited, . . . M.Ts of foodgrains were allotted to various officers including Collectors, Executive Engineers (ZP) and Block Development Officers. Government have decided to give priority to Weaker Sections Housing Programme and, consequently, it has been decided that a minimum of 40% of the releases now made and to be made in future also should be earmarked for Weaker Sections Housing Programme including levelling of sites, internal roads in the Housing Colonies sites and services programme and rural permanent housing.

I, therefore, request you to ensure that a minimum of 40% of the releases now made are utilised only on Weaker Sections Housing Programme.

The remaining 60% may be made used for meeting the commitments on ongoing works in order to secure their early completion.

Yours sincerely

Sd.

(V. Narayana Rao)

**Calling Attention to Matters of Urgent
Public Importance:**
re: Non-availability of Food-grains under
the Food for Work Programme.

STATEMENT SHOWING THE NUMBER OF WORKS TAKEN UP UNDER FOOD FOR PROGRAMME AND ESTIMATED COST OF WORKS WITH PHYSICAL ACHIEVEMENT AND MANDAYS

Sl. No.	Name of the District.	No. of works sanctioned	No. of works completed	No. of works started after sanction but yet to be completed	No. of works sanctioned	Estimated cost of works (in lakhs)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1.	Adilabad	3,019	384	2,307	230	212.70
2.	Khammam	8,690	367	7,933	390	262.23
3.	Warangal	2,557	326	1,809	422	189.43
4.	East Godavari	8,264	770	6,164	1,330	313.48
5.	Anantapur	2,304	370	1,395	539	362.21
6.	Kurnool	5,604	653	4,275	676	522.01
7.	Cuddapah	3,164	556	2,000	608	390.83
8.	Krishna	6,865	1,448	5,417	..	215.48
9.	Mahabubnagar	4,756	991	2,846	919	697.72
10.	Chittoor	4,914	799	3,159	956	353.15
11.	West Godavari	10,912	748	2,712	7,452	481.30
12.	Srikakulam	2,474	..	2,474	..	187.25
13.	Medak	5,818	2,058	2,724	1,036	651.90
14.	Nizamabad	15,685	2,483	11,601	1,601	437.00
15.	Ranga Reddy	4,552	1,455	1,919	1,174	550.07
16.	Guntur	1,910	179	1,231	500	326.63
17.	Visakhapatnam	1,167	..	1,144	23	177.14
18.	Karimnagar	3,399	531	2,625	243	378.58
19.	Nalgonda	3,895	936	1,345	1,614	401.53
20.	Nellore	594	84	363	164	80.57
21.	Prakasam	..	..	..	..	..
Total				Not Received.		
		100,542	15,140	65,443	19,959	7390.94

శ్రీ యం. టంకార్ :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చదివిన స్టేటుమెంటు 10.20 a.m.
ఛాలా పెద్దది దా ని టేబుల్ మీ పెట్టించండి. ప్రధాన విషయం ఏమి
టంటే ఇండ్ల కోసం తప్ప కొత్తగా ఇరిగేషన్ పనులు, రోడ్లు పనులు తీసుకోవద్దని
ఇటీవల మీరు ఒక సర్క్యులర్ ఇష్యూ చేశారు. అయితే వాడుకున్నట్లు
సర్టిఫికేట్ ఇచ్చిన వారికి విడుదల చేశామన్నారు. వాడుకున్నవారికి
సర్టిఫికేట్ ఇచ్చారు కేంద్రం ఎప్పుడు ఇస్తుందో తెలియని అనిశ్చిత పరిస్థితి
వుంది. అనిశ్చిత గా వస్తుందనే నమ్మకం వున్నదా? లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే
తన వద్ద వున్న నిల్వల నుండి పనికి ఆహార పథకం కొనసాగిస్తూ కొత్త రోడ్లు,
ఇరిగేషన్ పనులు తీసుకుంటున్నా? పనులు సాగుతాయో లేదో సమాధానం
చెప్పమనండి

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—మా జిల్లాకు 5620 టన్నులు
ఇచ్చామని చెప్పారు. పొంగల్ కు ముందు లెవెల్ చేసిన సైట్స్ కు ఈ రోజు వరకూ
బియ్యం ఇవ్వలేదు. రెండువేల టన్నులు ఇవ్వాలని పంపే ఎందుకు ఇవ్వలేదంటే
సమాధానం చెప్పడంలేదు. ఇదంతా కేంద్ర ప్రభుత్వం గాంటు చూపంలో ఇస్తు
న్నదో అప్పుడూపంలో ఇస్తున్నదో తెలియడంలేదు. పనులు పూర్తయ్యాయని, వీటిని
చివరివరకూ కొనసాగినారా? వరకాలం వస్తే లెవెల్ చేయటానికి వీలులేదు.
ఒక టార్గెట్ పెట్టి జూలై ఆఖరులోపల చేసిన పనులకు బియ్యం సరఫరా చేస్తామని
హామీ ఇస్తారా? యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్ రావడంలేదని అంటున్నారు.
ప్రభుత్వయంత్రాగం వుంది జిల్లా పరిషత్ సెక్రటరీ, కలెక్టరు వున్నప్పుడు
యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్ తెప్పించుకోవడంలో వున్న ఇబ్బంది ఏమిటి? ఇచ్చిన
బియ్యం హాట్ కేక్ మాదిరిగా త్వరగా అయిపోతున్నాయి. యుటిలైజేషన్
సర్టిఫికేట్ రావడములో ఇబ్బంది ఎక్కడ వున్నదో తెలుసుకోవాలి. జిల్లా
లెవెల్ లో ఒక ఆఫీసర్ నువై రెస్పాన్సిబిలిటీ పెడితే తప్ప లే పోతే ప్రయోజనం
ఉండదు

శ్రీ డి. చిన్మయ్య (ఇంటూరి) :—మా సమితిలో 228 పనులు
చేపడితే 30, 40 పనులు పూర్తి అయ్యాయి. వారితక్కుల ప్రకారం నడుస్తున్న
పనులకు 20 లక్షలు ఇవ్వవలసివుంది. ది ఇస్తారో లేదో అన్న పరిస్థితి వుంటే
నడుస్తున్న పని మధ్యలోనే ఆగిపోయే ప్రమాదం వుంది. ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ క్రింద
గుడిసెలకు అదనంగా డబ్బు ఇవ్వవచ్చునని మంత్రిగారు చెప్పారు. 31 వేల
గుడిసెలకు ఇండ్ల స్థలాలు ఇస్తే ప్రస్తుతం 10 గుడిసెలకు అనుమతి తీసుకున్నారు.
అందులో 110 గుడిసెలకు మా తమే డబ్బు వచ్చింది. మిగిలిన వాటికి రాలేదు.
గోడలు కూలే రిఫ్లిట్ వుంది వర్షాకాలం వస్తే పని ఆగిపోతుంది. ఇప్పుడైతే
డబ్బు ఇప్పిస్తే తొందరగా పూర్తి చేసుకుంటారు.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ (రేపల్లె) :—గుంటూరు జిల్లాకు సంబంధించి
మంత్రిగారు తమ నోటులో చెప్పారు. తెలిశివనంలో హారిజనులకు
10, 15 సంవత్సరాల క్రితం ఇచ్చిన ఇండ్ల స్థలాలను పనికి ఆహార పథకం క్రింద

**Calling Attention to Matters of
Urgent Public Importance:
re: Non-availability of Food grains under
the Food for Work Programme.**

మెరక చేసుకోవటం జరిగింది, కంట్రాక్టర్లు లేరు, మిడిల్ మెన్ లేరు. వారిని అనధికారులు ప్రోత్సహించటంతో వారు ఉత్సాహంగా చేసుకొన్నారు. వారికి 4 వేల మెట్రిక్ టన్నుల అహార ధాన్యాలు బకాయిపడి వున్నాయి. పనులు పూర్తి అయ్యాయి. వ్యవసాయ కార్మికులు ఆపస్ చేసుకొన్నారు. వారిపై వత్తిడి ఎక్కువ అవుతున్నది. మొత్తం 60 లక్షలు డబ్బు గూవంలో ఇవ్వవలసి వుంది. ఇది కమిటెడ్ ఎక్స్ పెన్ డిచర్. 647 మెట్రిక్ టన్నులు ఇతర డివిజన్స్ లో వినియోగం కాకుండా వున్నాయి కనుక వాటిని డైవర్ట్ చేయాలని చెబుతామన్నారు. ప్రభుత్వం దీనిని సీరియస్ గా తీసుకొని మెటనే విడుదలచేసి బకాయిలు పూర్తిగా ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు :— అధ్యక్షా, మా కడప జిల్లాలో 12 సమీతులు వున్నాయి, కా సమీతిలో జరిగిన పనులకు 14 లక్షలు బకాయి వుంది ఈ దామాషాలో 1.4 కోట్ల ఛాన్స్ లం రావలసి వుంది. ప్రభుత్వం దానిగురించి ఏమి చేస్తుంది.

Mr. Deputy Speaker :—According to the report you have got 5763 metric tonnes.

Mr. v Sivaramkrishna Rao: 5763 metric tonnes were allotted from the beginning. 3,844 metric tonnes were utilised and 1,735 metric tonnes could not be utilised because there was no stock. రేణిగుంట

నుండి 1735 మెట్రిక్ టన్ను తీసు కోటానికి ఆర్డర్ ఇచ్చామంటున్నారు. ఇంకా స్టాకు కావలసి వుంది. జిల్లా కలెక్టరు నుండి కోటి రూపాయల ఛాన్స్ లం కావాలని రిపోర్టు వచ్చిందా? దానికి అవసరమైన ఏర్పాట్లు చేశారా? కొత్తపనులు తీసుకోకూడదన్నారు. పాత పనులు దాదాపు పూర్తి అయ్యే స్థితిలో వున్నాయి. వాటికి రెండు సెలల లోనల పే చేయవలసి వుంది. కోటి రూపాయల ఛాన్స్ లం కడప జిల్లాకు కావాలి. చిత్తూరు జిల్లాకు యింకా 4, 5 కోట్ల రూపాయల ఛాన్స్ లం కావాలి. నేను స్వయంగా మంత్రిగారితో మాట్లాడాను. కేంద్రంలో చర్చిస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. వారు ఛాన్స్ లం పంపటం లేదు. ఈ పరిస్థితిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకొనబోయే చర్య ఏమిటని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. నమ్మయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ పనికి ఆహారం పథకము మన రాష్ట్రములో మార్చి ఏప్రిల్ 977 లో మొదలుపెట్టినప్పటికి దాదాపు మొన్న మొన్నటి వరకు యీ పథకము కింద ఏ పథకమైనట్టువంటి పనులు చేసుకోగలిగాం అనేది తెలియని పరిస్థితిలో వున్నాము. బాంబే రెడ్డిగారు పంచాయతీరాజు చేపట్టిన తరువాత వారి కృషి వల్ల అందరిని సహస్రయవరచదం వల్ల గ్రామాలలో చాలా చురుకుగా కొన్ని పనులు చేపట్టబడినవి. అయితే వరంగల్ జిల్లాలో 2557 పనులు సాంక్షన్ అయితే 326 మాత్రం పూర్తి చేయబడినవి, యింకా 1809 పనులు పూర్తి చేయవలసి వున్నవి. సాంక్షన్ అయి మొదలు పెట్టినవి 422. వాటికి 189.48 లక్షల ఎస్ టిఎస్ అవసరమై వుంది. ఈ విధంగా రాష్ట్రములో జిల్లాల

వారీగా పనులు మొదలు పెట్టవలసినవి వున్నవి. ఈ సందర్భంలో ఆకస్మాత్తుగా కేంద్ర ప్రభుత్వము నుండి పనికి ఆహార పథకము కార్యక్రమాన్ని ఆపుదల చేయవలసిందిగా చెప్పినప్పుడు ఎన్నో పనులు ఆగిపోయినవి.

Mr, Deputy Speaker :—I think, you are giving wrong information to the House, 10-30 a.m.

శ్రీ బి. సమ్యయ్య :—కాబట్టి గ్రామాలలో చాలా పనులు ఆపుకేయబడినవి కేవలం యిండ్ల కార్యక్రమం కొనసాగించడానికి యీనాడు ప్రభుత్వం యిన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చింది దానివల్ల మిగతా రోడ్లు పనులు ఆగిపోయినవి. కాబట్టి మంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వాగ్దానం చేశారు. వారినిండి ఫుడ్ గ్రేన్స్ ఎలాట్ మెంటు ఎంత వచ్చింది. ఎన్ని పనులు ప్రారంభించింది యీ నోట్ లో తెలిపారు. కేంద్ర ప్రభుత్వాని అతి త్వరలో యిక్కడ ఉన్న రిక్వయర్ మెంటునుగరించి వివరించి, పనులు ఆగిపోయినవి చేయాలని వివరించి హంకన్ చేయబడిన పనులు అయినా యిప్పటికేనా మొదలు పెట్టేదానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అద్యక్షా, ఈ పనికి ఆహారం పథకము విషయములో గౌరవ సభ్యులకు ఎంత ఆందోళన వుందో ఎంత ఆవేదన వుందో అంత కంటే ఎక్కువ నాకు కూడ ఆందోళన, ఆవేదన ఉన్నది. దీనిని అర్థం చేసుకోవా లంటే కొత్తగా యిది ఎప్పుడు స్టార్ట్ అయింది దాని కంటే ముందు ఏమిటి అనేవి అవకాశం యిస్తే మనవి చేస్తాను. 1977 మార్చి ఏప్రిల్ లో యీ పథకం ప్రారంభం అయింది. మనదేశము అసోక్ ధాన్యాల విషయములో స్వయం సమృద్ధి గాకుండా సర్ప్లస్ గా ఉన్నందువల్ల పనికి ఆహారం పథకము కేంద్ర కొన్ని లక్షల టన్నులు ఖర్చు పెట్టాలనే నిర్ణయం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని రాష్ట్రాలకు ప్రాసెసింగ్ ఈ కార్యక్రమం తీసుకోండి, వెంటనే స్టార్ట్ చేయండి అని. కొన్ని రాష్ట్రాలు మాత్రము ముందుకువచ్చి బెంగాల్ గాని బీహార్ గాని యింకా కొన్ని రాష్ట్రాలు ముందుకు వచ్చి కొన్ని లక్షల టన్నులు ఖర్చు పెట్టారు. ఆ రోజులలో కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు ఏమన్నారంటే స్కాయి యాక్ డి లిమిట్ అన్నారు. ఎంత అయినా ఖర్చు పెట్టండి, ఎన్ని టన్నులు అయినా తీసుకోండి అన్నారు. గత సంవత్సరము మన రాష్ట్రములో యీ కార్యక్రమం ప్రారంభం చేసినప్పుడు అప్పుడుకూడా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రజలు ముందుకు రాలేదు. మొట్టమొదట గోధుమలు యిచ్చేది. అది మనకు స్టేపుల్ ఫుడ్ కాదు, గోధుమలు తినలేము, బియ్యం యిస్తే బాగుంటుందని చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ప్రయత్నంవల్ల పెద్దల ప్రయత్నంవల్ల ఢిల్లీలో వున్న పెద్దల ప్రయత్నంవల్ల 50 పర్సెంటు గోధుమలు 50 పర్సెంటు బియ్యం యివ్వడానికి వారు ఒప్పుకున్నారు. అప్పుడుకూడ ఎంతవరకు కార్యక్రమాలు తీసుకునేది తెలియలేదు. తరువాత రాను రాను దానికి ప్రతి తాలూకాలో జిల్లాలో చెంపో వచ్చింది. కానీ సభ్యుల ప్రయత్నంవల్ల, గ్రామాలలో సర్పంచుల, కార్యకర్తలకు పనిచేసే అవ

re: Non availability of Food grains under
the Food for Work Programme.

కాశం వచ్చింది డ్యూరబుల్ ఎనెట్సుగా క్రియేట్ చేసుకోవాలనుకున్నాము. మొదట కొన్ని జిల్లాలలో టెంపో వచ్చింది. కొన్ని తాలూకాలవారే యుటిలైజ్ చేసుకున్నారు, కొన్ని తాలూకాలవారు చేసుకోలేదు. అయితే ఒకరిని చూచి ఒకరు యీ కార్యక్రమం పార్శరంభం చేశారు మంచి టెంపో వచ్చింది. ఇంతవరకు ఒక లక్షా 90 వేల టన్నుల ధాన్యం వారు రిలీజ్ చేశారు. దానిలో 61 వేల టన్నుల గోధుమలు, మిగతావి బియ్యం యిచ్చారు. అయితే లక్షా 90 వేల టన్నులలో యి తవరకు వాడుకొని యుటిలైజేషను సర్టిఫికేట్స్ వచ్చినవి లక్షా 30 వేల టన్నులకు ఇంకా 60 వేల టన్నులకు మనకు యుటిలైజేషను సర్టిఫికేట్ రాలేదు. దానికి కారణం, పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంట్ గాకుండా వేరే డిపార్టుమెంట్నువారు కూడ కొంత యివ్వడం జరిగింది. చాలా తక్కువ తక్కువ అయినా కూడ యుటిలైజ్ అయింది కానిదీ సర్టిఫికేట్ రాలేదు. దానికి ముఖ్యకారణం, కర్నూలు, కడప, అనంతపురం, ముఖ్యంగా చిత్తూరులలో వారు పనులు చేసినాకూడా బియ్యం దొరకలేదు. బియ్యం ఎలాట్ మెంట్ వుంది. ఈ విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలిస్తే పంపించడం, పర్సనల్ గా కలసి మాట్లాడడం మినిష్టరువారు వచ్చిస్తున్నాడు వారికి చెప్పడం జరిగింది. దానివల్ల ఇప్పుడు మదరాసునుండి కొంత బియ్యం చిత్తూరుకు మూవ్ చేస్తున్నారు అదేవిధంగా విజయవాడను డి ఒంగోలుకు మూవ్ అవుతున్నది. నెల్లూరులో కొంత సరుకు వుంది. ఈ విధంగా యిప్పుడిప్పుడు కొంత అవకాశం దొరికి వారు వుపయోగిస్తున్నారు. ఎవైలబిలిటీ ఆఫ్ రైస్ లేనందున పెద్ద మొత్తము యుటిలైజ్ గాకుండా ఆగిపోయింది. దానికొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్నివిధాల ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఇప్పుడు మనకు 60 వేల టన్నులు యుటిలైజ్ అయినా కూడా సరిపోవు. మేము 2.67 లక్షల టన్నులు యీ సంవత్సరానికి కావాలని వ్రాయడం జరిగింది. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం యిని అన్ని ఆలోచించి, ప్రతి రాష్ట్రమునుండి ఎక్కువ కావాలని పంపుతున్నారు. మారిపోస్స్ చెక్ చేసుకోవలసిన అవసరముంది అని యార్డుస్టిక్ పెట్టారు. ప్రివీయస్ యుటిలైజేషన్ 50 పర్సంటు రూరల్ పాపులేషను ఆఫ్ ది స్టేటునుబట్టి 50 పర్సంటు తీసుకొని మన స్టేటుకు 1.28 లక్షలు ఎలాట్ చేస్తున్నామని కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. ఈ 1.28 లక్షలు మనకు సరిపోవు. మనము తీసుకున్నటువంటి కార్యక్రమాలకు సరిపోవు ఎక్కువ చేయమని కేంద్రానికి తెలివడం జరిగింది. అయితే యీ మధ్యన, అక్టోబరులో రెవ్యూ చేయబోతున్నాం మీ బాజీషను — కేంద్రములో వున్న ధాన్యం ఎంత సర్ప్లస్ వుందో, డబ్బు ఎంత అవుతుందో ఆ ధాన్యానికి కేబినెట్ ఎప్రూవల్ తీసుకుంటారేమో, వారి పోసిబిలు పమి వు టుందో — అని రెవ్యూచేసి చెబుతామన్నారు ఈమధ్యలోపల ఒక జి. ఓ. యిష్యూచేశారు. 1.28 లక్షలు ఎలాట్ చేస్తున్నామని చెప్పిన తరువాత మనం కూడ కొంత సర్దుబాటు చేసుకోవలసిన అవసరం వచ్చింది. ఉత్సాహముతో లక్షల వర్క్కు మనం ప్రారంభం చేసున్నాం సాంక్షన్ చేసుకున్నాం. మేము ఒక ఆర్డరు యిష్యూ చేసి ఏవై తే వర్క్కు స్టార్టు చేయలేదో అవి స్టార్టు చేయవద్దు అన్నాం. అన్నీ

re. Non-availability of Food grains under
the Food for Work Programme.

స్థాన చీఫ్ సీని కూడ కంప్లీటు చేయకుండా వుంచేబదులు స్థాన అయినవి, సగము అయినవి పూర్తిచేస్తే అవి డ్యూరబుల్ ఎనెట్టుగా వుంటాయనే వుద్దేశంతో ఆ విధంగా చేయడం జరిగింది. మినిమం 40 వర్సంటు వీకర్ సెక్షన్సుకు యివ్వడం జరిగింది. చెన్నమలైపూరు మాట్లాడినప్పుడు డబ్బు హాసింగు కొరకు లేదు అన్నారు. పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటుది బియ్యం ప్రోగ్రామేగాని డబ్బు బాధ్యత కాదు. డిస్ట్రిబ్యు కలెక్టర్స్కు పకర్సు యిచ్చారు రెండు వంగల రూపాయలు వీకర్ సెక్షన్సుకు హాసింగు క్రింద కలెక్టర్లు డిసైడ్ చేస్తాడు. బియ్యం తోపాటు రెండు వడల రూపాయలు పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు నుండి రిలీజ్ చేసేదిలేదు ఈ వ్యవస్థను వేరే డిపార్టుమెంట్ చూస్తున్నది. ఇప్పుడు మనకు ఎక్కువ కావలసిన 10-40 a.m. అవసరం వుంది. కొన్ని రాష్ట్రాలు ఈ కార్యక్రమం మొదలుపెట్టలేదు కనుక ఇంకా కొంచెము దొరికితే దొరకవచ్చు. మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువ ఐనులు చేసుకుందాము. మన ఐనులు మొదలుపెట్టిన డ్యూరబుల్ ఎనెట్ గా చేసుకోవాలని నేను అపోజిషన్ సభ్యులకు కూడా చెప్పాను మన రాష్ట్రానికి ఎక్కువ ఫుడ్ ఇచ్చాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలిగొమ్ము పంపున్నాము మినిష్టర్స్ మాట్లాడడమే కాకుండా ఆఫీసర్లు ద్వారా మాట్లాడే ప్రయత్నం కూడా చేస్తున్నాము. దీని మీరంతా సహకరిస్తారని కేంద్రమైన విశ్వాసం ఉంది. ఇది ఒక పార్టీ సమస్యకాదు. మనం గ్రామాల అభివృద్ధి కోసం చేసుకుంటున్నాము యుటిలైజేషను సర్టిఫికేట్స్ను తొందరగా పంపించుటకు ఏమీ చేయలేదని శ్రీ నిరంజనరావుగారు చెప్పారు. కొన్ని పార్లమెంటుల నుంచి శాసనసభ్యులే ఆ యుటిలైజేషను సర్టిఫికేటు తీసికొనిచ్చి అందజేసి అక్కడ కూర్చుని కలెక్టర్ ఎలాంటి మెంటు చేయించుకొని పోతున్నారు. కొన్ని పార్లమెంటులలో కలెక్టర్ల మీద, ఆఫీసర్లు మీద వదిలితేయడంవల్ల అన్ని పార్లమెంటుల నుంచి యుటిలైజేషను సర్టిఫికేట్లు వచ్చిన తరువాత కన్సాలిడేట్ చేసి ప్రభుత్వానికి పంపించాలని వెయిట్ చేస్తున్నారు ఒక జిల్లాలో 20 పంచాయతీ సమితులు ఉండి 19 పంచాయతీ సమితుల నుంచి యుటిలైజేషను సర్టిఫికేట్లు వచ్చి ఒక్క సమితి నుంచి యుటిలైజేషను సర్టిఫికేటు రావోలేదని కోసం చూస్తున్నారు. నేను ఈ మధ్య కొంత మంది కలెక్టర్లకు చెప్పడం జరిగింది. కొన్ని ఇన్స్ట్రక్షన్స్ కూడా ఇస్తూ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు ఎక్కడ నుంచి యుటిలైజేషను సర్టిఫికేట్లు వచ్చినా మిగతావాటి కోసం ఎదురు చూడకుండా వాటిని తొందరగా పంపించాలని మళ్ళీ చెబుతాను.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :—సైక్లోన్ రిలీఫ్ క్రింద వేరే వచ్చిందా ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—సైక్లోన్ రిలీఫ్ క్రింద 75 వేల మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యం ఎలాట్ చేస్తామని చెప్పారు. అది సెవరేటుగా ఉంది.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చేది గొంటా లేక లోనా ?

Public Importance

re. Non-availability of Food grains under the Food for Work Programme.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—ఈ కార్యక్రమం మన ఒక రాష్ట్రంలోనేకాదు, చాలా రాష్ట్రాలలో తీసుకొంటున్నారు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం గొంటు కింద ఇస్తున్నది.

డాక్టరు ఆర్. ఎం. మనోహర్ (అచ్చంపేట) :—మంత్రిగారే స్వయంగా ఢిల్లీ వెళ్ళి ఎక్కువ ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు (నత్తివాడ) :—అదృష్టా, విజయనగరం జిల్లా కొత్తగా ఏర్పడింది. విశాఖ జిల్లాకు వచ్చిన సరుకు విజయనగరం జిల్లాకు ఇవ్వడం లేదు కాబట్టి ప్రత్యేకంగా విజయనగరం జిల్లాకు కేటాయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. రాయలసీమ, తెలంగాణా జిల్లాలలో నేరుగా సమీతులకు ఇస్తున్నారు. కాని విశాఖ శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో కలెక్టర్ల ద్వారా ఇస్తున్నారు. కనుక అక్కడ కూడా డైరెక్టుగా సమీతులకు ఇస్తారా?

శ్రీ కె. వెంటరామయ్య (గుత్తి) :—పుడ కార్పొరేషన్ వారు బియ్యం సప్లయ చేయకపోవడంవల్ల యీ వర్కు అగిపోయింది. మనకు యుటిలైజేషను సర్టిఫికేట్ అని ఒకటి పెట్టారు. ఆ సర్టిఫికేట్ రాకపోతే ఫర్దర్ ఎలాట్రమెంటు చేయడంలేదు నార్దరన్ షేట్సులో యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్సు లేకుండా కార్యక్రమాలు జరిగిపోయాయి మనకు యుటిలైజేషను సర్టిఫికేట్ అని పెట్టారు. ఇది ఒక డిస్క్రిమినేషనులాగా ఉంది. అది మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—సాంబశివరాజుగారు చెప్పింది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఇప్పుడు శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని కొన్ని ప్రాంతాలు కలసి విజయనగరం జిల్లా ఏర్పడినది. అక్కడ పూర్తికాని వర్కులకు ఏదైతే ఎలాట్ అయి శ్రీకాకుళం కలెక్టరు దగ్గర ఉందో అది విజయనగరం జిల్లాకు ఎలాట్ చేయవలసి ఉంది. అలాగే విశాఖ జిల్లా కలెక్టరు చేయాలని ఆర్డరు ఇస్తాము. మళ్ళీ కొత్తగా ఎలాట్ చేసేప్పుడు విజయనగరం జిల్లాకు సెవరేట్ గా ఎలాట్ చేస్తాము. శ్రీకాకుళం విశాఖ జిల్లాల శాసన సభ్యులందరిని పిలిచి మాట్లాడాను, అప్పుడు మీకు కావాలంటే యీ కార్యక్రమం చేస్తాము అని చెబితే ఏవో ఇబ్బందులవల్ల వారు ముందుకురాలేదు. ఇప్పుడు ముందుకు వచ్చారు. వారు ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు సెవరేట్ గా ఇస్తాము.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి (పానగ్రం) :—ఇదివరకు పుడ్ ఫర్ వర్క్ క్రింద పని చేసిన పనులు బిల్లు ఇచ్చారు. అయితే డెఫిసిట్ గా ఉండడంవల్ల మిగతా బిల్లును ఫుల్ ఫిల్ చేయలేకుండా ఉన్నారు. వారి పరిస్థితి ఏమిటి? చాలా మంది ప్రెసిడెంట్సు బిల్లు వస్తాయని ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చినందువల్ల వర్కులు చేశారు. అలాగే నేను కూడా ఎస్యూరెన్సు ఇచ్చాను, పని చేసిన వాటిలో 1/4 వర్కులకు పే చేశారు కాని 3/4 వర్కులకు పే చేయలేనటువంటి దుస్థితి ఉంది. దానిని ఏవిధంగా మీట్ అవుతారు?

Public Importance :

1c : Non-availability of food grains under the Food for Work Programme.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారు చెప్పినట్లు గవర్నమెంటు ఆర్డరు ఇచ్చిన తరువాత ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు గొడాన్స్ లో చాలా అలస్యం చేస్తున్నమాట వాస్తవం. కొన్నిసార్లు ఇక్కడి నుంచి మేము రిలీజు ఆర్డరు ఇచ్చిన తరువాత కూడా ప్రత్యేకంగా బి.డి.ఓ, శాసన భూలు పోయి ప్రయత్నం చేస్తే తప్ప అటోమోటిక్ గా ఎలాట్రోమెంటు ఆర్డరు ఇవ్వలేదు చివ్వురు ఫుడ్ కార్పొరేషనువారిని పిలిచి మాట్లాడిన తరువాత కూడా వారి దగ్గర రైసు ఉండి రెండు నెలల వరకు రిలీజు ఆర్డరు ఇవ్వని సందర్భాలు ఉన్నాయి. అన్నీ ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారి దృష్టికి తీసుకొనిరావడం జరిగింది. ఇతర రాష్ట్రాలలో యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేటు పేరే పద్ధతులలో పెట్టుకున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాల సంగతి మనకు అసందర్భం అనుకుంటాను. ఈ మధ్య శ్రీ గంగోపాధ్యాయ గారితో మాట్లాడాను. వారు ఇస్తామని అన్నారు. ఈమధ్య రైళ్ళు ఇబ్బంది వల్ల అగిపోయిందని అంటున్నారు. మనకు ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు పంజాబు రైసు ఇస్తున్నారు. కర్నూలు జిల్లాలో చాలా పనులు తీసుకున్నారు వారు. 450 స్కూలు బిల్డింగును తీసుకున్నారు కమ్యూనిటీ ఇరిగేషన్ వెల్పు చాలా సంఖ్యలో తీసుకున్నారు. ఆ కలెక్టరు ఎట్లాగ మొదలు పెట్టారో తెలియదు

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి:—వర్క్స్ కంప్లీట్ చేయడానికి తప్పకుండా వస్తుంది. వర్క్సు చేయమని మితులతో మేము సమూహాన్ని ఇచ్చి ప్రోత్సాహం చేశాము.

Mr. Deputy Speaker: As far as the Community works are concerned, the Minister has already assured that they would be taken up by the Government of India.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి:—వర్క్సు కంప్లీట్ అయినాయి గవర్నమెంటు లెవల్ లో సంప్రదింపులు చేసుకోవచ్చు. Samirhi President who have already finished their work are borrowing money from others. their difficulties must be met by the state Government. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి వచ్చేవరకు మీరు కాషికొని ఉండాలంటే వారి పరిస్థితి చాలా దుర్భరంగా ఉంటుంది. పని పూర్తి చేసినంతవరకు వారికి ఫుడ్ కార్పొరేషన్ గాని ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:—ఫుడ్ కార్పొరేషనువారు స్వల్పం చేయలేదు కనుక ఆ వర్క్సు యొక్క పేమెంటు పెరిగిపోయింది. ఇతర జిల్లాలో వర్క్సు చేసిన తరువాత యుటిలైజేషను సర్టిఫికేటును పంపించారు పంపించిన వెంటనే వారికి సెకండు ఎలాట్రోమెంటు ఇచ్చారు. ఎన్ని సార్లు చెప్పినా కర్నూలుకు ఫుడ్ కార్పొరేషనువారు స్టాకు మూవ్ చేయలేదు. మార్పి, ఏప్రిల్ నుంచి పే చేయవలసి వున్నాయి. వారు పనులు చేసుకుంటూ పోయారు. స్టాకు వచ్చినా వారికి యివ్వడానికి వీలులేకుండా పోయింది. ఫుడ్ కార్పొరేషనువారు లిఫ్ట్ చేయక పోవడం వల్ల యుటిలైజేషన్ కాలేదు. అయినా కనస్ట్రక్షన్సు వర్క్సు

Calling Attention to Matters of Urgent
Public Importance
re : Non-availability of Food grains under
the Food for Work Programme.

సాగుతూ పోయింది ఈ విధంగా వాకి పేమెంటు ఇంకీజు అయింది. వారు యుటిలైజేషను సర్టిఫికేట్ తెచ్చి ఇస్తే కర్నూలులో స్టాకు అవైలబుల్ లేదు కనుక మొత్తం రాష్ట్రములో ఇవ్వకూడదని ఆవలేదు. ఎక్కడ జరిగితే అక్కడ ఇచ్చుకుంటు పోయాము. కర్నూలుకు ఎక్కడ అలాట్ చేసారు. కాని వారు ఎంతో ప్రయత్నం చేసారు. 100, 150 లారీలు ప్రావారాబాద్ నుంచి కర్నూలు స్వంత బిల్లు ఖర్చు పెట్టి తీసుకొని పోయారు ఫుడ్ కార్పొరేషనుకు ఎవరు చెప్పినా కాలేదు. ఢిల్లీకి పోయినప్పుడు అఫీసర్లను పిలిచి మీటింగు పెడితే రోడ్ బ్రాన్చ్ పోర్టు వారు ఒప్పుకున్నారు. ఇంప్లిమెంటు చేస్తాము అంటున్నారు. లారీలు ఎవైలబుల్ గా లేవు అంటున్నారు విజయవాడనుంచి నేనుకూడ ఒకసారి పోయి విజయవాడలో వారికి మీటింగు పెట్టి పిలిచి కలెక్టరుకి చెప్పి లారీలుకూడ యిప్పించడంకూడా జరిగింది. అయినా యింకా ఫుడ్ కార్పొరేషనువారు కొంత మారవలసిన అవసరం వుంది.

శ్రీ కొరటాల నత్యనారాయణ :—ప్రవ్వవలసిన 4 వేల టన్నులు ఒకజిల్లాలో వుండి అంటే ఎట్లా? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చేవరకు మేము ఏమి చేయాల్సి? అంటే ఈలోపల వారు ఏమి కావాలి? వారి బ్రతుకు ఏమిటి? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకొని ఎడస్టు చేయమని చెప్పండి. అట్లా ఎడస్టు చేయకపోతే హరిజనులకు గిరిజనులకు తిండి తిప్పలు లేకుండా పోతుంది.

శ్రీ ఎం. జాగారెడ్డి :—ఎక్కడయితే యుటిలైజ్ కాలేదో అది డైవర్టు చేయమని చెబుతాము. మిగతా పోర్షనుకొరకు మేము ప్రయత్నము చేస్తాము.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (ఆమదాలవలస) :—శ్రీ కాకుళంజిల్లా మినిస్టరు గారు వ్యయంగా వచ్చి వెళ్ళిపోతే చాలా మినిమమ్ వర్క్ అగుంది ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ లేకగాని ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిలే వల్లగాని. మిగతా జిల్లాలలో జిల్లా పరిషత్తుకు యిచ్చి కావలసినచోటికి స్వయం చేశారు. వర్కు చేయించారు. శ్రీ కాకుళం వచ్చేవరకి పీక్ డేస్ కి ఒక ఆర్డరు కలెక్టరు ఆఫీసునుంచి. అట్లా కాక డైరెక్టుగా రిలీజు చేసేటట్లు చేస్తారా?

Mr. Deputy Speaker :—The Minister has agreed to give block-wise also. He has assured the House.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) :—కేంద్ర ప్రభుత్వం ఫుడ్ ఫర్ వర్కుకి ఉచితంగా ఇవ్వకపోతే, మన రాష్ట్రంలోనే కావలసినంత ధాన్యం ఉందికదా? కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకు మన ప్రభుత్వమే ధాన్యం కొని దానిని బియ్యముగా మార్చి ఇవ్వవచ్చు ఇది నష్టం కూడా వుండదు. ఆవిధంగా ఎందుకు ఇవ్వకూడదు?

శ్రీ ఎం. జాగారెడ్డి :—ఫుడ్ ఫర్ వర్కు కేంద్ర ప్రభుత్వం స్టార్టు చేసింది. మన సోర్సెస్ అన్నీ వేరే పనులనుంచి డైవర్టు చేసి బియ్యముగాని ఈకాగ్యూమం క్రింద పెడితే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏమీ అడ్వెంట్ ఉండదు. మన సోర్సెస్ వే ఈవిధంగా యుటిలైజు చేసుకోవాలా లేక కేంద్రాన్ని ఒత్తిడ చేసి తీసుకోవాలా అనేది సమస్య.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance. 29th June, 1979. 623
 re : Danger to turmeric lying unsold in the
 Turmeric yard at Duggirala, Guntur Dist.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఇప్పుడు గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియానుంచి మనం యింకా ఎక్కువ తీసుకోవచ్చు. దీనికి మనం అంగరం కలిసి చెబులాడుదాము. కాని ఇప్పుడు మన సోర్సెస్ పోకుండా మన ధాన్యాన్ని కొని బియ్యముగా మార్చినట్లయితే నష్టము లేకుండా మన డబ్బు మనకు వస్తుంది. దీనిని మనకు ఎందుని ఉపయోగించుకోకూడదు.

శ్రీ ఎం. జాగారెడ్డి :—బియ్యము అనేది సివిల్ సప్లయ్స్ డిపార్టుమెంటు చేస్తూవుంటారు పెద్దలు సుదరయ్యగారు చెప్పినట్లు మనం అందరము కలిసి ప్రజలు చెప్తే కేంద్ర ప్రభుత్వము మనకు సన్క్రిజు చేస్తుంది అనే నమ్మకం నాకు వుంది.

re : (2) Danger to Turmeric lying unsold in Turmeric Yard at
 Duggirala, Guntur District.

మార్కెటింగు శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. వీరప్ప) :—తెనాలి వ్యవసాయ మార్కెటు కమిటీ కింద వున్న దుగ్గిరాల మార్కెటు యార్డులో, పసుపు అమ్మకం కొనుగోళ్ళు, అమ్మకందార్లు, కొనుగోలుదార్ల మధ్య సేరుగా బహిరంగ వేలం ద్వారా జరుగుతుంటాయి. కొనుగోలుదార్లతో కుదుర్చుకొనిన కాంట్రాక్టుల ప్రకారం, అమ్మకపు మొత్తాలను పది రోజు లోపల చెల్లించాలి అయితే కొనుగోలుదార్లు అలా చేయటంలేదని ఉత్పత్తిదార్లు ఫిర్యాదులు చేశారు. వ్యాపారస్థుల దోపిడీ నుండి ఉత్పత్తిదార్లను కాపాడేందుకు వ్యవసాయ మార్కెటు కమిటీ చర్యలు గైకొనింది. తరువాత చెల్లింపులు చేసే కాంట్రాక్టులను అనుమతించోమని 21-5-79 తేదీన కమిటీ పోకటించింది.

తెనాలి మార్కెటు కమిటీ తీసుకొన్న వై చర్యలు గిట్టని వ్యాపారస్థులు తరువాత చెల్లించే ప్రాతిపదికపై కొనుగోళ్ళను అనుమతించనందుకు నిరసనగా, 22-5-79 నుండి మార్కెటు యార్డులో పసుపు కొనుగోళ్ళను బహిష్కరించారు. దుగ్గిరాల పసుపు, సాధారణ వర్తకుల సంఘం 12-6-79 న ప్రాకోర్టులో 4843/79 నెం. గల రిట్ పిటిషను దాఖలుచేసి, తాత్కాలిక స్టే ఉత్తరువును పొందింది. విదిరోజులపాటు తరువాత చెల్లింపులుచేసే లావాదేవీలను ప్రాకోర్టు అనుమతించింది తదనంతరం, ప్రాకోర్టు ప్రధానమైన 4843/79 నెం. రిట్ పిటిషను పరిష్కరించబడేలోగా, 5901/79 నెం. డబ్బు, పి. ఎం. పి. లోనూ 5597/79 నెం. డబ్బు, పి. ఎం. లోనూ, 22-6-79 న పూర్తి స్టే నిచ్చింది.

తొలుత పసుపు వర్తకులు, మార్కెటు యార్డులో 22-5-79 నుండి 14-6-79 దాకా పసుపు కొనుగోళ్ళను బహిష్కరించారు దీనిమీద 12-6-79 తేదీగల ప్రాకోర్టు తాత్కాలిక స్టే ఉత్తరువు అంబేద్కర్, 15-6-79 నుండి తమ వ్యాపారాన్ని తిరిగి ప్రారంభించారు. నగదువైన, తరువాత చెల్లించే ప్రాతిపదికపైన కూడా కొనుగోళ్ళు ప్రారంభమైనాయి. 15-6-79 నుండి 21-6-79 వరకు లావాదేవీలు నిగిగాయి అయితే, వారు మళ్ళా, 22-6-79 నుండి వరకు 25-6-79 లావాదేవీలను బహిష్కరించారు. 5901/79 నెం. డబ్బు, పి. ఎం. పి. ని

597/79 నెం. డబ్ల్యు. పి. ఎం పిని పరిష్కరిస్తూ, ప్రైవేట్ తాను ఇచ్చిన తాత్కాలిక స్టేని ఖరారు పరిచిందని విని వ్యాపారస్థులు తమ లావాదేవీలను 26-6-79 తేదీన తిరిగి ప్రారంభించారు. లావాదేవీలు 26-6-78 నుండి సాఫీగా సాగుతున్నాయి. 27-6-79 నాటికి ఉన్న పసుపు నిల్వలు 2200 బస్తాలు, ఈ నిల్వలు, ఒక గోదాములోను రెండు గోదాము మెడలలోను యార్డులో కప్పవున్న మూడు ప్లాటుఫారంల మీదను స్థాకు చేయబడినాయి.

పై నిల్వలు మూడు, నాలుగు రోజులలో అయిపోతాయి. భయపడ వలసిన పరిస్థితి ఏమీలేదు. ప్రైవేట్ లో పెండింగులోవున్న ప్రధాన రిజిస్ట్రేషన్ పరిష్కారానికి తేనాలి వ్యవసాయ మార్కెటు కమిటీ చర్యలు తీసుకొంటున్నది.

(శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ (రేవల్) :—వారు ఈ మధ్యకాలంలోనే రెండు దఫాలుగా మొత్తం ష్రేడ్ అంతా కూడా బోయ్ కాట్ చేయడం జరిగింది, దీనికి ప్రధాన విషయం పిళ్ళవీ నగదు రూపములోనే డబ్బు ఇవ్వవని చెప్పి మార్కెట్ కమిటీ ఎప్పుడైతే నిర్బంధం చేసిందో దానిని వ్యతిరేకిస్తూ ష్రేడ్ అంతా బోయ్ కాట్ చేసింది. దాదాపు 10,000 బస్తాలు ఆ యార్డులో నిలబడి పోయాయి. దీనికి రైతులు ఇంతకు ముందు అనుభవం ఏమిటి? నగదు వాయిదా మీద ఇచ్చేవద్దతి అయ్యేటప్పటికీ ఈ వాయిదా ఇస్తామని వారు 10 రోజులుగా పత్రా లేకుండా తీసుకువెళ్ళి పోయి అక్కడ ఉన్న అధికారులు వ్యాపారస్థులు కలిసి వాయిదా మీద తీసుకుని పది రోజులకి ఇవ్వవలసింది సంవత్సరం అయినా కూడా ఇవ్వకుండా పోయినట్లుంటే బాకీలు గత సంవత్సరంలోనే 5 లక్షలు బాకీలు ఎగగొట్టి వెళ్ళారు ఈ ష్రేడ్, దీనిమీద రైతాంగం ప్రభుత్వానికి, మార్కెట్ కమిటీకి విజ్ఞప్తులు పంపింది. ఈ విజ్ఞప్తుల మీద ప్రభుత్వం నగదు రూపంలోనే మీరు చెల్లించాలి. వాయిదా అనేది ఇవ్వాలి అని చెప్పారు. దీనికి ష్రేడ్ బోయ్ కాట్ చేసింది, ఇటువంటి సందర్భంలో సహజంగానే ష్రేడర్లు మనలని బ్లాక్ మెయిల్ చేసి పెరిజరైజ్ చేసి ఏదో విధంగా ఈ పద్ధతికి వ్యతిరేకించాలని ప్రయత్నిస్తుందని మనకు తెలుసు. అనుభవము ఉన్నది. మనకు అనేక రంగాలలో అనుభవం ఉంది. మన ఇటువంటి అర్జరు ఇస్తున్నప్పుడు తాత్కాలికంగా ఒక వేళ ష్రేడ్ బోయ్ కాట్ చేసినట్లయితే అందుకు ప్రత్యామ్నాయంగా తీసుకోవలసిన చర్యలు కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించి తీసుకోవాలి. అనవసరమైతే స్టేటు ష్రేడింగు కార్పొరేషన్ మరొక ఏజన్సీతో తాత్కాలికంగా రైతాంగానికి ఇబ్బందులు లేకుండా నష్టము లేకుండా ఏర్పాటు చేయాలి. ఈవేళ రైతాంగం అడిగిన వ్యాయమైన నిబంధన ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ష్రేడ్ బోయ్ కాట్ చేస్తే ప్రేక్షకులులాగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ వేళ ఉంది. మనకు ఆల్టర్ నేటివ్ ఏమిటి? రేపు ప్రైవేట్ తీర్పు చెబుతుంది అనుకోండి ఆనాడు ష్రేడ్ బోయ్ కాట్ చేస్తే ఆల్టర్ నేటివ్ ఏమిటి? మనకు కోర్టు ఫైనల్ బుట్ గానే తీర్పు ఇస్తుంది. అయితే లాభం ఏమిటి? రైతాంగానికి నగదు రూపములో చెల్లించాలి అనుకున్నప్పుడు ష్రేడర్లు యొక్క గయా డామిన్యాంలతో ఈ పసుపు పండించే రైతాంగం

re : Danger to turmeric lying unsold in the
Turmeric yard at Duggirala, Guntur Dist.

అధారపడవలసి రాకుండా ప్రభుత్వం ఇలాంటి క్లిష్టమయంలో ప్రత్యామ్నాయ
రూపములో అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం నెలరోజులుగా
తీసుకోలేదు. ఈ రోజు చెబుతున్నారు మూడు రోజులలో అయిపోతుంది అని.
చాలా సరకు మిగిలిపోయింది ప్లాట్ ఫారమ్ మీద ఉంది సరకు. ఇంక 4,5 రోజులలో
వర్షము వడితే ఈ వసుపు అంతా కూడా పుచ్చిపోతుందని తమకు తెలియని విషయం
కాదు. పుచ్చిపోయిన తర్వాత ఆ సరకు మాకు అవసరము లేదంటారు రైతాంగము
నష్టపడవలసి వస్తుంది. కనీసం నిల్వలకు అవసరమైన రక్షణ లేదు. రైతాంగం
పరిస్థితి ఈ రకంగా వుంది. రెండు, మూడు రోజులలో సరకు అయిపోతుందనేది
వాస్తవమైన విషయము కాదు. ఇంకా తైము పడుతుంది. కాబట్టి వెంటనే
నిల్వలు చెడిపోకుండా వాటికి అవసరమైన ప్రొటెక్షన్ ఏర్పాట్లు చేయాలని ఈ
సందర్భములో కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఆగిశం వీరప్ప :—అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయము సమర్థ 11-00 a.m.
నీయమైందే. రీని నుంచి కూడా ఈ విషయాలు జరుగుతున్నాయి. ఆ జక్క
మార్కెట్ కమిటీ విషయములోనే ఇలా జరుగుతోంది రీని లగాయత వ్యాపా
రస్థులు కొనుగోలు చేయమని ఇబ్బంది పెట్టినందువల్ల, వాళ్ళు ఏదో అండర్
స్టాండింగ్ గా మార్కెటింగ్ కమిటీ రూల్స్ను ఒప్పకోకపోయినా ప్రైవేట్ అరేంజి
మెంట్ గా 10 రోజులలో చెల్లించవచ్చుననే ప్రాతిపదికపైన ఇది జరుగుతూ
వచ్చింది. అయితే రైతులకు ఇబ్బంది ఎక్కడ జరిగింది అంటే కొంతమంది 10
దినాల వరకు పే చేయకుంటే కోర్టుకు వెళ్ళి, సరకు కూడా పోగొట్టుకొని, కోర్టుపీ
కట్టి, ఆ మొత్తాలను కూడా పోగొట్టుకోవడము జరిగింది. ఈ ఇబ్బందుల మధ్య
ఆఫీసర్లు సస్పెండ్ కావడం, ఈ విధంగా ఉద్యోగస్థులు కూడా సఫర్ కావడము
జరిగింది. అయితే ఈ పరిస్థితి బాగాలేదు, మొత్తాన్ని గెల్లించు అయ్యే పరిస్థితి
వస్తుందని మార్కెట్ కమిటీవారూ ప్రకటన చేయడము జరిగింది. సొమ్ము
చెల్లించి స్టాక్కు తీసుకోవలసిందేగాని 10 రోజుల వాయిదా వద్దతి ఇక్కడి అమలు
జరగడానికి వీలులేదని ప్రకటన జరిగింది. ఆ ప్రకటన చేసిన తర్వాత వీరు
హైకోర్టుకు పోవడము, హైకోర్టు నుంచి లెంపరరీ స్టే తీసుకురావడము, మరో
ఇంట్రీమ్ స్టే ఇట్లా కేసు డిస్మిట్ అయ్యేదాకా కూడా ఖాయము చేయడము
జరిగింది. ఆ దువల్ల ఇది కుంటుపడడము జరిగింది. హైకోర్టు స్టే వున్నందువల్ల
ఈ అన్న వద్దతిపైన, నగదు చెల్లించే వద్దతిపైనా కూడా దర్యాపు జరుగుతుంది.
ఇప్పుడు అప్పులు స్టాఫ్ చేసాయి. కొంగోలు చేయడము లేదు కాబట్టి ఎక్కడ
స్టాఫ్ వుండడము వల్ల ఇబ్బంది జరిగింది. పప్పుడు వచ్చేన్ చేస్తున్నా కాబట్టి
3, 4 రోజులలో వున్న సరకులూ అయిపోయే పరిస్థితి వుందని నేను వనవి
చేస్తున్నాను. రైతులకు మేలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇట్లా మొత్తము చెల్లించి
స్టాక్కు తీసుకొనిపోవాలనే నిర్ణయము జరిగిన తర్వాతి వారు ప్రొటెక్షన్ చేయడం
కోర్టుకు వెళ్ళి స్టే తీసుకురావడము జరిగింది. ఆ స్టే వెజ్ట్ అయిన తరువాత ఈ
వద్దతి, కాష్ చెల్లించి స్టాక్కు తీసుకుపోయే వద్దతిని మేము అమలులో పెడతాము

Papers Laid On The Table

re : Rules made under the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966.

Sri P. Ganga Reddy:—Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Endowments and Municipal Administration, I beg to lay on the Table a copy of the Rules made under Section 107 read with sections 31 (5) and 88 of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966 and issued in G.O. Ms. No 1350, Revenue (Endowments. III) Department, dated 2-8-1978 as required by sub-section (2) of Section 107 of the said Act.

re : Rules made under the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966.

Sri P. Ganga Reddy : -Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Endowments and Municipal Administration, I beg to lay on the Table a copy of the Rules made under Section 107 read with sections 31 (5) and 88 of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966 and issued in G.O.Ms.No. 1351, Revenue (Endowments. III) Department, dated 2-8-1978 as required by sub-section (2) of section 107 of the said Act.

re : Amendments to the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications Act, 1953.

Sri P. Ganga Reddy : —Sir, I beg to lay on the Table a copy of the notification issued in G.O.Ms.No. 68, General Administration Elections-A) Department, dated 5th February, 1979 published in the Andhra Pradesh Gazette issue No. 5, dated 15 making amendments to the Rules governing the Travelling Allowance to Ministers for Assumption and Relinquishment of Office and for Tours in accordance with sub-section (3) of Section 13 of the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications, Act 1953.

Mr. Depu Speaker:- Papers laid on the Table.

Messages from the Legislative Council

Mr. Deputy Speaker : —I have received the following three Messages from the Chairman, Legislative Council :

re : A.P. Municipalities (Second Amendment) Bill, 1979.

“In accordance with Rule 147 of the Rules of procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I transmit a copy of the Andhra Pradesh Municipalities (Second Amendment) Bill, 1979 (L.A. Bill No. 23 of 1979), as passed and agreed to by the Legislative Council on 27th June, 1979 without any amendment and signed by me.”

Sd.

Chairman,
Legislative Council,

re : A.P. Municipalities (Amendment) Bill, 1979.

“In accordance with Rule 147 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I transmit a copy of the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1979 (L.A. Bill No. 20 of 1979), as passed and agreed to by the Legislative Council on 27th June, 1979 without any amendment and signed by me.”

Sd.

Chairman,
Legislative Council.

re : A.P. Municipalities and Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1979.

“In accordance with Rule 147 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I transmit a copy of the Andhra Pradesh Municipalities and Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1979 (L.A. Bill No. 21 of 1979), as passed and agreed to by the Legislative Council on 27th June, 1979 without any amendment and signed by me.”

Sd.

Chairman
Legislative Council.

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Medical Practitioners Registration (Amendment) Bill, 1979.

Sri A. Madan Mohan (Minister for Health and Medical:—

Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Medical Practitioners Registration (Amendment) Bill, 1979

Mr. Deputy Speaker. —Motion moved The question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Medical Practitioners Registration (Amendment) Bill, 1979.”

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

THE ANDHRA PRADESH (TELANGANA AREA) (IRRIGATION (AMENDMENT) BILL, 1978 (L. A. BILL No. 19 OF 1978)

Sri N. Janardhana Reddy (Minister for Revenue) :—Sir I beg to move :

“That the Andhra Pradesh (Telangana Area Irrigation (Amendment) Bill, 1978 be taken into consideration.”

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved. Now, Sri Rajeswara Rao to initiate the discussion.

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, we had a discussion in regard to this Bill in the B. A. C. and the Government made a commitment that this would be brought forward keeping in view the precarious sources in Telangana region and Andhra region. Earlier in regard to precarious sources in Telangana there used to be exemption for the water and now the position obtained in Andhra has been extended in Telangana in a form of G. O. I do not know whether it would be legally valid or not. I am not going into it. The question is as to the suggestion made by the opposition that the precarious sources tapped by private agriculturists at their own cost, should be exempted from water rate? If the Minister can explain about this, we can pass the Bill.

శ్రీ సిపాల్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):—అధ్యక్షా. నేను మొట్టమొదట ఆంధ్రప్రదేశ్ ల్యాండ్ రెవెన్యూ ఎనువోన్స్ మెంటు యన్ థు ఆఫ్ 1967 సెక్షన్ 4 ను సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

“4” Declaration of certain wet lands as dry lands and the determination of land revenue payable thereon : (1) Every wet land in the State which is registered in the land revenue accounts of the Government as being irrigated under any well, spring, channel, parrekalava, nadinala, vagunala, kasam, sona bila, uppalwat bonda, doruvu, bhurki, kole or by crossbundling, shall be treated as dry

land, and the Tahsildar shall after giving an opportunity to the pattadar to make his representation determine the land revenue payable on that land for a fasli year, having due regard so the land revenue payable for a dry land of similar classification in the vicinity

అంటే 67 యాక్టులోనే ఇలాంటి భూమి ఇరిగేట్ కావచ్చుగాక, కాని ఎలాంటి ప్రికేరియస్ సోర్సెస్ లేక చేతి కష్టంతో ఇసుకంతా తీసి జావులు వ్రావ్వకొని దానినుంచి నీరు తీసుకొని వ్యవసాయం చేసినట్లయితే, వాళ్ళ స్వంత కష్టం అందులో ఇన్ వాల్వ్ అయివుంది కాబట్టి అటువంటి భూములపైన వెట్ నేడ్యుమైనప్పటికీ డ్రై రేట్ విధించాలని 67 చట్టంలో స్పష్టంగా మనం పేర్కొని వున్నాం, అంధ్రప్రదేశ్ లాండు రెవెన్యూ అడిజనల్ వెట్ ఎనెస్ మెంటు చట్టం. 1975 మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. దానిలో సెక్షన్ 2 డిఫినిషన్స్ లో డి.ఇ.ఎఫ్. పాచ్. ఐ. లో వెట్ లాండు డిఫైన్ చేస్తూ 'Wet land means land registered in the land revenue accounts of the Government as being irrigated, under any well, spring, channel, 11-10 a.m. parrekalava, ugdinala, vaanala, kasam, sona bila uppalwat bonda. doruvu bhurki, kole or by crossbundling'..

7, 8 రకాల పేర్లలో పిలవబడేటటువంటి సోర్సెస్ ఆఫ్ యిరిగేషన్ కలిగిన భూములు ఉన్నాయి. వాటిని వెట్ రేట్ నుంచి మినహాయించు చేసి అక్కడ అజుబాజు ఉన్నటువంటి డ్రై రేటు విధించాలి తప్ప ఎలాంటి వెట్ రేట్ విధించకూడదని 1967 చట్టంలో, 1975 అడిజనల్ వెట్ చట్టంలో కూడ స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. దీనిని గురించి తెలంగాణ ప్రాంతంలో పెద్ద పోరాటాలు సాగించిన విషయాలు తమకు జాగా తెలుసు. ఆనాడు బూర్గుల రామకృష్ణారావు, కొండా వెంకట రంగారెడ్డి రెవిన్యూ మినిష్టర్ గా ఉన్నప్పుడు దీనిని అంగీకరించి యిలాంటి నీటి వనరుల క్రింద ఉన్న భూములకు డ్రై రేట్ తప్ప వెట్ రేట్ ఎట్టి పరిస్థితులలో విధించకూడదు అని తీర్మానం చేశాము. 1967 చట్టం అంగీకరించినది. 1975 చట్టం కూడ అంగీకరించినది. ఇది చేసు డీల్ చేస్తున్న సబ్జెక్టు ఈనాడు చట్టానికి అది ఏవిధంగా పోతుందో తరువాత చెప్పతాను. గవర్న మెంట్ వారికి అనేక అధికారాలు ఉంటాయి. ఏ అధికారాన్ని ఏ చట్టానికి అనుగుణంగా ఉపయోగిస్తున్నారు? Under the Constitution

any Government can use its governance power under the authority of a particular law.

వీరు యిరిగేషన్ యాక్టు అంటున్నారు. అక్కడ యిరిగేషన్ యాక్టులో యిదేమీ లేదు. గవర్న మెంట్ మెమో యిస్తు చేశారు. Memo No. 1844/M2/1974 Revenue dt. May, 1975.

ప్రభుత్వం నిర్మించిన జలాధారాలకు ఉపయోగపడే జలాలను ఎవరైనా రిఫ్టు యిరిగేషన్ చేసుకొన్నట్లయితే తద్వారా వ్యవసాయం చేసుకొన్నట్లయితే

అటువంటి నాటిపైన వస్తు విధించాలని. అక్కడ ఆ జలాధారాల క్రింద విధించబడిన వెల్ రేట్

మైనస్ 1/4. నీరు లిఫ్ట్ చేసినందుకుగాను 1/4 మైనస్ చేసి తదిమూది తీసుకోవాలని ఈ మెమోలో చెప్పారు. ఇది తెలంగాణ ఆంధ్ర రెండు ప్రాంతాలకు వర్తిస్తుందని ఈ మెమోలో చెప్పారు ప్రభుత్వ చే నిర్మించబడిన జలాధారాలకు వసరుగా ఉపయోగపడే జలాధారాలు. It must be a source of reservoir. Irrigation source/constructed by the Government. అని అన్నప్పడు చాటికి వరిమితం చేశారు. 1967 చట్టంలో 1975 చట్టంలో మినహాయించబడిన వాగు కాలవ, పత్ర కాలవ, సోలా, బినా అని వాటినిన్నీటికి ఎందుకు అప్లయి చేశారు? తెలంగాణ ప్రాంతంలో కరీంనగర్ జిల్లాలో నిజామాబాద్ జిల్లాలో వరంగల్ జిల్లాలో, మహబూబ్ నగర్ లో అన్నిటికీ అప్లయి చేసి రెండు రెవెన్యూ చట్టాల ద్వారా భూములకు అయితే రైతులకు కష్టపడి నీరు తెచ్చుకుంటున్నారు కాబట్టి చాటికి వెల్ రేట్ విధించకూడదు అని డ్రైరేట్ మాత్రం విధించాలని సుస్పష్టంగా, నిర్దిష్టంగా చెప్పి ఉన్నాము. అలాటి భూములు అన్నిటికీ వీరు మెమో ద్వారా వెల్ రేట్ వసూలు చేస్తున్నారు లాస్ట్ యియర్ వసూలు చేశారు. ఈ సంవత్సరం వసూలు చేస్తున్నారు. కట్టపోతే గోల్లడగట్టి వసూలు చేస్తున్నారు. లాస్ట్ యియర్ కోస్ట్ పెడింగ్ పెజీతే లాస్ట్ యియర్ భాతాకు ఉన్న డబ్బు ఈ సంవత్సరం డబ్బు రెండూ కూడ వసూలు చేయాలని నిర్బంధ పెట్టి వసూలు చేస్తున్నారు. జై పాల్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు బిజినెస్ అడ్వయజరి కమిటీలో రెండుసార్లు చర్చకు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వాన్ని కోరితే ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టమైన ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. ఇదివరకు చట్టాల ద్వారా మినహాయించబడిన ఏ భూమికి కూడ తిరిగి నీటి తీరువ విధించడానికి వీలు లేకుండా చూస్తాము. అవసరమైన సవరణ గ్వారా చేస్తాము. ఇవన్నీ రెవెన్యూ మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాను. నిన్నకూడ చారితో కూర్చుని చర్చించాము. ఏ మెమో అయితే మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చానో, ఏ మెమో ద్వారా విషేధించబడిన భూములకు అన్నిటికీ వస్తు విధిస్తున్నారని చెప్పానో, ఆ మెమో అస్థవ్యస్థంగా ఉన్నదని, అది ఎక్రమంగా ఆచరణలో లేదని, అన్యాయంగానే ఈ ప్రాంతాల అన్నిటికీ అమలు జరిపినారని, దానివల్ల నివేదించబడిన భూములకు అన్నిటిపైన నీటి తీరువా విధిస్తున్నారు అనే విషయాన్ని మంత్రిగారు అంగీకరించారు. అంగీకరించబోతున్నారు. ఈ మెమోను విత్ డ్రా చేసుకొని ఈ మెమో ఆధారంగా కలెక్టర్స్, డిప్యూటీ కలెక్టర్లు, రెవెన్యూ ఆఫీసర్స్ తెలంగాణ ప్రాంతంలో 1987, చట్టం, 1975 ఎమెండ్ మెంట్ చట్టం ప్రకారం నివేదించబడిన జలాధారాలకు వర్తించినట్లయితే ఆ విధంగా వసూలు చేసినట్లయితే ఆ డబ్బును రైతులకు తిరిగి చెల్లించాలి అని లేదా వారు చెల్లించవలసిన లాండ్ రెవెన్యూకు ముదరా చేసుకోవాలని స్పష్టమైన ఆర్డర్స్ మంత్రిగారు ఇచ్చినట్లయితే అప్పుడు ఈ మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లు గురించి నేను ఏమైనా అభి

ప్రాయాలు చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఈనాడు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులో న్యాయంగా ఏమి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారని వారే చెప్పారు. ఇంక దీని సంగతి చెప్పండి.

శ్రీ గౌతం లచ్చన్న :—కన్ఫర్మ్ అయిపోయిందా? మంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నట్లేనా? సభాధ్యక్షులు చెప్పాలి. మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారని వారే చెప్పారు అని మంత్రిగారు ఎప్పుడైతే చెప్పారో that itself is sufficient. He has agreed అని చెప్పవచ్చుగదా?

శ్రీ సిపావ్. రాజేశ్వరరావు :—మంత్రిగారు క్లారిఫై చేస్తే తొందరగా బిల్లు అయిపోతుంది

శ్రీ గౌతం లచ్చన్న :—మంత్రిగారు తెచ్చిన ఎమెండ్ మెంట్ పాయింట్ కు కాంట్రీవర్సి లేదని సభ్యులందరూ చెబుతున్నారు. దానిమీద కాంట్రీవర్సి కాదు, ఈ వాటర్ నెట్ నుంచి ఎగ్జిక్యూట్ చేసినటువంటివి ఈ మెమో ద్వారా వసూలు జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి తనకు కూడ తెలిసిన విషయమే. బిజినెస్ అడ్వయజరి కమిటీ మీటింగ్ లో ఎటువంటి సందేహానికి ఆస్కారం లేనటువంటి ఖాషతో ముఖ్య మంత్రిగారు తప్పనిసరిగా వారియొక్క శ్రమ మీదనో పెట్టుబడి మీదనో తెచ్చుకొన్న నీటికి నీటి పన్ను ఉండదు. లేకుండా చేస్తాము అని వాగ్దానం యివ్వడం జరిగింది. అది మంత్రిగారికి తెలుసు. అది బీసాది చేయమంటే చిరునవ్వుతో కాలక్షేపం చేసుకొనేదానికంటె ఉన్న విషయాన్ని ఈ సందర్భంలో క్లారిఫై చేయడం అవసరం అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఈ సందర్భంలోనే యింకా రెండు సమస్యలు ఉన్నాయి. వారి దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం వున్నది. గౌరవ సభ్యులు తైపాల్ రెడ్డిగారు, రాజేశ్వరరావుగారు, లచ్చన్నగారు వివరించినట్లుగా బిజినెస్ అడ్వయజరి కమిటీలో వారు ఆ రకంగా వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. ఖచ్చితంగా హామీ యిచ్చారు. దానికి దీనికి ముడి పెట్టడం కాదు. ఒక సమస్య వచ్చినది. పంప్ నెట్స్ కు వర్తించే విధంగా ఆ ఇరిగేషన్ యాక్టుకు సవరణ తీసుకువస్తే తంతకు ముందు చట్టంలో ఉన్న సౌకర్యాన్ని ఊడబెరకడం మంచిది కాదు. ప్రీకేరియస్ సోర్సెస్ కు రక్షణ కల్పించాలి అనేదానికి సరేనని వారు అంగీకరించారు వాటిలో కవర్ కాని పాయింట్ వున్నది. ఆకాశపాయలు, కరివెడలు అనే ప్రత్యేకమైన తరహా నీటి పారుదల భూములు ఉన్నాయి. ఆకాశపాయలు ఆస్కాన్ తరి అంటారు. కరివెడలు. కరివెడలలో కూడ బమేడ్ బంది, బిలామ్ మేడ్ బంది రెండు తరహాలు ఉన్నాయి. ఇవి కూడ నిజాం కాలంలో మెట్ట భూములుగా పరిగణించి డ్రై ఎసెస్ మెంట్ చేస్తూ ఉండేవారు. మీరు వచ్చిన తరువాత, వర్షపు నీరు అయినా ప్రభుత్వ జలాధారంలో పడవలసిందే గదా, ఆ ప్రభుత్వ జలాధారంలో పడవలసిన నీటిని కట్టకట్టుకోవడం వల్ల మట్టి కట్టలో నిండుతున్నది. కాబట్టి వీటికి వెట్ ఎసెస్ మెంట్ విధించి వసూలు

చేస్తున్నారు. పూర్తిగా వెట్ ఎసెస్ మెంట్ అనేటట్లు లేదు పూర్తిగా డ్రై ఎసెస్ మెంట్ అనేటట్లు లేదు. ఎకరానికి 12 రూపాయలు వెట్ ఎసెస్ మెంట్ ఉంటే 8, 10 రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు దయచేసి దీనిని కూడ మినహాయించండి. అది మెట్ట శిస్తు మాత్రం తీసుకొనేటట్లుగా చూడండి. ఆ హామీ యిచ్చినట్లయితే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరాజ్ (ముంగూడ) :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు వల్ల రైతుల గానికి నష్టం జరుగుతుంది. డ్రై ఏరియాస్ లో ఉన్న తెలంగాణ ప్రాంతం వారికి రాయలసీమ వారికి నష్టం జరుగుతుంది. రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఆంధ్ర ఏరియాలో వేరే పద్ధతి వున్నది. దానిని క్రోడీకరించి తెలంగాణ ఏరియాకు యింప్లి మెంట్ చేయాలంటే చాల సాధక బాధకాలు ఉన్నాయి. మా దగ్గర ఉన్న రివర్స్ ఏపీ పెరియల్ కాదు. వానకాలంలో కూడ ఆగస్టు సెప్టెంబర్ లో గాని ఊట మొదలు కాదు డిశంబరు వచ్చేవరకు ఊట పూర్తిగా తగ్గిపోతుంది కాబట్టి వాగు నీరులో పంట వేయలేరు. సెకండ్ క్రాప్ నాటు పెట్టుకొన్న తరువాత ఆ సోర్సెస్ అన్ని ఎండి పోవడం జరుగుతుంది. అటువంటి నదుల ద్వారా తీసుకున్న వాటర్ కుటాక్స్ తీసివేయాలని ప్రభుత్వం చిత్తించిందో దానిని వెంటనే మానకోవాలని ప్రభుత్వమును కోరుతున్నాను. ఆ వాగులలో గుంత మాదిరిగా త్రవ్వి ఆయిలు ఇంజన్ ద్వారా కరెంట్ మోటార్ ద్వారా నీరు తీసుకున్నా కూడ ఆ నీరు వానకాలం పంటకు రాదు. యిటు సెకండ్ క్రాప్ కూడా రాదు. అటువంటి సోర్సెస్ ఏవైతే ఉన్నవో వాటికి పూర్తిగా రద్దు చేయాలని గవర్నర్ మెంట్ ఈ శిస్తును మినహాయించాలని నేను తెలంగాణ ప్రజల తరపున కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఇరిగేషన్, అమెండుమెంట్ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టారు. గవర్నర్ మెంట్ కన్ఫర్మ్ చేసినా, లేక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ సంబంధంగాను వెట్ ఎసెస్ మెంట్ చేయవలసింది గాని, త్రవ్వి పెట్టుకునే స్థితిలో పంపునెట్ పెట్టుకుంటే డ్రై ఎసెస్ మెంట్ లో బాటుగా, వెట్ ఎసెస్ మెంట్ లో బాటుగా లెస్ టైమ్స్ పెనాల్టీ వేస్తున్నారు. లాండ్ రెవిన్యూ యాక్టు ప్రకారం బుదిగి, గిదికి మోట పెట్టుకన్నప్పటికి వెట్ ఎసెస్ మెంట్ చేసుకుంటున్నారు. డబుల్ ఎసెస్ మెంట్ వేస్తున్నారు. రెండు రకాలైన సెస్సులు వున్నాయి. తెలంగాణా ఏరియాలో ఆంధ్ర ఏరియాలో నీటి పన్ను, భూమి పన్ను వేరు. ఇక్కడ తెలంగాణా ఏరియాలో భూమి పన్ను, నీటి పన్ను కలిసి వున్నవి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడి ఇంక కాలం అయినప్పటికీ, యీ రెండు చట్టాలను పరీక్షితం చేయడం విషయంలో ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తీ కుద్ది లేదు. మేము ఇక్కడ నీటి పన్ను, భూమి పన్ను కలిపి కడుతున్నాము. ఇటీవల కలెక్టరుగారు మీరు మాగాణి పన్ను కడుతున్నారు. అది కేవలం నీటి పన్ను. ఆంధ్రప్రదేశ్ చట్ట ప్రకారంగా మీరు డ్రై ఎసెస్ మెంట్ ఇవ్వాలని రిరి సంచి యీ మెత్తం 14 ఏళ్లు నేటి వరకు, కృత్రిమ రైతులకు బాధ పెడుతున్నారు. నేను తక్షణ వద్దకు వెళ్ళాను. వెట్ ఎసెస్ మెంట్ లో డ్రై ఎసెస్ మెంట్ ప్లాస్ నీటి పన్ను కలిసి వున్నాయి. తెలంగాణా ఏరియాలో ఆ విధంగా

వసూలు చేస్తున్నారు. మీరు లోకల్ లైజ్ చేసినా, చేయకపోయినా, మీరు తెలంగాణా ఏరియాలో ఇతర పన్నులతోనే నీటి పన్ను ఇమిడి వుంది. ఆ విధంగా వసూలు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు విడిగా చేయడానికి వీలేదు అని చేప్పాము. దానిపై గవర్నమెంటు అప్పీలు చేసుకోమన్నారు. కాని అప్పీలు చేస్తే ఏమి జరుగుతున్నది? గవర్నమెంటు కొత్తగా కడుతున్న చాటింగ్ ప్రాజెక్టు అంటున్నారు. పాతకాలంగా వస్తున్న నీటి వనరులను చెరువులు అంటున్నారు. ఇప్పుడు మేము నీటి తీరువా వసూలు చేస్తాము, డ్రై ఎసెస్ మెంట్ వసూలు చేస్తాం అంటున్నారు. మేము ఇంతవరకు కట్టింది ఎంతో లెక్కలు తీయండి. కలెక్టరు యీ రకంగా చేస్తున్నారు కాబట్టి దీనికి నిర్దిష్టమైన చట్టాలు తీసుకు రావాలని కోరుతున్నాను. వెట్ ఎసెస్ మెంట్ 8 నెలలు నీళ్లు యిస్తే-దానిని డబుల్ తరి వసూలు చేస్తున్నారు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 35-45 రు. ల వరకు అది పెడుతున్నది. లాస్ట్ టెన్ ఇయర్స్ నుంచి ఏ విధంగా కడుతున్నది కనీసం చూడండి. ఎం. ఆర్. పాయ్ గారు మోర్ డెన్ 50 పర్సెంట్, సెక్టెడ్ క్రాపీకు నీళ్లు యిస్తే వెట్ ఎసెస్ మెంట్ వెయ్యాలి అంటున్నారు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో మొదటి నుండి వుండనప్పటికీ వసూలు వసూలు చేస్తున్నారు. రెండవ పంటకు యివ్వక పోయినా ఆ చే విధంగా వసూలు చేస్తామనడం అన్యాయం. అవిధంగా చేస్తే అది దాదాపుగా నాలుగు వంతులు అవుతుంది, కాబట్టి ఎనిమిది మాత్రం నీరు పోలాలికి వసూలు చేస్తే ఆ పోలానికి మాత్రం వసూలు చేయాలి, సోర్సులో 8 మా లకు నీరు యిచ్చేది వున్నది కాబట్టి మొదటి క్రాప్ కు డబుల్ ఎసెస్ మెంట్ వసూలు చేస్తామనడం దారుణం, ఆదిచాలా అన్యాయం, ఇలాంటి చెరువులు వరంగల్లు-జిల్లాలో, పరకాల తాలూకాలో చాలా వున్నాయి. వరంగల్లు కలెక్టరు గారు మీకు రికమెండ్ చేశాను, వాటిని యి యాక్టు నుండి విముక్తి చెయ్యాలని నేను మనవిజేస్తున్నాను. ఎం. ఆర్. పాయ్ గారు చాక్సారు, మోర్ డెన్ 50 పర్సెంట్ క్రాప్ కు యిస్తే ఫస్ట్ క్రాప్ కు డబుల్ వెట్ ఎసెస్ మెంట్ వసూలు చెయ్యాలని, నారు చెప్పింది దారుణం. కేవలం ఏ పోలానికి 8 మాసాలు నీళ్లు యిస్తారో దానికి వసూలు చెయ్యాలి, వర్షాలు పడో, ఎట్లాగో తంటాలుపడి నీళ్లు తెచ్చుకని పంప్ సెట్ పెట్టుకుంటే, చెరువులు నిండకపోయినా, అక్కడ డబుల్ ఎసెస్ మెంట్ వసూలు చేయడం మంచిది కాదు. తెలంగాణా, ఆంధ్ర ప్రాంతాలలో ఒకే రకమైన పద్ధతి పెట్టమని నేను మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రవేశ పెట్టిన యీ 10.0 a. m. అమెండుమెంటు. దీనికి సంబంధించి పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారు, జైపాల్ రెడ్డి గారు వగైరాలు ముఖ్యమంత్రిగారితో బిజినెస్ ఎడ్యుకేషరీ కమిటీలో మాట్లాడాము అన్నారు. రాజేశ్వరరావుగారు, జైపాల్ రెడ్డిగారు ఇతర మిత్రులతో నేను దీనిని గురించి నిన్న మాట్లాడాను. అధికారులను పిలిపించి మాట్లాడినాను.

రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పింది యదార్థమే. వారు మద్దినాల సోర్సు గురించి చెప్పారు. ఇటువంటి ప్రికేరియస్ సోర్సు నుండి లిఫ్ట్ చేసుకున్నప్పుడు దానిపై డైరీ రేటు వెయ్యాలి కాని, పూర్తిగా ఎక్కడయితే యీ విధంగా లాండ్ రెవిన్యూ వెయ్యబడుతున్నదో అది 15-10-75న ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆర్డరు ప్రకారంగా జరుగుతున్నది, అది తప్పు, ఆ ఆర్డరును ఇంటర్ ప్రెట్ చెయ్యడంలో యీ విధంగా అనుకుని కలెక్టు చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ రోజు నుంచి ఇటువంటి సోర్ సెన్ పై, యీ పంపింగ్ స్కీమ్స్ పై యీ విధంగా వెట్ ఎసెస్ మెంట్ వెయ్యాలి అని ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నదని మనవి జేస్తున్నాను. ఇది ఏ రోజు నుండి వసూలు చేశామో, దానిని ఫర్ దర్ లాండ్ రెవిన్యూకు ఎడమ, చేసి రాయితీ యిస్తామని మనవి జేస్తున్నాను.

ఇక, ప్రభుత్వం నిర్వహించ కుండా వుండే డ్రైయిన్స్ ఘనవి. చెట్టు గొదావరిలో ఎవమడుర్రు చాలా పెద్ద డ్రైయిన్, గోదావరి డెల్టాలో ఏ విధంగా పండుతున్నదో ఇక్కడ కూడా ఆ విధంగా పండుతున్నది. అక్కడ వదిలు, వాటర్ రేటు వేసి, లిఫ్టింగ్ లో వన్ ఫోర్ రెమిషన్ యిచ్చి, అక్కడ వసూలు చేస్తున్నారు. ఇలాంటి సోర్ సెన్ తెలంగాణాలో కూడా వున్నాయి. నిజామాబాద్ లో పెదవాగు. ఈ పెదవాగు వన్నెండు మాసాలు రెండు కార్లు పంటలకూ యిచ్చేదిగా వుంది, ఇటువంటి వాటి విషయంలో మాత్రం వారు చెప్పినట్లుగా, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఏ విధంగా జరుగుతున్నదో, ఇక్కడ కూడా అట్లాగే వెయ్యడానికి ప్రభుత్వం యింత రేటు అని నిర్ణయించలేదు. ఆ విషయం ప్రత్యేకంగా తీసుకుందాము. రాజేశ్వరరావుగారు ఇప్పుడు మెన్షన్ చేసిన సోర్ సెన్ గురించి ఇలాంటి శిస్తు వసూలు చెయ్యకుండా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీచేసింది. అది రెట్రాస్ పెక్టివ్ గా చేస్తుందని మనవి జేస్తున్నాను.

ఇక, యీ లిల్లు గురించి ఒక మాట చెప్పాలి. గవర్నమెంటు సోర్ సెన్ ఏవయితే ఉన్నాయో వాటిపై టాక్సు వెయ్యడానికి, పంపింగ్ స్కీము ఇంక్లూడ్ కాలేదు కాబట్టి, అందువలన దీనిని తీసుకువస్తున్నాం దీనిక్రింద, ఆయకట్టు ఎక్కడ తీసుకువస్తామో, ఘాగాణి, కొంత వుంది పైన పడక పోయినప్పటికీ, లోకల్ జేషన్ కాకపోయినప్పటికీ, యిది యాడ్ కాలేదు కాబట్టి, యిది యిప్పుడు యాడ్ చేశామని మనవి జేస్తూ, దీనిని ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:— Will finish this Bill by 11-45. Then, we will take up non-official busines.

11-30 a.m.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం):—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ భూములైనా వారు లైనా ప్రభుత్వానికి చెందినవేకదా. ప్రభుత్వ భూములలో బావి నుండి రైతు లిఫ్ట్ చేసుకుంటే దానిపై వెట్ ఎసెస్మెంటు వేస్తామని లిల్లు తెచ్చారు. అది న్యాయం కాదు. తను స్వంతంగా ఖర్చు చేసుకుని బావి త్రవ్వకుని లిఫ్ట్ చేసుకున్నప్పటికీ అది ప్రభుత్వ భూమి కనుక పన్ను కట్టడం న్యాయం కాదా అన్నారు. ప్రభుత్వమే బావి త్రవ్వితే ఏ చిక్కు లేదు. పన్ను వేయవచ్చును.

ప్రభుత్వ భూమిలో బావిని రైతు త్రవ్వకుని, తన ఖర్చుతో త్రవ్వకుని, లిప్తు చేసుకుంటే తెలంగాణాలో ఇదివరకు వెబ్ ఎసెస్మెంటు లేదు. ఇప్పుడు కూడా అదే పద్ధతి కొనసాగిస్తారా? లేక వన్ను వేస్తారా? ఇది ముఖ్యమైన క్లారిఫికేషను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—గవర్న మెంటు సోర్సెస్ నుంచి లిప్తు చేస్తేనే పన్ను లేకుండా చేస్తామంటుంటే ఐతే ప్రభుత్వ భూములలో బావి త్రవ్వకోడానికి పర్మిషను మాత్రం తీసుకోవాలి. గవర్న మెంటు భూమిలో బావి త్రవ్వినంతమాత్రంచేత శిస్తు వసూలు చేయము అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—తెలంగాణా ఇరిగేషను చట్టానికి సంబంధించి క్లారిఫికేషను ఇచ్చారు, బాగానే ఉంది. ఎడిషనల్ వెబ్ ఎసెస్మెంటు చట్టంలో చాలా ఎనామలీలున్నాయి. వాటిని తొలగించి ఒకే యూనిఫారం పద్ధతి తీసుకురావాలి. ఏదైనా ట్యాంక్ ఐతే రి మాసాలు నీటి సప్లయ లేకపోతే వాటిపై ఎడిషనల్ వెబ్ ఎసెస్మెంటు ఉండదు, మిగిలిన సోర్సెస్ లో రెండు మూడు మాసాలు సప్లయ ఉన్నప్పటికీ డబుల్ ఎసెస్మెంటు వేస్తున్నారు. మా ప్రాంతంలో ఇటువంటి చిన్న సోర్సెస్ ను వెబ్ లాండ్ క్రింద తీసుకవచ్చి డబుల్ ఎసెస్మెంటు వేస్తున్నారు మిగిలిన సోర్సెస్ కు కూడా వర్తింపు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—వెబ్ ఎసెస్మెంటు మీద ఒక కేబినెటు సబ్ కమిటీ వేయడం జరిగింది. ఇందులో కొన్ని చిక్కులున్నాయి. ఏ ఏ సోర్సెస్ వస్తాయనే దానిలో పెద్ద ప్యాకెట్టుల క్రింద ఇబ్బంది లేదు. మైనర్ ఇరిగేషను క్రింద వాటికి తీసివేయాలంటే రాజ్యాంగం అడ్డం వస్తుంది అన్నారు. ఒక ప్లాటు రేటు వేయాలనే అభిప్రాయం ఒకటి ఉంది. త్వరలోనే సబ్ కమిటీ రికమెండేషన్లు వస్తాయి. గోవిందరావు గారు చెప్పినట్లు మూడు నెలలు సప్లయ లేనివి కూడా వెబ్ క్రింద డబుల్ ఎసెస్మెంటు వేయడం జరిగింది. వీటిని సవరించడానికి త్వరలోనే చర్య తీసుకుంటాము. ఓంకార్ గారు చెప్పిన కరివెడ పర్మిక్యులర్ ఇన్స్ట్రక్షన్ కన్సిడర్ చేస్తామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య (కొత్తగూడెం) :—ఎ.పి. ఇరిగేషను డెవలప్ మెంటు కార్యోపేషను వారు కొన్ని లిప్తు ఇరిగేషను స్కీములను లేకప్ చేస్తారు. గిరిజన ప్రాంతాల్లో అక్కడి ప్రజలకు ఉపయోగపడేట్లు బోర్ వెల్లు పెద్ద ఎత్తున వేయించారు. కొన్ని లక్షలు ఇన్వెస్ట్ చేసి 50-100 ఎకరాలు సాగులోనికి వచ్చేట్లు చేసారు. ఇంత ఇన్వెస్ట్ చేస్తే తరువాత వారు ఎకరానికి రూ. 150 లు ఛార్జి చేస్తున్నారు. అదే భరించలేకుండా ఉన్నామని గిరిజనులు, రైతులు అనేకసార్లు ప్రభుత్వానికి రిప్రెజెంటేషన్లు చేసుకున్నారు. ఆ భారం ఇప్పటికే భరిస్తున్న వారిపై, నేను అర్థం చేసుకున్నంతవరకు, ఈ భారం అదనంగా ఉంది. ఎస్టాబ్లిష్ ఐన కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీల ద్వారా వచ్చిన లిప్తు ఇరిగేషను స్కీములకు సంబంధించి ఇరిగేషను డెవలప్ మెంటు కార్యోపేషను వారు తీసుకున్న స్కీములకు సంబంధించి గిరిజనులకు ప్రవ్విన్ బోర్ వెల్లుకు

సంబంధించి కాని ఇప్పుడు వారిపై ఉన్న భారానికి అదనంగా భారం పడకుండా సుష్టం చేయవలసి ఉంది. మంత్రి గారు క్లారిఫై చేయవలసి ఉంది.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :—ఈ పంప్ సెట్సుకు వాటికి సంబంధం లేదు. అది సవరేటు ఆర్గనైజేషను. కమర్షియల్ లైన్స్ లో అన్ని వరకులు కల్పించి వారు వసూలు చేస్తూ వుంటుంటారు. డ్రై రేటు తప్ప ప్రభుత్వానికి అది అన్వయించదు.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :—ఓనీ అండ్ పార్ట్స్ అన్నారు ఇక్కడ. అందువల్ల భయపడుతున్నాం. వారిమీద ఈ సెస్సు లేదంటారు కదా.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :—పార్ట్స్ కూడా లేదు.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య (పుత్తూరు) :—పాక్షికంగా ప్రభుత్వ ఆధీనంలో పంప్ సెట్స్ పై కూడా వసూలు చేయబడుతుంది అన్నారు. పాక్షికంగా ఎల్లా వస్తుందో చెప్పావ్. కరువు ప్రాంతమైన రామిలసీను, ముఖ్యంగా చిత్తూరు జిల్లాలో మా పుత్తూరు తాలూకా వంటి చోట కూడా కొన్ని చెరువులపై డబుల్ ఎనెస్మెంటు వేసి ఇబ్బందులు కలిగిస్తున్నారు. కరువు ప్రాంతాలను ప్రత్యేకంగా పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :—వెట్ ఎనెస్మెంటు గురించి చెప్పారు. క్లియర్ గానే చెప్పాను.

Mr. Deputy Speaker :—The question is:

“That the Andhra Pradesh (Telengana Area) Irrigation (Amendment) Bill, 1978 be taken into consideration.”

The Motion was adopted.

Sri K.B. Siddaiah :—Sir, I beg to move :

“Add the following at the end of clause 2 (vi) — “and the item vi shall be excluded in levying compulsory water cess.”

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved. The question is:

“Add the following at the end of clause 2 (vi) — “and the item vi shall be excluded in levying compulsory water cess.”

The Amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : —The question is :

“That clause 2 do stand part of the Bill.”

The Motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

Sri N. Janardhana Reddy :—Sir, I beg to move:

“In clause 1, for “1978” substitute “1979”.

re: Development of Fisheries and Prawns in Pulicat Lake, Bay of Bengal in Andhra Coast.

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved. The question is :
“In Clause 1, for “1978” substitute 1979.”

The Amendment was adopted.

Mr. Deputy Speaker : —The question is :

“That Clause 1, as amendment, do stand part of the Bill”.

The Motion was adopted and Clause 1, as amended, was added to the Bill.

Sri N. Janardhana Reddy : —Sir, I beg to move:

“In the enacting formula for “Twenty ninth” substitute “Thirtieth.”.

Mr. Deputy Speaker:—Amendment moved. The question is:

“In the enacting formula for “Twenty ninth” substitute “Thirtieth.”

The Amendment was adopted.

Mr. Deputy Speaker :—The question is:

“That enacting formula, as amended, do stand part of the Bill.

The Motion was adopted and the enacting formula, as amended, was added to the Bill.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

“That Long Title do stand part of the Bill.”

The Motion was adopted and the Long Title was added to the Bill.

Sri N. Janardhana Reddy :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh (Telengana Area) Irrigation (Amendment) Bill, 1978 be passed”.

Mr. Deputy Speaker : —Motion moved. The question is :

“That the Andhra Pradesh (Telengana Area) Irrigation (Amendment) Bill, 1978 be passed”.

The Motion was adopted and the Bill was passed.

Mr. Deputy Speaker :—Now, we shall go to the Non-Official Resolution.

Non-Official Resolution

re: Development of Fisheries and Prawns in Pulicat Lake, Bay of Bengal in Andhra Coast (Contd.)

శ్రీ సల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (వెంకటగిరి):— తమరు అన్నట్లుగా 10 నిమిషాలు వైస అయింది. ఓంకార్ గారు రిజల్యూషను మూవ్ చేయాలనే

Non-Official Resolutions :
re : Development of Fisheries and Prawns
in Pulicat Lake, Bay of Bengal in
Andhra Coast.

కోరికతో వున్నారు. కాబట్టి సమావేశాన్ని 1.40 వరకు పొడిగిస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను. పోయిన శుక్రవారంనాడు ఈ తీర్మానమును మూవ్ చేస్తూ అమెండ్ మెంట్ తో మూవ్ చేశాను. సభవారు మూవ్ చేయడానికి ఆమోదించారు. దురదృష్టవశాత్తు శాసనసభ సెక్రటేరియట్ ఆ అమెండుమెంటును కలిపి ఎజెండాలో ప్రకటించలేదు. అందువల్ల తీర్మానమును మొదట చదవాలనుకొంటున్నాను. అమెండుమెంటునికూడా కలిపి చదువుతున్నాను. "This House recommends to the Government of India and the Government of Andhra Pradesh to develop fisheries and Prawns in Pulicat Lake, Bay of Bengal in Andhra Coast and in the ponds, tanks etc., in Andhra Pradesh to provide food for countrymen and also to earn foreign exchange by exporting them and to provide employment to the fishermen and the educated unemployed." అమెండ్ మెంట్ తో కలిపి చర్చించుకొనడం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. గత శుక్రవారంనాడు ఈ తీర్మానమును ప్రతిపాదిస్తూ మనవిచేశాను. ఇంకా కొన్ని విషయాలు చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ఫిషర్ మన్ అనేవారు చేపల వృత్తిగా జీవించేవారు పట్టపువారు గాని, బెస్తవారు గాని ఇతర కులస్థులు కాని దీనిమీద ఆధారపడి జీవించే వారికి హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఎటువంటి సదుపాయాలను కల్పిస్తామో ఉద్యోగాలలో గాని, చదువు విషయంలో గాని మరొక విషయంలో గాని వారికిచ్చే సౌకర్యాలు ఫిషర్ మెన్ కి కూడా ఎక్స్టెండ్ చేయాలని చాలా కాలముగా కోరుతున్న విషయం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం సానుభూతితో ఆలోచించి హరిజనులకు గిరిజనులకు ఏ విధమైన సదుపాయాలను కల్పిస్తున్నారో ఈ ప్రాజెక్టులో ఫిషర్ మెన్ కి, మెరైన్ ఫిషర్ మెన్ కి, ఇన్ లాండు ఫిషర్ మెన్ కి గాని కల్పించవలసిన అవసరం వుంది. మామూలు ఫిషర్ మెన్ కి పడవలు కాని, తెప్పలు కాని వలలు కాని సకాలములో సరియైన విధంగా ఫైనాన్సియల్ ఎయిడ్ యిచ్చి సరఫరా చేయలేకపోతున్నాము. సైక్లోన్ వచ్చిన సందర్భములో కోస్టల్ జిల్లాల్లో యిప్పటికి తెప్పలు, పడవలు వలలు కోల్పోయినవారికి రిఫ్లెస్ చేయడం జరగులేదు. వారికి రిఫ్లెస్ మెంట్ వాల్యూయిచ్చి వెంటనే వాటిని కొని యిస్తే తప్ప లేకపోతే సంపాదన లేకపోవడంవల్ల జీవించడమే కష్టముగా వుంది. సైక్లోన్ ఎరియాన్ లో ఫిషర్ మన్ పోగొట్టుకున్న వస్తువులను రిఫ్లెస్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. సైక్లోన్ ఎఫ్ టెడ్ ఏరియాన్ లోనే కాకుండా అంధ్రప్రదేశ్ అంతా కూడా వారికి కావలసిన సదుపాయాలు తెప్పలు వలలు వెంటనే కొనుక్కొనడానికి ఆర్థిక సహాయం కల్పించవలసిన అవసరం వుంది. ఫిషర్ మన్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వుంది. దురదృష్టవశాత్తు అది తీవ్రమైన నష్టముతో నడుస్తున్నది. కారణాలు ఏమిటో తెలుసుకొనడానికి ఒక హోన్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయడమో, లేక పరై నా ఒక ఉన్నతాధికారిని వేసి కార్పొరేషన్ కి ఎందుకు నష్టం వస్తున్నది, ఫిషర్ మెన్ కి ఎందుకు ఉపయోగపడకుండా పోతున్నది తుజ్జంగా పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. ఏ పరిస్థితులలోకూడా ఫిషర్ మెన్ ని ఆదుకొనలేని పరిస్థితికి కార్పొరేషన్ వచ్చింది.

ఫిషర్ మన్ కోవరేటివ్ సొసైటీలు డిఫంక్టు అయినాయి. పని చేయడము లేదు. మిడిల్ మన్ చేతులలోకి పోయాయి చేపలు పట్టుకునేవారి చేతులలో లేకుండా మిడిల్ మన్ చేతులలోకి పోవడంవల్ల వారు ఫిషర్ మన్ చేత చేపలు పట్టించి వారు లాభాలు పొందుతున్నారు. ఫిషర్ మన్ కి కొద్దిమాత్రమే దొరుకుతున్నది. విదేశాలకు ఎగుమతి చేసే పెద్ద రొయ్యలు నామమాత్రపు ధరకు తీసుకుని మిడిల్ మన్ ఎక్స్ పోర్టు చేసి ఎక్కువ లాభాలను సంపాదించుకొంటున్నారు. ఫిషర్ మన్ కి దొరకడంలేదు. డిఫాక్టు అయిన కోఆపరేటివ్ ఫిషర్ మన్ సొసైటీలను పునరుద్ధరించి సరియైన పంథాలో నడిపించడానికి సరియైన ప్రయత్నం ప్రభుత్వవరంగా జరగాలి. ఫిషింగు హార్బర్స్ కి సంబంధించి కేంద్రమునుంచి ఎయిడ్ తీసుకొనలేకపోతున్నాం. వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి సరియైన ఎయిడ్ తీసుకొనలేకపోతున్నాం. మన రాష్ట్రంలో వున్న ఫిషింగు హార్బర్స్ ని అభివృద్ధి చేయడానికి కృషి జరగాలి. ఫలితాలు పొందాలి. వరల్డ్ బ్యాంక్ సహాయం కోరుతున్నామన్నారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ సహాయంతోకాని, కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయంతోగాని కోస్టల్ మెరైన్ విలేజెస్ అన్నీ ఎలక్ట్రిఫై చేయవలసిన అవసరం వుంది. అట్లా చేసినపుడే కోస్ట్ స్టోరేజి పెట్టుకొనడానికి అవకాశం వుంటుంది. చేపలు చెడిపోకుండా ఆ సదుపాయాలు కోస్ట్ ఫిషర్ మన్ విలేజెస్ లో వుండవలసిన అవసరం వుంది. విద్యుచ్ఛక్తిని యిచ్చినపుడే దాని అవకాశం వుంటుంది. ఎ.వి.యస్.ఆర్.వారు కోస్ట్ ఫిషర్ మన్ విలేజెస్ కి విద్యుచ్ఛక్తి యివ్వడానికి రెమ్యూనరేషన్ రావడంలేదు. గిట్టుబాటు కావడం లేదు అనే కారణంతో బకింగ్ హోమ్ బంగాళాఖాతమునకు మధ్య వున్న గ్రామాలుకు ఎలక్ట్రిసిటీ యివ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. రెమ్యూనరేషన్ రాకపోయినా దేశానికి ఆహారమును సరఫరా చేసేది కాబట్టి రెమ్యూనరేషన్ రాని ఫిషర్ మన్ విలేజెస్ గూడ ఎలక్ట్రిఫై చేయవలసిన అవసరం వుంది. కోస్ట్ స్టోరేజి యూనిట్స్ గూడ సరఫరా చేయవలసిన అవసరం వుంది. వారు పట్టిన చేపలను ఘోస్ట్ కి పంపి చడానికి, మార్కెటు లభించడానికి రోడ్స్ వేయడం అవసరం. ఫిషర్ మన్ విలేజెస్ కి రోడ్స్ లేవు. బంగ్లాదేశ్ కెనాలు చాటవలసిన అవసరం వుంది. ఆ కెనాలును చాటడానికి ప్రైవేట్ బ్రిడ్జెస్ కట్టవలసిన అవసరం వుంది. వరల్డ్ బ్యాంక్ నుంచి కాని, కేంద్రమునుంచి గాని లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునా ముందుకు వచ్చి ఆర్థిక సహాయం యిచ్చిరోడ్స్ నిర్మించడమే కాకుండా వెహికల్స్ ని ఏర్పాటుచేసి, వాటిలో ఆ పట్టిన చేపలు, రొయ్యలు మార్కెట్ కి చేర్చి చవలసిన అవసరం వుంది. మిగిలిన చేపలకు ఫిష్ గ్యూరింగ్ యార్డ్స్ అనేక కోస్ట్ గ్రామాలలో పెట్టవలసిన అవసరం వుంది, ఫ్యాన్స్ విదేశాలకు బ్రహ్మాండంగా ఎగుమతి చేస్తున్నారు, బ్రహ్మాండంగా లాభాలు సంపాదిస్తున్నారు.

(శ్రీ కె.బి. శివయ్య :—అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

దానివల్ల వచ్చే ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజి మన దేశానికి ఉపయోగపడుతూ వుంది. దేశానికి ఉపయోగపడుతున్నపుడు రోడ్స్ కి కాని, మరొక దానికి కాని భార్యత

వ్యభిక్షం ముందుకు వచ్చి సహాయపడవలసిన అవసరం వుంది. మెరైన్ ఫిషర్ మన్ కి సాంకేతిక మైన ఆలోచన లేదు. సాంకేతిక సహాయం వచ్చే అధికారుల కొరత ఏర్పడింది. అంటే అధికారుల సంఖ్య లేక కాదు కాని ఫిషర్ మన్ దగ్గరకు పోయి ఏ సమయంలో వచ్చి చేతులు కట్టాలని చెప్పేవారు లేదు. ఫులికాట్ సర్క్యూలో కూడా ప్యాస్ పోర్టులు రొయ్యలు కుప్పలు కప్పలుగా వస్తూవుంటాయి. తమిళనాడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యభిక్షాలు జాయింట్ వెంచర్ ప్రాజెక్టును తయారుచేశారు కాని దుంద్రుష్టవశాత్తు తమిళనాడు వ్యభిక్షమే వెనుక పోయినదో మన వ్యభిక్షమే వెనుక పోయిన కాని అది జాయింట్ వెంచర్ ప్రాజెక్టును అమలు పరచలేదు. కేరళలో ఒడ్డున వచ్చిన ప్యాస్ పోర్టు గా వడుతున్నారు కాని మన వ్యభిక్షం ఈ కేసులలో విఫలమైనది

11-50 a.m. ఇక ఇన్ లాండ్ ఫిషర్ మెన్ కు టాంకులలో కాని, ప్యాడ్స్ లో కాని పెంచకోటానికి ఫిష్ సీడ్స్ ఇవ్వవలసిన అవకాశం వుంది. దీంతో పంచాయతీలు సహకరించ వలసి వుంది. పంచాయతీలు ఫిష్ సీడ్ కాని గుంటలు, చెరువులలో పెంచగలిగితే పంచాయతీలకు లాభము వచ్చే అవకాశము వుంది. పై రెండు లేయర్స్ లో ఫిష్, ఆగరి లేయర్ లో ఫ్రాన్స్ పెంచే అవకాశము వుంది కూడా పంచాయతీలు ముందుకు రావలసివేయ పంచాయతీ శాఖా మంత్రి శాఖారెడ్డిగారు శ్రద్ధ తీసికొని పంచాయతీలను ఆదేశించి ప్రతి పంచాయతీ ఖచ్చితంగా చెరువులలో, కుంటలలో చేపలు, రొయ్యలు పెంచి తీరాలని ఆదేశించాలి దీనివల్ల పంచాయతీల ఆర్థికస్థితి పెరిగే అవకాశము వుంది. నిర్బంధంగానైనా పెంచే ఏర్పాటు చేయిస్తే దేశానికి సరఫరా కావటమే కాకుండా పంచాయతీల ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచే అవకాశము వుంది కనుక ప్రతి పంచాయతీ చేపల పెంకము కార్యక్రమము తీసుకొని తీరాలని నిర్దేశించాలి కోరుతున్నాను. గ్రామాలకు సీడ్ తెచ్చేటప్పుడు 50 పర్సంటు సీడ్ చచ్చిపోయే ప్రమాదము వుంది కనుక ప్రభుత్వము తగిన శ్రద్ధ తీసికోవాలి. సర్సరిలో కట్ ఫిష్ సీడ్ తయారు చేయ వలసి వుంది. కట్ లాఫిష్ లో మంచి టుమిన్స్ వున్నాయి. దానిని పోషక హింపాలంటే సర్సరిలు ఏర్పాటు చేసి కంటలలో చెరువులలో సీడ్స్ పెంచాలి. నిరుద్యోగులయిన విద్యార్థులకు అర ఎకరము, ఎకరం ఇచ్చి బ్రాకిష్ వాటర్ ఫిష్ ఫారమ్స్ ఏర్పాటు చేయిస్తామని ప్రభుత్వము ప్రకటించింది. కాని ఇంకవరకు వారికి సౌలము కీటాయించలేదు. సాంకేతిక నిపుణుల సహాయము కొరకలేదు. వెంటనే చర్య తీసికొని బ్రాకిష్ వాటర్ ఫిష్ ఫారమ్స్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరు తున్నాను. కొన్ని గ్రామాలలో పంచాయతీలు ముందుగా వచ్చినా ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటు వారు, సాంకేతిక నిపుణులు సహాయనిరాకరణోద్యమము ప్రారం భించారు. కోట పంచాయతీ సమితిలో ఎక్స్ పైన్ షన్ ఆఫీసర్ ఫిషరీస్ కు పోస్టు వుంది ఎప్పటి నుండో ఆ పోస్టు ఖాళీగా వుంది. కిప్పంటపాలెం పంచాయ తీలో రెండు కంటలలో వారు కష్టపడ్డగా పెంకము చేస్తున్నారు మాకు కావలసిన సాంకేతికమైన సహాయము అందజేయండి, బ్యాంకు అప్పు ఇస్తే పంచా యతీ తరఫున ఫిష్ ఫారమ్స్ ప్రారంభించి లాభాలు సంపాదించడానికి ప్రయత్నిస్తామని

5.6 నెలల నుండి చెబుతున్న ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటు వారు ఆ గ్రామానికి వేళ్లిన పాపాన పోలేదు. నిరుత్సాహ వాతావరణము కల్పించటము జగుగు తున్నది. వృత్తి పెరటిలో తోట ఎలా పెంచుతున్నారో అలాగే ఒక గుంట ఎర్పాటు చేసుకొని చేపలు, రొయ్యలు పెంచవచ్చు. గోకా రామస్వామి గారు మంత్రిగా వున్నప్పుడు ఖాడా మొదటి రెండు లేయర్స్ లో చేపలు, మూడవ లేయర్ లో ఫ్రాన్స్ పెంచి ఎకరంలో ఒక రూపాయలు సంపాదించవచ్చునని నిరూపించారు. దానికి కావలసిన ప్యాణివాయువు పంపిస్తే, అల్లు వచ్చే ఎర్పాటు చేస్తే బోటు తిరిప్పుతూ ఆహారము చేస్తూ వుంటే, రొయ్యలకు చేపలకు ప్యాణివాయువు అందజేస్తే రెండు రెట్ల సొంపద పెరిగే అవకాశము వుందని వారు నిరూపించటం జరిగింది హైదరాబాద్ లో ఫిష్ క్యాంటీన్ వుంది. అక్కడ రుచికరమైన పదార్థాలు వున్నాయి కాని శుభ్రత లేదు. మంచి ఫర్నిచర్, బిల్డింగుకు వైట్ వాష్ చేయించి హుజ్రంగా పెంచాలి నో ఫ్రాఫిట్ నో లాస్ బేస్ మీద నష్టము చేసే అవకాశము కూడా వుంది ఫిషరీస్ డిపార్టు మెంటు వారు ఫ్రాన్ సీడ్ ను నష్టము చేయటంలేదు. ఫ్రాన్ సీడ్ ఎక్కడ దొరుకు తుందంటే ఒక రిపర్ ముద్రములో కలిసే చోట దొరుకుతుంది. అక్కర్లుంచి ఆ సీడ్ ను తెచ్చి కుంటలలో వేసి వయత్నము ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటు చేయడము లేదు. ఫిష్ సీడు కొంత నష్టము చేస్తున్నా ఫ్రాన్ సీడు నష్టము చేయటంలేదు. డిపార్టుమెంటు వారు క్రద్ధ తీకొని రిపర్ సముద్రములో కలిసే చోట దొరికే ఫ్రాన్ సీడును సేరించి సజీవంగా తెచ్చి గుట్టలో వేసి పెంచే ఎర్పాట్లు చేయాలి. అధ్యక్షా, యింకా మూట్లాడవలసిన సభ్యులు చాలామంది వున్నారు అన్ని పజాల వారికి ఆమోదయోగ్యమైన తీర్మానము ఇది. దేశానికి ఆహార సమస్య తీర్చే నిరుద్యోగులకు పని కల్పించే కార్యక్రమాలు, ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజ్ దొరికే అవకాశాలు, చేపలు పట్టే వారికి పోషిహించే కార్యక్రమం దీనిలో ఇమిడి వున్నాయి కనుక సభ్యులందరూ ఏకగ్రీవంగా దీనిని ఆమోదించాలని నెలపు తీసికొంటున్నాను.

(శ్రీ ఎన్.ఎస్.ఎన్. రెడ్డి (విశాఖపట్టణం-II) — అధ్యక్షా, శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు చక్కని తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారు. ఈనాడు సమాజంలో బెస్తవారు చాలా వీధి స్థితిలో వున్నారు. వారి స్థితిగతులు హృదయవిచారకంగా వున్నాయి. సముద్ర తీర ప్యాంతాలలో వుండే బెస్తవారు ప్రమాద ప్రస్థితిలో వుంటున్నారు. మరబొట్లు, త్రేలర్స్ సముద్రంలో 5 కిలోమీటర్ల లోపుగా చేపలను పట్టుకోటానికి వీలులేదు. కేంద్రప్రభుత్వ ఉత్తర్వు ప్రకారం 5 కిలో మీటర్ల లోపుననే చేపలు పట్టుకోవటం వల్ల ఈ బెస్తవారికి చేపలు దొరకటం లేదు వారి వల్ల పేదరికంతో అవస్థపడుతూ చిన్న బొట్లపై వెళ్ళి బెస్తవారికి చేపలు పట్టుకొనే అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. అందుచేత త్రేలర్స్, ఫిషింగ్ బోట్స్ లో చిన్న పడవలు వెళ్ళి కాంపిటిషన్ కు నిలబడడం కష్టంగా వుంది. అందుచేత ఆ రూలును తప్పకుండా అమలుపరచడం అవసరము. ప్రస్తుతం హరిజనులు, గిరిజనులులాగానే యీ జలజనులు చాలా

12-00Noon.

యిబ్బందికర పరిస్థితులలో వున్నారు. వారికి వలలు కొనుక్కోడానికిగాని చిన్న చిన్న మర బోటు కొనుక్కోడానికిగాని అప్పులు దొరకడంలేదు. అనేక బ్యాంకులకు పోయినా కార్పొరేషన్లకు పోయినా లంచాలు ఇస్తేగాని దొరకడం లేదు. వారు చేపలు పట్టిన తరువాత ఎండబెట్టి ఉప్పు చేసలుగా తయారుచేసి అమ్ముకుంటారు. దానికి అప్పులు కావాలంటే బ్యాంకులనుండి దొరకడంలేదు. దానికి సహాయం చేయాలి. ఫిషింగ్ డైరెక్టరేట్ వల్ల సహాయం జరగడంలేదు. వలలు కొనుక్కోవాలంటే కష్టంగా వుంటే, 1500 రూపాయలు యిస్తామని అందులో వేయి రూపాయలు లోను 500 సబ్సిడీ అన్నారు. ఆ యిచ్చేది సరిగా యివ్వడంలేదు. మా జిల్లా మంత్రిగారు అయిన పద్మనాభరాజుగారికి చెప్పాము. వలలు యిచ్చిన తరువాత వలకు కావలసిన రాళ్ళు వగైరా యివ్వాలి. అవి వల యిచ్చిన ఆరు నెలలకు యిస్తే అదికూడ చెడిపోతున్నది. లంచం యిస్తేగాని యిచ్చే పరిస్థితి లేదు. వారి కష్టసుఖాలు చూసేవారు కన్సిడరడంలేదు. ఫిషర్ మెన్ కు కాలనీస్ లేవు. వారు వుండే పరిస్థితులలో ఎప్పుడు తుఫాను వచ్చి ఎప్పుడు యిండ్లు కొట్టుకుపోతాయో తెలియదు. వారి గురించి ఆలోచించే పరిస్థితి లేదు. వారి గ్రామాలకు రోడ్లు లేవు. వారు పూరిండ్లలో వుంటారు. వారికి ఎప్పుడు ప్రమాదం వస్తుందో తెలియదు. కాబట్టి వారికి కాలనీస్ నిర్మించ వలసిన అవసరం వుంది. హడ్కోనుండి లోన్ను తెచ్చి యిండ్లు కట్టడామన్నారు. వీరు వేయి రూపాయలు కట్టుకుంటే వారు అయిదువేలు యిస్తామన్నారు. పది రూపాయలు లేనివాడు వేయి రూపాయలు ఎక్కడినుండి తెస్తాడు. అందుకని స్టేటు గవర్నమెంటు ముందుకువచ్చి వేయి రూపాయలు యిచ్చి ఆరు వేల రూపాయలతో గృహాలు నిర్మాణం చేస్తే బాగుంటుంది. ఇక ఫిషింగ్ హార్బర్స్ లో జలజనులకు ఎంప్లాయిమెంటు సచ్చే ఏర్పాటు చేయాలి. సముద్రతీర ప్రాంత ములో రిజర్వాయర్లు నిర్మించి జలజనులు చేపలు వుత్పత్తి చేయడానికి సహాయం చేయవలసిన శాధ్యత ప్రభుత్వముమీద వుంది. యూనియన్ కార్యయోధకు ఫిషింగ్ పైన గుత్తాధిపత్యంవుంది. అతల రూపాయలు సంపాదిస్తున్నది. ప్రాన్స్ ఎగుమతిచేసే కంపెనీ, వారు అతలు సంపాదిస్తున్నా అక్కడ పనిచేసే కార్మికులకు వంద, వంద యాభై రూపాయలకంటే ఎక్కువ యివ్వడంలేదని భీమునిపట్నములో, విశాఖపట్నములో కంప్లెంట్లు వున్నవి. వారికి మినిమం వేజ్స్ యాక్టును వర్తింపజేయడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేయాలి. ఆ రీతికి. మీటర్లకు సంబంధించిన జి. ఓను అమలు చేయకపోతే కష్టం. వారికి రోజుకు ఒకటి రెండు రూపాయలు రావడంలేదు, ఏడుస్తున్నారు, వారి పరిస్థితి హృదయవిచారకంగా వుంది. రాత్రి 12 గంటలకు బయలుదేరి వెడితే రోజుకు అయిదు రూపాయలు రాకపోతే ఎలా? వారు తీసుకున్న అప్పులు ఎలా తీరుస్తారు? వారికి గృహనిర్మాణ పథకం వేయాలి, సముద్రతీర ప్రాంతములో వుండే రూములను ఆ జలజనులకు యివ్వాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి పావ్. వెంకటేశ్వరెడ్డి (సర్వేపల్లి):—అగ్యజ్ఞా, మిత్రుడు శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన ప్రతిపాదన ఎంతో సమంజసముగా వుంది.

re : Development of Fisheries and Prawns
in Pulicat Lake, Bay of Bengal in
Andhra Coast.

బహుళార్థసాధనగా వుంది. ఈ చేపలు, రొయ్యలు దేశ విదేశాలలో కూడ అత్యంత ప్రధానమైనటువంటి ఆహారముగా ఆరోగ్యాన్ని పెంచే ఆహారంగా రుచికరమైనటువంటి పౌష్టికమైనటువంటి ఆహారంగా ఎంతో అవ్వమైనటువంటి ఆహారంగా వుంది. అటువంటి రుచికరమైనటువంటి ఆహారాన్ని ప్రజలకు యిచ్చే దానిలో దేశములో ముఖ్యంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రములో అత్యంత ఊడ దశలో వున్నటువంటి ఫిషర్ మెన్ యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు పరిశీలించినప్పుడు వారు హరిజన గిరిజనులకంటే అత్యంత అధ్వాన్నంగా వున్నారు. వారికి సంబంధించినంతవరకు అటు బే ఆఫ్ బెంగాల్ యిటు కాలవల మధ్యలో ఎటువంటి రాకపోకల సౌకర్యాలుగాని విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలుగాని ఏమీ లేవు. హరిజన గిరిజనులకు కొన్ని రాయితీలు యిచ్చి రెమ్మూనరేటివ్ గా వుండినా లేవోయినా విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేస్తున్నది యీ ప్రభుత్వం. మత్స్య పారిశ్రామికానికి ఆ విధమైన ఏర్పాట్లు చేయలేదు. ఈ సభలో అనేకపర్యాయాలు మత్స్య పారిశ్రామికాలకు ఏ విధమైనటువంటి సదుపాయాలు కల్పించడంలేదని చెప్పడం జరిగింది. అట్టడుగున వున్నటువంటి యీ మూగజీవులకు జీవనోపాధి కల్పించడానికి యీ ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంటు ఆధారపడి వుంటుంది శ్రీనివాసు రెడ్డిగారు అన్ని పాయింట్లు చెప్పారు. ముఖ్యంగా గ్రామసీమలలో యీనాడు అటు రైతులకు యిటు కూలీలకు అదాయం సగిపోయి తాను పండించిన ధాన్యానికి మార్కెట్టులో ధర లేక నానా బాధలు పడే పరిస్థితులలో యీ తీర్మానం ఒకవిధంగా వారి ఆర్థికాభివృద్ధికి ప్రయోజనకారిగా వుంటుంది. కారణం ఏమంటే రైతుకు ప్రైవేటుగా దొరువులు ఉంటాయి, గ్రామాల్లో సరస్సులు వుంటాయి, వాటి అన్నింటిలో చేపల పెంపకం చేస్తే రైతు ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందడానికి వీలుంటుంది. అదేవిధంగా రైతు కూలీలకు కూడ ప్రభుత్వవరంగా సహాయం జరిగితే చేపల పెంపకానికి వీలై వారి ఆర్థికాభివృద్ధికావడానికి వీలుంటుంది. ఈవిధంగా యీ ప్రతిపాదన రైతు కూలీలకు సౌకర్యంగా వుంటుంది. చేపలు పట్టడం వల్ల వాండ్లకే పరిమితం కాలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రములో అనేకజాతులవారు చేపలపట్టే వృత్తి కలిగి అదే జీవనాధారము చేసుకొని వున్నారు. దీనిద్వారా వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ప్రభుత్వం రాయితీలు యిచ్చి సహాయం చేస్తే ఆ పేద ప్రజల అభ్యున్నతికి వీలు పడుతుంది ఈతీర్మానం అన్ని విధాల సమంజసముగా వుంది గాబట్టి ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అల్వార్ దాస్ (విశాఖపట్నం I) :—అధ్యక్షా, మనకు దాదాపు 12-10 p.m. 1000 కిలో మీటర్ల సముద్ర తీరం ఉంది. వుప్పులంగా నది జలాలు ఉన్నాయి. సరస్సులు ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంటులో మనం విదేశాల కన్నా, మన దేశంలోని మిగిలిన రాష్ట్రాలకన్నా ఎంతో వెనుకబడి ఉన్నాము. ఈ జాలర్ల పరిస్థితి ట్యూబులు కన్నా కష్టంగా ఉంది. సముద్ర తీరంలో కమ్యూనికేషన్స్ లేవు. వారు సివిల్ ఇంజనీరుల ద్వారాగా ఉన్నారు. బట్టలు కూడా సరిగా వేసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వారి తాళముత్యాలు ఎటువంటి పడవలను

Non-Official Resolution :
re : Development of Fisheries and Prawns
in Pulicat Lake, Bay of Bengal in
Andhra Coast.

జీవనాధారంగా చేసుకొని బ్రీతికారో అటువంటి పడవలతోనే వీరు చాలీ చాలని జీతుకులు బ్రీతుకుతున్నారు. ఈ ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంటు వారికోసమే కాకుండా వనకు కూడా మంచి పోటీస్ ఇస్తుంది విదేశీ మార్కెట్ ద్వారా తీసుకొని వస్తుంది అందుచేత ఈ ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంటు చాలా ముఖ్యం. వనకు 1000 కిలో మీటర్ల సముద్ర తీరం ఉంటే కేరళకు 250 లో మీటర్లు ఉంది. వారికు, అటువంటి 250 కిలో మీటర్లలో 80 ఫిషరీస్ హార్బర్లు ఉన్నాయి. మనకు 1000 కిలో మీటర్లు ఉంటే ఒక హార్బరు పూర్తి అయింది ఇంకొక రెండు కడుతున్నారు. ప్రతి 50 కిలో మీటర్లకు ఒక ఫిషరీస్ హార్బరు కాకపోయినా మెక్ నైట్ బోటును కట్టుకొనడానికి ఎర్పాట్లు చేయాలి. కొంచెము కోట్ల స్ట్రోబిలిస్ ఫెసిలిటీను కలుగజేయాలి కమ్యూనికేషన్ ఫెసిలిటీను ఇంప్రూవ్ చేయాలి. వార పట్టిన చేపలకు సరసమైన ధరలు రావాలంటే లివి మార్కెట్ వరకు పోవాలి. ఈ విషయమే ప్రభుత్వం చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించాలని సవిచేస్తున్నాను. ఈమధ్య మెక్ నైట్ బోటును, ట్రాలర్లు వచ్చాయి కాని ఈ జాలర్ల బాగుకు ఏమాత్రం బాగు పడలేదు. దీనివల్ల మిగిలిన కమ్యూనిటీ వారు, బాగా డబ్బు ఉన్నవారు బాగుపడ్డారు. ఈ కంట్రీ క్రాఫ్ట్ నుంచి వారిని మోడర్న్ క్రాఫ్ట్ కు పిట్ట చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది ఇదివరకు ఓంకు మీద 50% సబ్సిడీ ఇచ్చేవారు, హాల్ మీద 15% సబ్సిడీ ఇచ్చేవారు మిగిలినది వడ్డీ కుండా గవర్న మెంటు పోవేద్ చేసేది. అది జాలర్లకు, ట్రెయిన్లు ఫిషర్ మెన్ కు లేకపోతే ఫిషర్ మెన్ సొసైటీలకు ఇచ్చేవారు ఇప్పుడు ఈ బోటు ఎవ్వరికీ చేయడం జరిగింది. ఆ డబ్బు కూడా వారు కట్టలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. అయినా చాలామంది కట్టారు. కాని తరువాత ఇందులో 5% మీరు కడిచి 5% గవర్న మెంటు ఇస్తే మిగతా 60% బ్యాంకుల నుంచి వడ్డీ తెస్తే ఎక్కువ బోటు ఇవ్వవచ్చు అని పెట్టారు. అదివారికి సామ్యమా? ఈ డి.బి.ఎస్. 1 1/2 సంవత్సరం అయింది. కాని ఒక బోటు కూడా ఫిషర్ మెన్ తీసుకోలేదు. కాబట్టి కొత్త జి. ఒను కొట్టి పారవేసి పాత జి. ఒను రెస్టోర్ చేయాలి. మనం ఏ ఫిషర్ మెన్ ను ఉద్ధరిస్తామని చెబుతున్నామో ఆ ఫిషర్ మెన్ కు ఏమీ లాభం లేకండా పోతుంది. దీనివల్ల డబ్బు ఉన్నవారు లాభం పొందుతున్నారు. కనుక ఆ విషయమే వెంటనే యాక్టును తీసుకోవాలి. బందరులో, కాకినాడలో కొంతమంది ఫిషర్ మెన్ కు ట్రెయినింగు ఇస్తున్నారు. ఐ.టి.ఐలో అయితే సెక్యూరిటీ కట్టనక్కర లేదని అన్నారు. కాని ఇక్కడైతే 900 రూపాయలు సెక్యూరిటీ కట్టాలని అన్నారు ఆ సెక్యూరిటీ వాడు ఎక్కడనుంచి తీసుకొని రావాలి? ఆ డబ్బు కట్టలేక నెలకు అయినవాడు ఇంటికిపోతున్నాడు. ఒకవేళ అతను కాబులీవాలా దగ్గర తెస్తే జీవితమంతా ఆ అప్పు తీర్చలేక పోతున్నాడు అల్లు వారిని సెక్యూరిటీ ఎందుకు కట్టమన్నట్టు? కాబట్టి సెక్యూరిటీ కట్టమనేది తీసివేయాలి వారికి ట్రెయినింగు పీరియడులో నెలకు హాస్టలు ఫెసిలిటీలకు 75 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. అది చాలదు. అది పెంచి నెలకు 150 రూపాయలు ఇస్తే వారు ట్రెయినింగు పొందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక ఈ విషయం గురించి మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. ట్రెయినింగు అయి వచ్చిన ఫిషర్ మెన్ ను

ప్రతి వాడు బోటు రిజిస్టరు చేసుకొనడానికి వేసుకుంటారు. అ రిజిస్ట్రేషను అయిన పరునాడే అతనిని తీసివేసి కళాసీని పెట్టి డ్రయివ్ చేసుకుంటాడు. దీనివల్ల క్రైయినింగు అయిన ఫిషర్ మెన్ నిరద్యోగులుగా ఉంటున్నారు. ఈ విధంగా విశాఖపట్టణంలో, కాకినాడలో ఎంతోమంది నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. వాడు మరొక వృత్తి చేయలేదు తరువాత ఆ బోటుకు ఏమైనా యాక్సిడెంట్స్ జరిగితే ఇన్ సూరెన్సు వాడు ఇంపుడు దానికి క్రైమినిస్ డ్రయివరు లేడు కనుక ఇంపుడు అటుంటి ఇబ్బందులు చాలా ఉన్నాయి. కనుక మన ఫిషర్స్ డిపార్టుమెంటు వారు వీరిపైన ఎందుకు యాక్షన్ తీసుకోవడం లేదు ? కాబట్టి ఈ విషయంలో మెట్రిగారు చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను సెంట్రల్ అన్ స్టిట్యూట్ ఫర్ ఫిషరీస్ క్రైయినింగు అని కొచ్చిస్ లో, మద్రాసులో ఉంది. కాబట్టి మనకు వచ్చిన బోటులకు కేరళవా, మద్రాసువారు వస్తున్నారు. మనకు ఆ అన్ స్టిట్యూట్ లేదు. అది మన ఏజ్ గ్రూప్ పెట్టాలని చాలాసార్లు రిజిస్ట్రేషన్ చేయడం జరిగింది. దానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు జాగా కావాలని అంటే స్టామర్ చెప్పడం జరిగింది. దానిమీద ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఒక స్టేట్ మెంటు చేయడం జరిగింది. అయినప్పటికీ విశాఖపట్టణంలో ఆ ఇన్ స్టిట్యూట్ రాకుండా చేయడాని ఈ రెండు రాష్ట్రాలవారు చేయవలసినదంతా చేస్తున్నా విశాఖపట్టణంలో టెంపరరీ ఎకామోడేషను కూడా ఉంచని పోర్టు వారు వ్రాశారు దీనిని గురించి మంత్రిగారు స్వయంగా ఢిల్లీ వెళ్లి మాట్లాడాలని కోరుతున్నాను. Otherwise, it will never see the light of the day. అందుచేత మిస్ట్రుగారు ఇది చేయాలని చెబుతున్నాను. ఇంకొక సీరియస్ ప్రోబ్లం గురించి శ్రీ ఎన్.ఎన్.ఎన్ రెడ్డిగారు ఇండాక చెప్పారు. మనకు కంట్రీ క్రాఫ్ట్ ఉంది, మెకనైజ్డ్ బోటు ఉన్నాయి, ట్రాలర్స్ ఉన్నాయి. కంట్రీ క్రాఫ్ట్స్ 5 మైళ్ళ వరకు వెళ్లవచ్చును. మెకనైజ్డ్ బోటు 5 నుంచి 10, 5 మైళ్ళ వరకు పోవచ్చు, ఆ తరువాత ట్రాలర్స్ పోవచ్చును అవి పెట్టడం అవసరం. ఆ విధంగా వార సముద్రంలోకి పోతే అందరికీ చేపలు దొరుకుతాయి. 5 మైళ్ళ లోపలే అంతా చేపలు పట్టడం వల్ల ఫిషర్ మెన్ కు చేపలు దొరకడం లేదు. ఈ విషయం గురించే మద్రాసులో మర్డర్ల కూడా జరిగాయి, అందుచేత ఆ విధంగా మీరు రెగ్యులేట్ చేయండి ఒక ఎగ్జిమెంటు ఉంది, దానిని ఇన్ స్టిట్యూట్ సేనే మె. నరేమర దగ్గర లేదు అందుచేత మంత్రిగారు దానిని రెగ్యులేట్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను If we do not look at it, we are killing the golden goose that is laying the golden eggs చిన్న చిన్న ప్యాస్ ప్లెట్లు ఉంటాయి. వాటిని ఫంగర్ రిగ్గు అంటారు. అవి ఉండే సీజనులో క్రింగించి హిడ్చేయడం వల్ల వాటిని చంపివేస్తున్నాము. అది దేనికి వనికీరాదు. ఆ విధంగా చేస్తే కొన్ని రోజులకు ప్రాన్సు లేకుండా పోతాయి. దీనికి కొన్ని రూల్స్ ఉన్నాయి. కోడ్ ఆఫ్ కాండక్టు ఉంది. దీనిని ఎవరూ పాటించడం లేదు. అందుచేత కొన్ని సీజన్సులోనే ఈ ప్రాన్సును పట్టాలి అని చిన్నవిగా ఉన్నప్పుడు వాటిని పట్టకూడదని రెగ్యులేట్ చేస్తే ఎప్పుడూ

Non-official Resolution:
re : Development of Fisheries and Prawn
in Pulicat Lake, Bay of Bengal in
Andhra Coast.

ఎనైలబుల్ కమోడిటీగా ఉంటుంది ఈ ఫిషర్ మెన్ ఎప్పుడూ నీటిమీద బ్రతుకుతారు. మా విశాఖపట్టణంలో స్టేట్ గవర్నమెంటు ఫిషరీస్ కార్పొరేషన్ ఉంది డెవ్లప్మెంట్ కార్పొరేషను ఉంది. అలాగే ఐ. ఎస్. ఎస్. మెకానిక్ అని ఒకటి ఉన్నది. అటు వాటిలో జాలర్ల పిల్లలను తీసుకోవాలి. వారిని తీసుకుంటూ మానివేసి ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి వచ్చినవారిని తీసుకుంటున్నారని అక్కడ నీటిమీద బ్రతికేవాటికి ఏమీ ప్రిఫరెన్సు ఇవ్వడం లేదు. అచ్చటి ఫిషర్ మెన్ కార్పొరేషను మనది కనుక మీరు యాతను తీసుకోవచ్చు. స్కాన్ రెండు సెంట్రీల్ గవర్నమెంటువి కనుక సెంట్రీల్ గవర్నమెంటు రివ్యూ చేసి వారికి కొంత గోటా ఇచ్చేట్లు చూడకపోతే వారికి చాలా అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. కాని ఆ వద్దను బ్రతుకుతూ నీటిమీద బ్రతుకుతూ ఉండే వారికి ఏమీ ప్రీఫరెన్సు ఇవ్వడంలేదు. అందుచేత ఫిషరీస్ కార్పొరేషను మనది కాబట్టి మనం ఏతను తీసుకోవచ్చు. స్కాన్ రెండు సెంట్రీల్ గవర్నమెంటువి కాబట్టి సెంట్రీల్ గవర్నమెంటుకి రివ్యూ చేసి వారికి ఏదో కొంత గోటా వారికి వచ్చేట్లు చూడక పోయినట్లు మన వారికి చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది. అలాగే ఈ వర్కర్స్ ఇక్కడ ఏమీ రెగ్యులేషన్ లేదు. ఎందుకంటే అని ఎంప్లాయిడ్ గా ఉన్నాడు కాబట్టి అతను ఎక్స్ ప్లాయిట్ చేయబడుతున్నాడు. అందుచేత మినిమమ్ వేజస్ ఫిక్సు చేసి వారికి సరి అయిన తోడ్పాటు చూపించక పోయినట్లు మన కొన్నాళ్ళకి వారంతా కూడా తిరగబడే అవకాశం ఉంది ఇకపోతే విశాఖపట్టణంలో మొన్న ఫిషరీస్ హార్బరు పెట్టారు. అక్కడ కలి కాలింగుంచి కూడా ఫిషర్ మెన్ బ్రతుకుతున్నాడు. అప్పుడు మీ కోసమే అన్నారు. కాని కట్టిన తరువాత పడవలు తీసివేయమని కొంతమందికి చెప్పారు. మరి ఆడవాళ్లు ఏమో చేపలు ఉండటం కంటే అవి అన్ని తీసివేయమని అన్నారు. అప్పుడు నేను అడిగితే మీరు వ్యాపారులకదా వారికోసమేనని అని అంటే మేము తీసివేయము ఉంచుతాము అన్నారు. కాని నేను లాప్టు టైము బడ్జెటు సెషను రాగానే తట్టాబట్టి తీసివేశారట. వారంతా గోల. అక్కడ ఖాళీస్థలం ఉంది. అది సీమెంటు దీయిస్తాము అన్నారు. అక్కడ ఫిష్ క్యూరింగు యార్డు పెట్టారు. అది లేడీస్ చేస్తారు దానివల్ల ఎక్కువ వారికి లాభం ఉంది. రెండవది బోటువారికి లాభం ఉంది. ఎందుకంటే పెద్ద ప్యాన్ అయితే ఎక్స్ పోర్టుకి ఇచ్చేస్తారు. మిగతా మార్కెటుకి వెళ్ల వలసిన ఫిష్ మార్కెట్ కి పంపిస్తారు. అది కాకుండా మిగిలిపోయిన ఫిష్ వారు కాని ఆ బోటు వారికి కొంత లాభం చేకూర్చుస్తారు. అందుచేత బోటువారికి కూడా ఎనామికల్ లేకపోతే వారు పారేయాలి అది తరువాత ఫిషర్ మెన్ కూడా ఎప్పుటి నుంచో బ్రతుకుతున్నారు.

12-20 p. m. ఆడవాళ్లు మగవాళ్లు పని చేస్తేనేగాని వారు రెండు పూటలా తిండి కూడా తినలేరు. అటువంటి స్థితిలో ఉన్నారు. అందుచేత విశాఖ హార్బరు మేనేజిమెంటుతో మాట్లాడి వారికి పెర్మినెంటు ఫెసిలిటీస్ ఇచ్చేట్లు మాట్లాడితే అటువంటి ఇబ్బందులు కలుగకుండా ఉండేట్లు చూడాలి. ముఖ్యంగా తమకు

ఈ మూడు విషయాలు చెబుతున్నాను. 1. సెంట్రల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ట్రయినింగు విశాఖపట్టణం సచ్చేట్టు చూడాలి. 5 కోట్ల ప్యాకెట్టు అది రెండవది పూర్వం 2. ఓ. లాగా వారికి గ్రాజుమీద 50 పర్సంటు సబ్సిడీ పోల్ మీద 50 పర్సంటు సబ్సిడీ తరువాత మిగతాది లోను క్రింద ఇవ్వాలి. మూడవది ఇప్పుడు ట్రయినింగు మళ్ళీ సెంట్రల్ చేస్తున్నారు వారికి 75 నుంచి 50 వరకు రూపాయల 100 రూపాయలతో చేయండి. 9000 సెక్యూరిటీ డిపాజిట్ డిసివేయండి. ఇక అన్ని విధాలుగా ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంటుకి ప్రయత్నం పడేనా చేయవలసిన అవకాశం ఉన్నది. It is essential for the economy of the State and also for the amelioration of Fishermen.

(శ్రీ వి. రంగారావు (బందగు) :—అయ్యతా, ఇప్పుడు ఈ మత్స్యకారుల యొక్క కార్యక్రమాన్ని చాల వరకు మన ఆశ్వాసదాయకంగా చెప్పారు. ఇంకా కొన్ని విషయాలు తమ ప్రతిష్టికి తీసుకువస్తాను. మచిలీపట్టణం పేరుతోనే దాని యొక్క ప్రాధాన్యత తెలుస్తుంది. అయినప్పటికీ అక్కడ మత్స్యకారులు వడే దు వర్ష ఏ ఒక్కరూ మనించడంలేదు. మాకు ఫిషరీస్ హార్బరు రావలసి ఉంది. దానిని ఇంగ్లీషు చేశారు. అక్కడ పూర్తిగా ఇంకో కులమంటూ లేని ఊరులు సమద్రము వద్దనే వలెపాలెం, పోరూరుతిప్ప, గలారదిబ్బవలె, తుమ్మలపాలెం అనేటటువంటి అరు ఊరులలో ఇంకెవరూ లేరు. వైద్యానికి కూడా ఎవరూ దొరకరు. సెంట్రల్ గా మత్స్యకారులే ఉన్నారు. కనీసం ఈ ఊర్లలోనే పదివేల మంది ఉన్నారు. వాళ్ళకు ఈ రోజుకి గ్రామాలకు వెళ్ళేందుకు మార్గం మంచి నీళ్లు లేవు. అడవాళ్ళు నెత్తిమీద చేసేల తట్టలు పెట్టుకొని 4, 5 మురుగు కాలువలు దాటి పర్యోరంజ మచిలీపట్టణం చేసుకు వచ్చి వారు అమ్ముకొని జీవించాలి. మేము గవర్నమెంటు అనే రిప్రజెంటేషన్స్ చేశాము వాళ్ళకు మార్గాలు ఏర్పాటు చేయండి. మంచి నీళ్ళు ఇవ్వండి. నంతెలు కట్టండి, అక్కడ ఒక ఫిషరీస్ హార్బరు పెట్టండి అనీ; ఈ కావలసిన సదుపాయాలు చేయక పోతే వారు సమద్రములో కలిసిపోయే స్థితిలో ఉన్నారని మేము ఎన్నోసార్లు గవర్న మెంటు గుట్టికి తీసుకువచ్చాము. ఈ సంవత్సరం మచిలీపట్టణంలో ట్రయినింగ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ నులు పెట్టారు. ఇక్కడ ఇప్పుడు ఐ. టి. ఐ. పాస్ అయిన వారు పదాక్షాన్ తప్పినవారు ఫిషరీస్ కమ్యూనిటీ ఉంది. మా మచిలీ పట్టణంలో పెట్టారు కాబట్టి కనీసం 50 పర్సంటు ఆ ప్రాంతంవారికి ఇచ్చి మిగతా 50 పర్సంటు మీరు బంగుట ఇవ్వండి అని చెబితే వారు ఏమీ లెక్కచేయకుండా నీట్లు ఇతర కులాలకు ఇచ్చారు. నేను చెప్పిన మాట గబ్బరి అయితే మీరు ఎంక్వయరీ చేయించండి. నేను ఔరీ గారికి ఒక అప్లికేషను ఇచ్చాను. ఆయన ఎంక్వయరీ చేయించాడు చేయించిన తరువాత ఇచ్చిన మాట నిజమే అని నాకు ఎండార్ను మెంటు కూడా ఇచ్చారు. అందుచేత మన చెప్పేది ఆచరణలో చేయడం లేదు. ఏ గవర్నమెంటు అయినా గాని, నేను ప్రత్యేకంగా చెన్నారెడ్డి

గవర్నమెంట్ మీద కంప్లయింట్ చేయడంలేదు. అప్పుడే మనం ప్రజలకు న్యాయం చేయగలుగుతాము. మనం ఎప్పుడో 10, 12 సంవత్సరాల క్రింద ఒక కమిటీని వేసి 158 లక్షలు ఖర్చు పెట్టడానికి ఏర్పాటు చేస్తే క్రిందటి సంవత్సరం వరకు ఏమీ ఖర్చుపెట్టలేదు. అయితే ఈ గవర్నమెంటు వచ్చిన తరువాత చాల సుముఖంగా ఉన్నారు. 50 లక్షల రూపాయలు వర్క్కు ఇచ్చారు 18 లక్షలు గోడౌన్సుకి ఇచ్చారు. దానికి నేను కృతజ్ఞత చెబుతున్నాను. కాని దానితో సరిపెట్టడానికి వీలు లేదు. ఆ డబ్బు సెద్దియోగం కావాలి. అంటే దానికి కావలసిన రోడ్డులు వేయాలి. పోర్ట్ ఫారం పెంచాలి. ప్రారంభించినచోట్ల అది పూర్తిగా ప్రాజెక్టు చేస్తున్నందుకు ప్రయత్నం చేయాలి తప్ప ఏదో కొంత ఇచ్చాము దానితో సరిపెట్టుకోండి అంటే ఈ ఇచ్చిన డబ్బు వృధా అయిపోతుంది. అంకడబ్బు ఖర్చు పెట్టినప్పుడు అక్కడ ప్రయాణ సౌకర్యాలు కూడా చేయాలి. అలా చేసినప్పుడే ఆ ఖర్చు చేసినదానికి కూడ విలువ కలుగుతుంది. ఈ మధ్య నేను పోరాడగా ఒక మురికి కాలువకు ఒక వంతెన వేశారు. అది కర్ర వంతెన. మొన్న వచ్చిన తుఫాను ఉప్పు నీరు రావడం తప్ప పెద్ద గాలి అది ఏమీ లేదు. ఆ తుఫాను ఇక్కడ తాకలేదు. నెల్లూరుకి తాకింది. కాని ఆ వేసిన వంతెన, ఇంకా ప్రారంభోత్సవం కూడా చేయలేదు, వంతెన కొట్టుకు పోయింది. ఎంశ ఫూరమో. ఎ త ఆన్యాయమో. ఈ విధంగా మన అధికారులు చేస్తూ ఉంటే దీనిని గవర్నమెంటు అన్వేషణ చేసి చర్య తీసుకోవోతే ఇక మనం ఏవిధంగా ఈ డబ్బుని సెద్దియోగ వరమకో గలమో అలోచన చేయండి. ట్రయినింగు ఇన్ స్టిట్యూషన్సు అవి మనం ముస్యికారులకు ఉపయోగ పడాలని ఇస్తున్నాము. అంటే వారికి డింట్లో ప్యాధనల్యత ఇచ్చి అక్కడ వారు లేకపోతే ఇతర కులాలను తీసుకోవాలి తప్ప వారు ఫ్లోయిట్ ఉన్నప్పటికీ క్వాలిఫికేషన్సు ఉన్నప్పటికీ ఇతరులను తీసుకోవడం చాల అన్యాయం తరువాత మీరు ఇచ్చే సెట్లెండు చాల తక్కువ. అది చాలదు. దానిని కూడా మరొకసారి అలోచన చేయండి. మా మచిలీ పట్టణం చాల ప్యాముఖ్యమైనది ఇక్కడ సముద్రములో పని చేసేవారు చాల మంచి పనివారు, మేధావులు ఉన్నారు అందుచేత ఇక్కడ కూడా ఫిషరీస్ హార్బరు తీసుకురావాలి, అది చేయడంవల్ల మీ ధర్మాన్ని మీరు నెరవేర్చినట్లు అవుతుంది. అట్లా కాకుండా మీరు మచిలీ పట్టణాన్ని ఇగ్నోర్ చేసినట్లయితే మీరు ఆ వృత్తికి చాల అన్యాయం చేసిన వారు అవుతారు.

Sri K. Bapiraju (Kalkalur):— Sir we are very fortunate to have a natural lake of 348 square miles in area in our constituency. Since many years people have been visiting our Kolleru lake but unfortunately they never felt the importance of the Kolleru lake. In fact they have been enjoying the climate or the atmosphere of Kolleru lake with out knowing the importance, of the lake. Few years back we had about 30 lakes and each lake costing about Rs. 3 lakhs and almost by this year, I think there will not be any arrears and for the future academic year our Collector has sanctioned 25 lakes costing Rs. 3 lakhs each. These

re : Development of Fisheries and Prawns
in Pulicat Lake, Bay of Bengal in
Andhra Coast.

fishermen, I think they can clear off the arrears with in an year or two. In future we can have the sweet water fish. There is difference between the salt water fish and the sweet water fish. We have a very good advantage for the export of sweet water fish to countries like Japan. They require this sweet water fish. They are badly in need of this particular fish and we are having that opportunity of having this particular fish developing in a very rapid speed. We would like our hon'ble Minister to visit this lake. He has promised already to visit our Kolleru lake. I think after his visit we will be able to have some more plans.

Mr. Deputy Speaker:—Why don't you invite all of us there? Why only the Minister is invited?

Sri K. Bapiraju :—Earlier we have promised to have our Privileges Committee meeting in Kolleru lake. It is a long pending case. We will be grateful if you can immediately, after the Assembly sessions visit Kolleru lake. The hon'ble Minister for fisheries has already promised to come by 13th of next month and we will be very glad to receive him. I hope with his best ideas he will be able to help our Kolleru lake. In the Kolleru lake we have the fishermen community and the scheduled caste people are also living there. The fishermen community have some allotment of money for development of roads and some buildings, because some of our officers have guided in that direction and we shall be grateful if this community of fishermen and the other scheduled caste people are given some help. They are living within the lake. If they are given some good road facility, housing facility under that particular allotment. Probably you are not aware as to why I am particular about the roads. For transportation it is very difficult. So, if you can have that particular road and cold storage facility in our area it will go a long way in helping them. We have to sell away the fish when sometimes we miss the trains. We have to sell away for any little cost. If there is some cold storage and if it can be opened by the Government it will be very helpful to them., and the marketing rate can also be kept up uniformly. I am just waiting for our honble Minister's visit. We will be very grateful if he can come. 12-30 p.m.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యవతి (నిడుమోలు):— అదృష్టా, సముద్రతీర ప్రాంతాల్లో నివసించే జాతిల్లో ఇటీవల సంభవించిన తుఫానువల్లా, 1977 సంవత్సరంలో సంభవించిన తుఫానువల్లా వారు చనిపోయారు. పంటలు మొదలైనవి పోగొట్టుకొని వారి జీవనం గంభీరమే కష్టమై పోయింది. తెల్లవారిన మొదలు సాయంకాలం వరకూ సముద్ర నీటిలో నానా బాధలు పడుతూ చేపలు పడిన రోజున తినడం, లేనప్పుడు పప్పులు పెండుకోవడం జరుగుతోంది. చేపలు పడినప్పుడు వాళ్ళ భార్యలు ఇల్లిల్లా తిరిగి అమ్ముకోవడం జరుగుతుంది. ఎక్కువ చేపలు పడినప్పుడు వాటిని అమ్ముకోవడానికి టౌన్స్ కు పోవాలంటే కూడా చాలా ఇబ్బందిగా వుంది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో వాళ్ళ పోగొట్టుకున్నట్లంటే కలలు వగైరా మూఁసానికి సహాయం చేసినట్లయితే వాళ్ళ మనోవత్సరం పడడానికి

అవకాశం వుంటుంది మనవిచేస్తున్నాను. నా నియోజకవర్గంలోని వెంకటదుర్గా పురంలో ఇటీవల ఏర్పడిన వింతలు తుఫాను మూలంగా అక్కడ మంచినీటికోసం వేసినవైపులలోకి ఉప్పునీరు ప్రవేశించినందు ల్లో అక్కడి ప్రజలు కనీ ౧ క్రాగడానికీ మించినీరు లేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారని. 1978-79 లో, 5 రోజులు మంచినీరుగా వుండి, తర్వాత ఉప్పునీరుగా మారిపోయింది. కాబట్టి అటువంటి పరిస్థితులలో చెరువులకు నీరు పెట్టించి ఫ్యాక్ట్ రేయిన్ గాడ్స్ గోదలు మున్నగునవి డిగ కుండా వుంటుంది కాబట్టి అలాంటి దుపాయం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. రెండు సార్లు తుఫానురావడం వల్ల వాళ్లు ఒందరు రావడం, చాలా ఇబ్బంది. డడం జరిగింది కాబట్టి అలాంటివి రాకుండా కన్యూనికే, స్పెషాడా ప్రొవైడ్ కేయా లని కోరుతున్నాను. ఏదో పురాని వేసారు అంతవరకేగాని మళ్ళీ దానిగరించి పట్టించుకోలేదు. ఈ జాలర్లు పారిజనులు, గిరిజనులు ముదలై నవారింటే కూడా అధ్యాన్నమైన జీవితం గడపుతూ, చాలా హీన స్థితిలో వున్నారు. కాబట్టి వారి విషయంలో ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఇప్పటికే చేపలంటే మనకు ఎంతో నీచంగా అనిపిస్తుందిగాని చిటివల్ల ఎంతో పువయోగం వుంది. చేపలనుండి తీసిన మానె బిడ్డలకు ఔషధంగా, ట్రాసిక్ గా ఉపయోగపడు తుంది. చేపనూనె శరీరానికి రాచినిండలో పడుకోబెట్టితలయితే దానిని శరీరానికి మంచి విటమిన్స్ లభిస్తాయని డాక్టర్ చెబుతాడు. ట్రాసిక్ ట్రాపెడా తీసుకుంటే పేద ప్రజల పిల్లలకూడా చాలా ఆరోగ్య గా వుండడానికి అవకాశం వుంది. అటు వంటి ఉపయోగకరమైన చేపలను ట్రే జాలర్లకు సరైన సదుపాయాలు, పరిమితు లేక పోయినట్లయితే చాలా అసౌకర్యంగా వుంటుంది కాబట్టి వాళ్ళకు తగిన సహాయం చేయాలనికోరుతూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ చెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ బి. నిరంజన్ రావు మల్లేశ్వరం) — అయ్యో, శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు ఈ తీర్మానాన్ని మంచి ఉద్దేశంతో ప్రవేశ పెట్టారు. ఏ దేశమైనా అభివృద్ధి చెందాలంటే ఆ దేశంలో లభించేటటువంటి సహజ వనర్లను బాగా పువయోగించు కోవాలి. అభివృద్ధి పరచుకోవాలి. గత 10 సంవత్సరాలుగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క బడ్జెట్ మాసివట్లయితే ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంట్ కోసం వాళ్ళు ఖర్చు పెట్టింది రి. 4 కోట్లకుంటే మించి లేదు. మనకు ఇచ్చాపురం నుంచి తడవరకూ 100 మైళ్ళ తీరం వుంది అంతా కుండా రాష్ట్ర లో అనేకచోట్ల చెరువులు, వాగులు వున్నాయి. తరలరాలుగా ఈ వృత్తిని నమ్ముకొని, దానిలో అనుభవం సంపాదించి, ఏదైనా కొత్తగాత్రైని గ్ ఇస్తే ఈ వృత్తిలో పైకి రాగలిగిన మత్స్య పారిశ్రామికులు దేశంలో కోకొల్లలుగా వున్నారు. అయితే లోపం ఎక్కడవుందో మనం చూడాలి. ముఖ్యంగా మంచి వ్యవసాయక రాష్ట్రం. వ్యవ సాయం తరువాత పాడివృక్షం. ఇకపోతే మూడువది వర్షపాతం. ఈ మత్స్య పరిశ్రమ అభివృద్ధిచేసే కేవలమ విదేశాలకు ఎగుమతి చేసేటట్లు ఫారిన్ ఎక్స్‌పోర్ట్ వస్తుందనుకుంటున్నాను. కాని అది పొరపాటు. వన దేశంలోనే ఈవాడు

re: Development of Fisheries and Prawns
in Pulicat Lake, Bay of Bengal in
Andhra Coast.

కొనుగోలు శక్తి పెరిగింది. పైగా ఈ చేపలు బలమైన ఆహారం, వీటిని తినాలనే అనిప్రాయం ప్రజలలో ఉండబట్టే ఈ చేపలకు వివరీతమైన ధర పెరిగింది. ఉదాహరణకి మద్రాసులో కిలో ట్రైగర్ ప్రాన్స్ అమ్మితే 60 రూపాయలు ఖరీదు చేస్తుంది నా నియోజకవర్గంలో ఈ ట్రైగర్ ప్రాన్స్ ఒక్కొక్కటి అరకిలోనించి, ముప్పావుకిలోవరకూ వున్నాయి. ఈ విధంగా వున్నటువంటి మత్స్య పరిశ్రమను ఎంతో అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం వుండగా, మన ప్రణాళికలో ఈ పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయడానికి తగిన డబ్బును ఎందుచేతనో మన ప్రణాళికలో కేటాయించడం లేదు. ఇక మత్స్య పారిశ్రామికాలను ఓసుకుంటే వారు హరిజనులకంటే నికృష్టమైన జీవితం గడుపు తున్నారు.

ఇండాక కొంతమంది చెప్పారు. భర్త తెల్లవారు ఝూమున మూడు 12-40 p.m. గంటలకు సముద్రం లోకి పోయి చేపలు పట్టి తీసుకువచ్చి యింటిలో భార్యకు యిస్తే ఆమె బజారుకు పోయి అమ్మి వచ్చి యింటికిపోయి వంట చేసి పెట్టెవరకు వారికి ఏమీ ఉండదు. సముద్రప్రాంతంలో చేపలు పడుతూ నేనుపోయి చూశాను వారి ఆదృష్టం కొద్ది కమ్యూనిటీ నెట్స్ ఉన్నాయి. వారు ఒక్కొక్కరికీ చేపలు పడితే నాలుగైదు లారీలు పడతాయి. ఒకే వంలో ఆ అన్నీ ఒకే నైజువి. ఆకాశంలో పక్షులు ఒకే నైజువి కొన్ని వందలు పోతూ ఉంటాయి అలాగే సముద్రంలో కూడ ప్రయాణం చేస్తూ ఉంటాయి. ఇలా వడితే 4, 5 లారీల చేపలను మార్కెట్ కు తీసుకురావాలనేది పెద్ద ప్రాబ్లమ్. రహదారులు లేవు. సముద్రం నుంచి వేటకు వెళ్ళి వచ్చిన తరువాత వారికి అవి ఎక్కడ ట్రెజురీ వాలన్నా చోటు లేదు. సముద్రం రిసీవ్ అవుతున్న కొద్దీ కొంత భూమి ఏర్పడుతుంది. దానిని రైతులు ఆక్రమించి మత్స్య పారిశ్రామికాలకు లేకుండా చేస్తున్నారు. మెరిన్ ఫిష్ ఎక్స్ ప్లాయట్ చేయాలంటే బోట్స్ ఎక్కువగా యివ్వాలి. వారి ట్రెయినింగ్ యివ్వాలి. గోకా రామస్వామిగారు మంత్రిగా ఉండగా స్టేట్ లో ఫస్ట్ వచ్చిన మత్స్యపారిశ్రామికుడి అప్లికేషన్ నేను యిన్నాను. ఈ రోజుకు ఆ అప్లికేషన్ ఏమీ అయినదో ఎక్స్ ప్లాయట్ మెంట్ కూడ అతనికి రాలేదు. ఎన్ని తయారు అవున్నాయో, ఎంతవరకు యిస్తున్నాయో వారు దీనిని ఎంతవరకు ఎక్స్ ప్లాయట్ చేస్తున్నారని ఈ ప్రభుత్వానికి అంచనా లేదు. అక్కడ నుంచి రహదారులు లేవు. అక్కడ షెల్టర్స్ లేవు, సముద్ర ప్రాంతంలో పట్టిన చేపలను ఉంచడానికి షెల్టర్స్ చాల అవసరం. వారు సముద్రానికి రాత్రిపూట పోతారు. ఎక్కడికి పోతున్నాగో వారి గ్రామం ఏదో తెలియదు. డిస్ట్రిక్ట్ లెవల్ లో సైక్లోన్ మీటింగ్స్ లో చెప్పాము. అక్కడక్కడ లైట్ హౌసెస్ ఏర్పాటు చేయండి కనీసం వారి గ్రామం యిక్కడ ఉన్నదని సముద్రంలో పోయిన వారి అర్థం అవుతుంది వారు అక్కడికి రాగలుగుతారు. ఇటీవల వచ్చిన తఫానులో ప్రకాశం జిల్లా నుంచి కొన్ని పడవలు నా నియోజకవర్గానికి వచ్చినాయి 70, 80 మైళ్ళు

కొట్టుకు వచ్చాయి. సముద్రంలో పడవలు విరిగిపోయి కొట్టుకు వచ్చాయి. తీరం వెళ్లి పెద్దగా కట్టకపోయినా చిన్న పడవలలో పోయే వారికి వారి పొంతం ఎక్కడో తెలియడం కోసం అవి అవసరం. పెద్దగా కట్టేవి స్టీవర్స్ కోసం ; దుమారం ఉంటారు అందుచేత వారికి ఉపయోగపడేందుకు ట్రెట్ హౌసెస్ కట్టవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. నైలాన్ నెట్స్ యిస్తున్నారు వారికి ఏ నంబరు ట్రెడ్ కావాలో అది యివ్వడం లేదు ఒక్కొక్క పార్సములో ఒక్కొక్కదానికీ అలవాటు పడతారు సముద్రంలో వేటవేసేవారు బందరులో ఒకలాగా విశాఖపట్టణంలో ఒకలాగా, కాకినాడలో ఒకలాగా ఏ పార్సానికి అవసరం అయినది వారికి యివ్వాలి. కాని వారికి పనికిరానిది యిస్తే ఉపయోగం ఉండదు ఇటీవలి నైక్లోన్ లో విపరీతంగా సహాయం చేశారు. అది వారికి అవసరమైనది వారికి అలవాటు లేనిది. అది అమ్మేయడం జరిగింది. ఏదైనా సహాయం చేయదలుచుకుంటే ఏ పార్సానికి ఏది అవసరమో దానినే సహాయం చేయాలి. అది చేసినప్పుడే వారు ఉపయోగించడానికీ అవకాశం ఉంటుంది.

ఇన్ లాండ్ ఫిషరీస్ కృష్ణా జిల్లాలో సముద్ర పార్శ్వంలో ఉండే భూములలో పల్లపు పార్సితాలు ఉన్నాయి. అడ దగ్గర నుంచి యిగ్నాపురము వరకు ఉప్పు నీరు వస్తుంది. మంచి నీరు వస్తుంది. బ్లాక్ వాటర్ డెవలప్ మెంట్ స్కీమ్ అని యిటీవల జపాన్ సహాయంతో పెట్టాలని ఆలోచన వున్నది. అది కనుక పెడితే వేస్ట్ లాండ్స్ 15 ఏకరాలు, 20 ఏకరాలు, 25 ఏకరాలు ప్లాట్స్, ఏకరం ఉన్న ప్లాట్ కూడ స్వీట్ వాటర్, సీ వాటర్ రెండు కలిపి నట్లయితే అక్కడ రొయ్య పెరగడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఆ విధంగా ఒక స్కీమ్ వున్నది. దానిని డెవలప్ చేసిన విపరీతంగా ఫ్యాన్ డెవలప్ చేయవచ్చు. దేశంలో పుష్టికరమైన ఆహారం కొరకు పత్ సెన్ తో పాటుగా రొయ్యలు చేపలు పెంచడం అవసరం. ఇటువంటి విషయాల గురించి, పరిభ్రష్టం మొనరి కన్నీరే గాని, ఇంతవరకు ఆ దృష్టి ఉంచిన వారు లేరు. వచ్చే మంతులు కూడా మంత్రి పదవి, బంగళాయే గాని ఈ శాఖకు ఎక్కువ కావాలని పోట్లాడే మంతులు లేరు. ఏ మంత్రి వచ్చినారు. 4 కోట్లు, 5 కోట్లు యిస్తే ఏమి చేస్తామనే గాని ఈ పాయింట్ మీద రాజీనామా చేస్తామని ఒక మంత్రి వస్తే ఆయనకు పూల దండలు వేయవచ్చు. పోరాటం లేనిదే ఎక్కడా కూడ ఏమి జరగదు. ఈ మంత్రిగారు అయినా అర్థం చేసుకొని వచ్చే బడ్జెటులో రు. 20; 30 కోట్లు దీనికి కేటాయింపు చేయమని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జయరామలు (వనపర్తి) :—అధ్యక్షా శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు ప్రోకెర్ పెట్టిన అధికార తీర్మానాన్ని బలపరిచిస్తున్నాను. వ్యవసాయం పాటు మత్స్యరంగమైతే తుకు చాలా ఆదాయకరంగా ఉంటుంది. ప్రతి రైతుకు సాధారణంగా ఒక వ్యవసాయ బావి ఉంటుంది. ఆ బావిలో చేపలు వడలుకొని వెళ్ళి నట్లయితే చాలా లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ఒకప్పుడు పాట నష్టం వచ్చినప్పటికీ కూడ వ్యవసాయ బావులలో వెంచుకున్న చేపలెల్ల కొంత నష్టాన్ని భుజిస్తున్నాడు.

Development of Fisheries and Prawns
in Pulicat Lake, Bay of Bengal in
Andhra Coast

నికి అవకాశం ఉంటుంది. ఫిషర్ మెన్ కాని వారు చేపల వృత్తి చేసుకోకూడదు అని వున్నది గాని, ఫిషర్ మెన్ కాని వారు గ్రామాలలో వేలం పాట పాడి ఆ ఫిషర్ మెన్ కు నష్టం కలుగజేస్తున్నారు. వారి వృత్తికి నష్టం కలుగజేస్తున్నారు. అట్లాగుకుండా గ్రామ పంచాయితీలలో పంచాయితీ సమితులలో ఏవైతే చేపలు వేలం వేస్తారో, ఏ బావులు అయితే చేపలకు వేలం వేస్తారో ఆ బావులు అవృత్తిగల వారికి యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను ఇతర కూలి నెం ఉన్నారు. వారికి కూడ అవకాశం యిస్తే బాగా ఉంటుంది. గ్రామాలలో నేను చూచాను మా ప్యాంతంలో మా పంచాయితీలో ఫిష్ పాండ్ లో రెడ్ మెయిల్, బంగారు తీగ యిటువంటి చేపలు పెంచినాను దాని వల్ల గ్రామ పంచాయితీకి చాల ఆదాయం వచ్చినది. నిరుడు 40 రూపాయలు విత్తనాలు వేస్తే దాని నుంచి రెండు వేల రూపాయలు ఆదాయం వచ్చినది. పత్తి వ్యవసాయదారుకు కనిష్టంగా ఒక బావి ఉంటుంది. పత్తి గ్రామంలో కూడ వ్యవసాయదారులకు 75 వర్సెంట్ రైతులకు బావులు ఉంటాయి. ఆ బావులు వృధాగా ఉంటాయి వరదలలో, వానలలో కొట్టుకువచ్చిన దేశీయ విత్తనాలు ఉంటాయి. వాటికి బదులుగా రెడ్ మెయిల్ గాని, బంగారు తీగగాని వాటిలో వదలినట్లయితే వ్యవసాయదారుకు చాల లాభ దాయకంగా ఉంటుంది అట్లా బంగారుతీగ, రెడ్ మెయిల్ చేప విత్తనాలు సప్లయ చేసేటందుకు పశ్చిమం పూనుకుంటే లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ట్యూక్కు సారి వాతావరణం బట్టి పంట పూర్తిగా చెడిపోతుంది. వగ భాగం పోతుంది. అట్లా అయితే పండులు, గొట్టెలు, మేకలు పెంచుకొని ఆ నష్టాన్ని పూడ్చుకుంటున్నామో అట్లాగే వ్యవసాయ బావులలో చేపలు పెంచి వాటి ద్వారా నష్టాన్ని పూడ్చుకోవచ్చు. గ్రామాలలో ఫిషర్ మెన్ కాకుండా యితర వృత్తుల వారు, దళారీలు ఉన్నారు. వారు మత్స్యపారిశ్రామిక అధికారులను కూడగట్టుకొని వారిని తీసుకువెళ్లి గ్రామాలలో చెరువులు, గుంటలు, చేపలకే వృత్తి కాని వారికి యిస్తున్నారు. అది సరైన విధానం కాదు. చేపలు పట్టే వారి ఆ అవకాశం కలుగజేయాలి. మధ్యదళారీలను మాత్రగి తీసుకురాకూడదని మీద్యారా పశ్చిమత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. కోళ్లను పెంచుకుంటాము. పండులను పెంచుకుంటాము. అట్లాగే చేపల వృత్తి కూడ లాభదాయకమైనది. సముద్ర తీర ప్యాంతాలలో మాత్రమే కొంత వియిస్తున్నారు ఇతర జిల్లాలలో వ్యవసాయ బావులు వేలకొలిది వున్నాయి. వ్యవసాయదారులను ప్రోత్సహించి మంచి విత్తనాలు, తొందరగా పెరిగేవి, సప్లయ చేస్తే రైతులు పెంచుకుంటారు. పంట నష్టం వచ్చినప్పుటికి కూడ ఆ నష్టాన్ని దీని నుండి పూడ్చుకొని లాభ పడతారని మీద్యారా పశ్చిమత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎం. జగన్నాథం (వద్దన్న పేరు) :—అధ్యక్షా, ఈ మత్స్య సంవ 12-50 p.m.

అనేది చాలా సామాన్య జనానికి, ముఖ్యంగా మత్స్య పరిశ్రమలో వుండే కార్మి కలకు జీవనాధారంగా యీనాడు గ్రామసమితిలో వున్నది. ప్రపంచ బ్యాంకు

సహకారంలో 31.38 కోట్లు పెట్టుబడి పెడుతున్నారు. రోయ్యల ఇతర దేశాలకు ఎగమతి చేయడాని గాను అది చేస్తున్నారు. దానితోబాటు గ్రామా లలో రైతులు యీ మత్స్య మర్యాదతో లాభపడే విధంగా యీ పరిశ్రమను అభివృద్ధి చెయ్యడం లేదు ప్రభుత్వం. అలాగే జిల్లా లో పెద్ద చెరువులు చాలా వున్నాయి. కానీ, యీ డిపార్టుమెంటు పడుంగా కొత్త రకం విత్తనాలు వెయ్యడానికి సిద్ధమవుతున్నారు జిల్లాలో మత్స్య కేంద్రాలు, ఉత్పత్తి కేంద్రాల కొరకు అక్కడక్కడ గోటులు తీసినా, అక్కడ కప్పలు తప్ప చేపలు లేవు, నేను చూశాను. వరంగల్లులో అయిదు గోటులు పోయాయి, అక్కడ కప్పల చప్పుడు తప్ప చేపలు కనబడవు వరంగల్లు జిల్లాలో అక్కడ వరం, రామప్ప చెరువులు, నా నియోజకవర్గంలో ఎలుగురు రంగప్ప చెరువులు, అక్కడ పది గ్రామాలలో సుమారు వెయ్యిమందికి పైగా మత్స్య పారిశ్రామికులు చేపలు పట్టుకుని తీస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం వారు ఏమ్యుచేప విత్తనం తెచ్చుకోవా లంటే వైరా వద్ద నుండి కొనుక్కుని తెచ్చుకున్నారు, డిపార్టుమెంటు వద్ద లేవు. అలాగే మైలారం చెరువు వుంది, వేలాది మంది ముదిరాజ్, గంగపుత్రులు సొనైటీస్ ద్వారా తీసుకుంటున్నారు. అక్కడ యీ స పద అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం చర్యలేమీ తీసుకోవడం లేదు, తెలంగాణలో మత్స్య పారిశ్రామికులతో బాటుగా రైతులకు కూడా వెయ్యి రూపాయలకు పైగా ఆదాయం వచ్చే విధంగా మత్స్య సహకార అక్కడ అభివృద్ధి చెందేందుకు ఆ ప్రభుత్వం చాలా చర్యలు తీసు కుంటున్నట్లుగా వింటున్నాం ఇక్కడ కూడా మన ప్రభుత్వం ఆ విషయాలన్ని నేకరించి, ఇక్కడ రైతులకు సహకారమిచ్చి, రైతులకు చేదోడు వాడోడుగా వుండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. స్వయం ఉపాధికింద యిది వుపయోగ పడేవిధంగా, చిన్నచిన్న కుంటలు చెరువులు ప్రభుత్వం పంచాయితీ కమిటీల ద్వారాగాని డిపార్టుమెంటు ద్వారాగాని యీ కొత్త రకం చేపలను అభివృద్ధి చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. తెలంగాణ జిల్లాలో, గోదావరి తీర ప్రాంతంలో చాలామంది మత్స్య పారిశ్రామికులు రోయ్యల మొలలయినని వారి యొక్క యుక్తులతోనే పెట్టుకుంటున్నారు. కానీ, గవర్నమెంటు మాశ్రిం ఏమీ చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఏమ్యుచేప మేలైనది. లోతు నీళ్ళలో పట్టడం జరుగుతూ వుంటుంది. కానీ యివాళ చేపలు పట్టడానికి యిటువంటి పెద్ద పెద్ద చెరువులకు సంబంధించి ఎటువంటి సరియైన వనరులు లేవు. మధ్యదేశాలి బెడదవుంది. మంత్రులు యీ విషయంలో శ్రద్ధ వహించి గవర్న మెంటుని, తన చర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను.

మరొక విషయం. ప్రతి సమితి ఏరియాలోను చిన్నచిన్న కుంటల్లో వెయ్యి డానికి మత్స్య పారిశ్రామికులకు కొత్త విత్తనాలు సప్లయ్ చేయడానికి గాను గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటును అక్కడ ఏర్పాటు చేయాలని కోరు తున్నాను. ఇంతకు ముందు ఫిఫరీన్ డిపార్టుమెంటుకు వాళ్ళు. మా నియోజక వర్గం వద్దన్న పేటలో అక్కడ కొంత కంట్రీబ్యూషన్ యిస్తామని, యిది ఏర్పాటు చేయమని అడిగితే యింతవరకు జవాబు లేదు. చర్యలు తీసుకోలేదు. ఈ

మత్స్య సంపదవలన మేధాశక్తి పెరుగుతుంది చెబుతారు. పురాణ కాలంలో కాళిదాసు మత్స్యన్ని ఆరగించారని విన్నాం. ఇక, రోయ్యలు. పూర్వం పప్పు రోయ్యలు దొరికేవి, ఇప్పుడు పోషించ బ్యాంకు పెట్టుబడి యిచ్చింది కాబట్టి, సరారి అమెరికా సేహితీలకు పంపుతున్నారు. ఇక్కడమాత్రం దొరకడం లేదు. సాంతారులో కూడ యీ రోయ్యల పొట్టు వాడితే మంచి తేస్టు పుంటుందని విన్నాం. నేను విజయవాడ వెళ్ళినప్పుడు మర్కెట్ అంతా వెతికాను, పప్పు రోయ్య కొరకు, ఎక్కడా దొరకలేదు. తెలంగాణాలోని పెద్ద చెరువులలో యీ రోయ్యల పెంపకానికి పరిశోధనలు చేసి, ఆ విత్తనాలు స్వయం చేసి, తెలంగాణా ప్రాంతంలో మత్స్య పరిశ్రమాభివృద్ధికి అవసరమైన చర్యలన్ని తీసుకోవలసినదిగా కోరుతున్నాను. పోషించ బ్యాంకు సమకూర్చిన పెట్టుబడితో ఒక్క నయాపైస కూడ ఇక్కడ ఖర్చు పెట్టడంలేదు. ఆంధ్రప్రాంతంతో బాటుగా తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో కూడ యీ మత్స్య సంపద అభివృద్ధికి తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ, మిత్రులు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు ప్రోవేజ్ పెట్టిన యీ తీర్మానాన్ని అదరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. పాపయ్య (రామన్న చేట) :— అధ్యక్షా, ఈ అసభికార తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. ఈ మత్స్య పరిశ్రమను కేవలం కోస్తా ప్రాంతాలలోనే ప్రోత్సహిస్తున్నారు. కాని, తెలంగాణా ప్రాంతంలో దీనికి ఎక్కువ ప్రోత్సాహం లభించడం లేదు. కాబట్టి, ఒక సెవరేట్ తెలంగాణా ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వుంటే బాగుంటుంది మనవిజేస్తున్నాను. ఇకపోతే, తెలంగాణాలో వున్న పెద్దవారు ఫిషరీస్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఏర్పరచుకుంటున్నారు. వాటికి డిపార్టుమెంటువారు యీ చెరువులను లీజుకు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. గ్రామ పంచాయతీ వారు కూడ యివే చెరువులను ఆ గ్రామాలలో వున్న ఫిషర్ మన్ కు యివ్వడం జరుగుతున్నది. వారు—మాకు డిపార్టుమెంటు యిచ్చిందని, వీరు మాకు గామపంచాయతీ యిచ్చిందని యీ విధంగా అక్కడ క్లాష్ జరుగుతున్నాయి. అట్లాగాకుండా, నేరుగా డిపార్టుమెంటు యీ బాధ్యత వహించి, దాని నుండి వచ్చే ఆదాయంలో కొంత గ్రామపంచాయతీ వారికి పోయేట్లుగా ఏర్పాటు చేస్తే వీరి క్లాష్ తగ్గుతాయని మనవిజేస్తున్నాను.

ఇకపోతే, యీ ఫిషర్ మన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ వారికి నెట్స్ మనం ఉచితంగా ఇవ్వకపోతే నీసం 50 వర్సెంటు సబ్సిడీ పైన అయినా వారికి యిస్తే వారికి ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది, తద్వారా కేవల పరిశ్రమ అభివృద్ధి కావడానికి అవకాశం వున్నది. అంతేగాక, యీనాడు రైతులకు వ్యవసాయా తృప్తులపై ఆదాయం చాలా తగ్గిపోతున్నది కాబట్టి, కేవల పరిశ్రమ నష్టం లేనిది కాబట్టి, రైతులు తమ పొలాల్లో వీటిని అభివృద్ధి చెయ్యడానికి పిలుస్తుంది. మధ్యలో లోతుగా వున్నచోట ఈ పరిశ్రమను అభివృద్ధి చెయ్యవచ్చునని డైరెక్టోరేట్ వారు కూడా అంటున్నారు. ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లతో ఎక్కడెక్కడయితే

నీళ్ళు పెట్టుకుంటారో అక్కడ పెద్ద పెద్ద టాంకు కట్టి అక్కడ దీనిని అభివృద్ధి చెయ్యవచ్చునంటున్నారు. దీనికొరకు చాల మంది ముందుకు వస్తున్నారు. కాబట్టి దీనికి సంబంధించి కూడా 50 పర్సెంట్ సబ్సిడీ యిస్తే రైతులకు వుపయోగకరంగా వుంటుందని మ విజేస్తున్నాను. మిత్రులు చెప్పినట్లుగా బ్లాకు వాడ్ క్వార్టర్సులో ఒక సంస్థ వుండాలి. ఎక్స్ పెర్ట్స్ ఆఫీసరో మరొకరో అక్కడ వుండాలి. అప్పుడే చేపల పరిశ్రమ అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశముంటుంది. ఐ.ఆర్. డి.పి. పోగ్గిం వుంది, సమితి పరియాస్ లో, ఈ ఫిషరీస్ కార్యక్రమం కూడా అందులో ఇన్ కార్పొరేట్ చెయ్యాలని మనవిజేస్తున్నాను. ఇంక, ఈ ఫిషరీ మన్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ కు నాగార్జున సాగర్ వంటి పెద్ద పెద్ద చెరువులు వున్న చోట్ల వీటిని పట్టడానికి యంత్రపరికరాలను సప్లయ్ చేయాలని మనవిజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

1-00 p.m.

శ్రీ కె.వి. కృష్ణారెడ్డి (నగసారావుపేట) :— ఈనాడు శ్రీ శ్రీ వాసులు రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం చాలా మంచిదని భావిస్తున్నాను. సమాజంలో అతి తక్కువ స్థాయిలో నివశిస్తూ, హరిజన గిరిజన బలహీన వర్గాల ప్రజల కంటే కూడా తక్కువ స్థాయిలో నివశించే బెస్త వారి జీవితాలను మెరుగు పరచడానికి మానవునికి అవసరమైన పుష్టికరమైన నీ పుడ్ ను టాప్ చేయడానికి ఉపయోగ పడే చక్కటి తీర్మానంగా దీనిని వర్ణించక తప్పదు. మన రాష్ట్రానికి ఉచ్చాపూం నుండి తడ వరకు 1000 కి.మీ. పొడవు కల సముద్ర తీరం ఉంది. ఈ స పడ అభివృద్ధి చేసుకోవడంలో జప్పటికే కేరళ, మద్రాసు రాష్ట్రాల కంటే మనము వెనుకబడి ఉన్నాము. మనకు 260-270 బెస్త వారి పల్లెలు ఉన్నాయి. గామీమాలలో ఉండే హరిజన గిరిజన ప్రజల కంటే హిందూ వారు బిక్కులు తున్నారు. పొట్ల పోషణకు తమ్ము నమ్మున్న భార్య కొడుకు పోషించడానికి వారు సముద్రంలోనికి పోయి చేపలు పడుతుంటారు. ఒకసారి వెళ్ళిన జరువాత తిరిగి వస్తామో లేదో కూడా తెలియని పరిస్థితులు. మనము అనేక సంఘటనలు వింటూనే ఉన్నాము అక్కడ ఏ దుస్సంఘటన జరిగినప్పటికీ వారు బిల్ల పోతారు. దీనిని అభివృద్ధి చేస్తే ప్రభుత్వానికి ఆదాయం కూడా వస్తుంది. ప్రభుత్వము 100 కోట్ల రివెన్యూను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వ సారాయి దుకాణాలను ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఈ పరిశ్రమను ప్రోత్సహించినట్లయితే ప్రజలకు మంచి అవకాశం లభించడమే కాక అంతకంటే అధికంగానే ప్రభుత్వానికి కూడా ఆదాయం లభిస్తుంది. బెస్త వారి పరిస్థితులను మెరుగు పరచవలసి ఉంది. రాత్రి అయితే ఎటు పోవాలో తెలియదు. మనకు లైట్ హౌసులు ఎక్కువ లేవు. కేరళలో ప్రతి ఒడ రేస్ లోను పెట్టిన మాదిరి గైడ్ హౌసులనైనా ఏర్పాటు చేసినట్లయితే సముద్రంలోనికి పోయిన బెస్త వారికి తిరిగి రావడానికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. బెస్త వారు ఇ త కష్టపడి పట్టక చేపలకు నక్రమ మైన ధర రావడం లేదు. ఎవరో మధ్య దళారీలు బాగుపడుతున్నాడు తప్ప కష్టపడి చేపలు పట్టి తెచ్చేవారికి నాభం కలిగడము లేదు, తగిన మార్కెటింగ్

సౌకర్యాలు వారికి లేవు. లోకల్ మార్కెటులో అమ్ముకోడానికి కూడా వారికి అవకాశాలు లేవు. డిపార్టుమెంటు ఒక వాన్ ఏర్పాటుచేసి వారు పట్టిన చేపలను రొయ్యలను మరొక ప్రాంతానికి తీసుకుపోయే సౌకర్యం కలిగిస్తే వారికి ఎంతో మేలు కలుగుతుంది. 260—270 బెస్త పల్లెలలోను చదువుకునే వారు లేరు. అందుకు అవకాశాలు లేవు అక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ లేదు వారికి ఎటినెడి లో రామాయణ భారతాలో చెప్పాలని నా అభిప్రాయము కాదు. వారు సముద్రం లోనికి వెళ్ళేవారు కనుక వాని పిల్లలకు చేపలను పట్టుకోడం లోను ఇతర విషయాలలోను కొంత కెక్సికల్ వద్దతులు చేప్పినట్లయితే వారింకా ఎక్కువగా చేపలను పట్టుకునే అవకాశం కలుగుతుంది. వారికి మేక్ నైట్ బోటుస్ సప్లయి చేయవలసి ఉంది వేసవి కాలంలో ఫిష్ కాచ్ తక్కువగా ఉంటుంది. అనేక కారణాల వల్ల ఎగుతుంది. అదువల్ల వేసవి కాలంలో వారికి పనిపాటలు ఉండవు, కోస్తా బెల్టులో జీడిమామిడి తోటలు పెంచినట్లయితే ఆ గింజల నుండి అయిదు తీసుకోవచ్చు వేసవి రెండు నెలలు వారికి పని పాటలు దొరుకుతాయి ఒక రకమైన కుటీర పరిశ్రమగా డెవలప్ చేయవచ్చును: రాష్ట్రానికి ఆదాయం వస్తుంది. ఈ విధమైన కార్యక్రమం రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చేపడితే బాగుంటుందని నలహా ఇస్తూ శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె.బి. సిద్దయ్య (పుత్తూరు):— అధ్యక్షా, మత్స్య పరిశ్రమకు సంబంధించి మిమలీందరూ చాలా సూచనలు చేశారు. సేను ఒకటి రెండు సూచనలు చేస్తాను దీనిని మనం రెండు దృక్పథాలతో చూడవలసి ఉంది. ఒకటి మత్స్య పరిశ్రమను పెంపొందించడం. అందులో ఉంటున్న బెస్త వారి జీవితాలను మెరుగుపరచడం, మనకు 600 మైళ్ళ కోస్తా ప్రాంతము ఉంది. అయితే సముద్ర ప్రాంతంలో మాత్రమే కాకుండా మిగిలిన ప్రాంతాలలో కూడా మత్స్య పరిశ్రమను పెంచవచ్చును. సేను మంత్రి గారి దృష్టికి ప్రత్యేకంగా తెచ్చేది ఏమిటంటే—మాచ్ ఖండ్—సీలేరు జేసీన్ లో ఇంతవరకు ఎలాంటి చర్య తీసుకోకపోవడం చాలా విచారకరమైన విషయము. ఇటీవల జాలాపుట్ రిజర్వాయరు నుంచి పొడువ వరకు రెండు గంటల కాలము బోటులో వెళ్లాము. 15-20 కి.మీ. దూరంలో జాలాపుట్ రిజర్వాయరు ఉంది. వేసవి కాలంలో వెడితే పుష్కలమైన నీరు ఉంది. అక్కడ ప్రైడోక్—ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టులున్నాయి. అక్కడ మత్స్య పరిశ్రమ అభివృద్ధికి ఎంతో అవకాశం ఉంటే ఎలాంటి చర్య తీసుకోకపోవడం విచారకరమైన విషయము. మంత్రిగారు దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని మత్స్య పరిశ్రమ అభివృద్ధికి కృషి చేయాలి. అప్పర్ సీలేరుకు సంబంధించి కొంటివాడ, డొంకరాయి, లోయర్ సీలేరుకు సంబంధించి అలిమేలు డాము ఉంది. మాచ్ ఖండ్, సీలేరు జేసీన్ లో మత్స్య పరిశ్రమ అభివృద్ధికి చర్య తీసుకోవాల్సి కోరుతున్నాను. రొయ్యల విషయం ఒకటి చెప్పవలసి ఉంది. మొదట్లో కేరళ, తమిళనాడు రాష్ట్రాల నుంచి రొయ్యలు ఎక్కువగా ఎగుమతి

Non-official Resolutions:
re : Development of Fisheries and Prawns
in Pulicat Lake, Bay of Bengal in
Andhra Coast.

చేసే వారు. ఇప్పుడు అక్కడ రొయ్యలు దొరకనందున కొరత ఏర్పడినందున ఇప్పుడు ఆంధ్రా కోస్తా పొంతం లోని విశాఖపట్నం నుంచి రొయ్యలను పట్టి ఎగుమతి చేస్తున్నారు, కొన్నాళ్లకు మన కోస్తా పొంతంలో కూడా రొయ్యల కొరత వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. అలాంటి కొరత రాకుండా ఉండడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవలసి ఉంది. ఆహారానికి ఉపయోగపడే రొయ్యలను మాత్రమే కాక ఆహారానికి ఉపయోగపడని చిన్న చిన్న రొయ్యలను కూడా వట్టేసుండడం వల్ల వాటి ఉత్పత్తి తగ్గి కొరత ఏర్పడే ప్రమాదం ఉంది దీనిపై అవసరమైన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. చేపలు సేకరించే వారికి అభిస్తున్న ధరకు చేపలు బినియోగించుకునే వారు చెల్లిస్తున్న ధరకు విపరీతమైన వ్యత్యాసం ఉంది. మధ్య దళారీలు లాభపడుతున్నారు చేపల మీద ఆధారపడిన బెస్ట్ వారికి ఎక్కువగా ఇస్తే సంతోషం. అది లేకుండా వినియోగదారులు ఎక్కువ చెల్లిస్తున్నారు మధ్యవారు బాగ పడుతున్నారు. దీనిపై చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

1.10 p.m.

Sri Ahmed Shaeef : — Mr. Deputy Speaker Sir, the discussions were really very good and I have taken down the very good suggestions made by the Hon'ble Members which were mostly of a constructive nature. It is really obvious fact that we must have these schemes implemented. We have got a very good sea shore about one thousand miles and very good potentialities both in marine fisheries and inland fisheries.

The Resolution moved by my friend Mr. Srinivasul Reddy with regard to a particular lake, i.e., the Pulicat Lake it is in between the two States of Tamilnadu which is having about 6,000 hectares and Andhra Pradesh which is having about 40,000 hectares. When there is a tidal wave, the sea water goes in along with it these prawns and other fish also come in. Therefore, there is a very good potential in this lake as every body knows. Therefore, the State Government had ordered for the survey of this lake and a survey was conducted and the survey report was sent to the Central Government. It was done as early as 1975. Therefore, the idea in the resolution which is before this House, is not a new idea. The State Government is seized of this matter as early as 1975. Consequent to that report an Officer by name B. Sivaraman has come over here and advised the State Government to construct some small four or five lakes to improve fishing in that area. Consequent to this report, we have allotted about Rs.2 lakhs for the construction of these farms. Subsequently after the allotment of the amount, it was revealed that it was not sufficient and it was not feasible to take up and the formation will not remain there according to the seasonal conditions.

Another point is that periodical conditions are not such that we can invest in that particular lake, because fresh water is also required for prawns and fish breeding. The moment the season is over water will not be inside and particularly in the summer season, due to evaporation of water, some water will remain in which fish and prawns cannot

Non-Official Resolution :
re: Development of Fisheries and
Prawns in Puli cat Lake, Bay of
Bengal in Andhra Coast.

29th June, 1979. 659

survive. Therefore, the advise that the periodical conditions are not such that we cannot improve prawns and fish in the particular lake, is under further investigation.

With regard to the improvement of fisheries, we have got two different ways for improvement. One is, there is a very good community, here, i.e., the Bestha Community. Fishermen are there and their standard of life is mainly dependent on the improvement of this profession only. Therefore, the Government has now decided to give them aid in the form of nets on subsidised rates. All the members are aware that we have been supplying these nets at subsidised rates. Ever last time, when there was cyclone, when they lost their nets, we have provided them on subsidised basis. This year also wherever they have lost, we are providing them nets. Apart from this we are also providing small boats for fishing upto the extent of 5 miles area from seashore.

The second one is exploitation of fishes by machanised way. We are having now 600 machanised boats and 53 trawllers are operating along the coast of Andhra Pradesh. There is scope for the increase of mechanised boats along our coast for utilising for the mechanised fishing fleets. To improve this fishing, the Government has proposed to extend the facilities.

At Visakhapatnam, Kakinada and Nizampatnam, we have now new plans for the expansion and construction of this fishing ports.. Apart from that, with the help of the World Bank, we are also constructing these ports for the fisheries at Bhavanampadu and Krishnapatnam. Krishnapatnam is also a very prospective base. We have taken up these two schemes—Bhavanampadu and Krishnapatnam. After these two ports are constructed, and some more mechanised boats and trawllers are provided, we believe, that a catch of about 26,000 tonnes of fish and prawns will be there every year.

The Government of India have provided, I believe, Rs. 138 lakhs last year for the establishment of the fishing harbour at Bhavanampadu, which we have taken up now. Apart from that, with regard to providing the nets, I submit that last year, we have provided about Rs. 27 laksh for the supply of fisheries requisites at subsidised rates to fisherman for the welfare of the fishermen, Harijans, Girijans and other poor people. We are giving help to these people like providing material at subsidised rates. This year also Rs. 7.45 lakhs have been provided in the budget and we are also providing nets and other mechanised material to those people.

Apart from that, there are training Institutes in which we are giving training to those people by giving Rs. 75 stipend per month. My good friend Mr. Dass has suggested that Rs. 900 which is being taken as a security amount should be abolished. I had disussions with our Fisheries Officers and we are contemplating enhancement of Rs. 75 stipend per month and with regard to abilitation of Rs. 900, the matter not yet settled. I hope that those two facilities if provided, would further facilitate the people to take part in this training.

Non-Official Resolutions :
re : Development of Fisheries and
Prawns in Pulicat Lake, Bay of
Bengal in Andhra Coast.

With regard to the inland fisheries, fish culture in inland waters- it is confined only to the existing banks constructed mainly for irrigation purposes. The fish production in inland waters is 600 kilograms per hectare.

There is a very good scope for all the cultivators particularly, marginal cultivators, small cultivators take this as a profession because within half an acre, as it has been suggested by one Hon'ble Member they can have a humble beginning and they can have about Rs. 10,000, apart from their income from the cultivation. It is estimated modestly. For this purpose we are having these nurseries at different places and we are supplying material to each and other person and also encouraging and advising them and providing some subsidy to these small and marginal cultivators who show interest for this inland fisheries.

About the tanks, the tanks are not ours, i.e., Fisheries Department is not having any tank. Therefore, we do not have any command over it. Consequently we have to depend on the tanks which are meant only for irrigation. Now we should dig our own tanks for which we are seeking financial help to have our own fish cultures. Therefore, the present arrangements which are made now only are made on the basis of the availability of waters and tanks at different places which are there for a particular period, i.e., 8 or 9 or 10 months and some times in small kuntas water will not remain. Consequently we will not be able to fish in this particular kuntas.

With regard to the Brackish Water Fish Culture, the Government of India have sanctioned an amount of Rs. 50 lakhs. The Andhra Pradesh Fisheries Corporation has taken up the establishment of the Brackish Water Fish Farm as a pilot project. The construction of the Farm is in progress. The State Government have taken up the survey of brackish water issue in all coastal districts. The survey is in progress. After identifying the places, where establishment of brackish water fish farm is feasible, a detailed survey will be conducted and project reports prepared for encouraging brackish water fish culture. This is also we have taken up.

1-20 a. m.

With regard to the Training Centres, I submit that there are two inland fisheries training centers, one at Kurnool and the other at Warangal. With regard to Marine Fisheries Training Centres, the Government have opened two such centres, one at Kakinada and the other at Masulipatnam. In these Training Centres, fishermen are trained in the operation of mechanised boats, and improved catch in the marine waters. The trainees in all these above centres are being paid a stipend of Rs. 75 per month. In addition, selected candidates are also being deputed to Madras for receiving the training in operation of large mechanised boats.

With regard to the Fishermen Co-operatives, I submit, that we have formed some hundreds of societies and to these societies, we are also providing help. These Societies alone are getting these mechanised

boats but the society has to pay 5% of the amount and 15% percent will be given by the Government and the remaining 80% is given by the Central Banks, or Scheduled Banks. Consequently, the number of fleet for fishing is increasing day by day and people are now taking very much interest. It is encouraging for the Government that people are now taking very much interest. It is encouraging for the Government that people are also taking interest in the matter. We hope that in future this fishes will become very valuable and our cultivators will also take interest in it. This prawn and fish culture will also become the habit of our cultivators and therefore, we have got very bright future).

With regard to the difficulties shown by the Hon'ble Members, I have taken down and I do admit that there are problems which require attention and we will sincerely try to solve all those problems relating to the fishermen communities who really deserve to be encouraged in this matter. I hope, after taking all these schemes, a day will come when we will get very much benefit in this. Since the Government is seized of the matter for the last four or five years and since we are paying our attention in all such matters which have been mentioned by Mr. Srinivasul Reddy, I request that the Resolution may be withdrawn. We are taking all possible steps, as suggested in the resolution. I hope the purpose is served, as I have suggested in my speech.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (వెంకటగిరి):—అదృష్టా. ఈ తీర్మానం ఏ పార్టీ సిద్ధాంతాలకు వ్యతిరేకంగా లేదు. అదరికి ఆమోదయోగ్యమైన తీర్మానం. ఇంతకు ముందు ఇటువంటి తీర్మానం నేను ప్రతిపాదించినప్పుడు అప్పట్లో సీవిల్ సప్లయ్స్ మంత్రిగా ఉన్న వీరప్పగారు రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలను కోరే తీర్మానం ఇది, న్యాయమైన ధర వారికి ఇవ్వాలని వర్చెజింగ్ నెట్లు పెట్టాలనే కోరుతున్న తీర్మానం అని దీనిని ఆమోదించడం, ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేయడం జరిగింది. కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పరిమితమయే కాక రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలను రెంటిని కోరుతూ చేసిన తీర్మానం. ఈ సభ కేంద్రాన్ని కోరి ఆర్థిక వనరులు సమకూర్చుకోవాలని ఉంది. అన్ని పక్షాల వారు ఒప్పుకుంటున్నారు. మంత్రి గారు ఉపసంహరించుకోవాలి అంటున్నారు. ఇందులో పార్టీ విచ్ఛేదం ఏమీ లేదు సిద్ధాంతాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రతిపాదించిన తీర్మానం కాదు. వ్యక్తిగతంగా అందరూ ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నారు. కాంగ్రెసు-వి సుంచి కాని ఇతరతా కాని మాట్లాడిన వారందరూ దీనిని బలపరచారే కాని వ్యతిరేకించలేదు. మంత్రి గారు పునరాలోచన చేసి దీనిని అంగీకరించి ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం పాస్ అయ్యేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :—ఇందులో ఖిన్నా ఖిప్రాయం ఉండడానికి అవకాశం లేదు. ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించడమే మంచి సాంప్రదాయం అవుతుంది.

Sri Ahmed Shareef:—In this regard, my submission is, that the matter is already before the Central Government and we have submi-

tted our report and they have sent a man an expert to study the matter. Both the State and Central Governments are seized of the matter. If we still persist and pursue, I think it will not be in the interests of the State Government. Had we not moved it the matter would have been different.

Sri P. Sundarayya (Gannavaram):—It will strengthen your hands. There is nothing to object. Why don't you (Minister) aspect? Though the Government was hesitating from the financial angle to accept that every house should be given Rs. 2,000 in the Legislative Council ultimately since they are also in sympathy with that thing, they accepted it. It is a recommendation to our Government itself. By accepting it, it will be strengthening your hands. Assembly is also interested, I do not understand why the Government have this attitude.

Mr. Deputy Speaker:—It is his personal view.

Sri Ahmed Shareef:—There is ground for refusing it. It is not a novel idea. The matter which has been discussed has been taken up and the Government of India has taken it up. It is not at the stage of contemplation. They have taken certain steps also. So, under such circumstances, I request that the Resolution may be withdrawn.

1-30 p.m.

(శ్రీ) నల్లపరెడ్డి (శ్రీ) నివాసుల్ రెడ్డి :— అవ్యతా, ఇక్కడ ఒక సంగతి వుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వము తరపున మన మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. They are seized of the matter అని వారు చెబుతున్నారు, అది వారు చెప్పవలసింది కాదు. అందులో వారి హాండ్స్ ను స్ట్రెంథ్ చేసేటట్లు అవుతుంది. ప్రభుత్వమే వెనుకాల వుండి ఏకగ్రీవంగా చేసేటట్లు అవుతుంది. ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంటు కొరకు, ఉపాధి కల్పనకు, ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజ్ తెప్పించడానికి, ఆహార ఉత్పత్తి చేయడానికి—వారి హాండ్స్ ను స్ట్రెంథ్ చేయడానికి అన్ని పజాలు ఒకే మాట అంటూ వుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వము తరపున అర్హమెంటు చేయడం పొరబాటు అయిన విషయం. ఇదివరలో వీరప్పగారు ఒప్పుకున్నారు. నేను ప్రతిపాదించాను తీర్మానమును, అవమానం లేదు. అన్ని పార్టీలు బలపర్చాయి. దయతో పునరాలోచన చేయండి. ప్రధాన మైనిటమంటి తీర్మానము. ఈ సభ తీర్మానం చేసిన తరువాత పునయోగపడుతుంది. దయచేసి అంగీకరించండి అని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy:—When the Minister has no objection to the contents of the Non-Official Resolution, when the resolution is only recommendatory in nature, the Minister can as well agree, we can pass it unanimously. We are not merely calling upon the State Government but we also call upon the Government of India to do something in the matter.

Sri Ahmed Shareef:—I think, it is not in the fitness of things. They have not refused it. They are doing it. Aid is forth coming.

They have sent the expert. They have not dis-appointed us in any way. Therefore, again pursuing the matter is an embarassment.

Sri M. Venkaiah Naidu:—It is only to strengthen the Government's hands.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అందులోను పార్టీ విప్ కూడ యివ్వలేదు స్వేచ్ఛగా ఓటు చేసుకోడానికి అవకాశముంది. ఇది పార్టీ సిద్ధాంతాలకు వ్యతిరేకమైనటువంటి తీర్మానం కానే కాదు. అందు వల్ల స్వేచ్ఛగా ఓటు చేసుకునే అవకాశం వుంది కాని ప్రభుత్వము ఓట్ డౌన్ చేస్తే యీ తీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా వుండనే దురభిప్రాయం ఏర్పడుతుంది అందు వల్ల ఓట్ డౌన్ చేయడానికి వీలు లేదు. యీ ప్రభుత్వానికి కాని యీ పార్టీకి గాని, అందువల్ల అంగీకరించాలని మరొకసారి ప్రార్థిస్తున్నాను.

Sri P. Sundarayya:—How does it bind the Central Government it is only a recommendation. We express our views. I do not understand why the Minister or the ruling party is hesitant? Is it because Mr. Srinivasul Reddy is in your party, you don't give him permission? It is good that we go on record that we want it unanimously. I do not understand why the Government is adopting this attitude. All right, defeat it if you (ruling party) want it.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అఖరు రిజ్ల్యూట్. మంత్రి గారు ఒప్పుకోకపోతే ఏ ప్రస్థితులోను పెన్ చేయవలసిందే. ఉపసంహరించుకున్నా కూడ రాష్ట్ర శాసనసభకు యిందులో వుత్సాహం లేదని యింత మంచి సజ్జెక్ట్ విషయములో ఏకాభిప్రాయం లేదని; ఓడించారని బయట ప్రజానీకం చెడ్డగా అనుకోడానికి అవకాశం వుంది. ప్రభుత్వం ఓడిస్తే ప్రభుత్వం పాలనీకి వ్యతిరేకమైన విషయం. ఓడిస్తే చెడ్డ పేరు వస్తుంది. విప్ లేదు, స్వేచ్ఛగా చేసుకునే అవకాశం వుంది విప్ ఎవరికీ జారీ చేయలేదు. పొరపాటుగా మంత్రిగారు పెద్ద మంత్రులను కన్ఫుల్ట్ చేయలేదు, చెప్పలేకుండా వున్నారు. దయచేసి ఒప్పుకోండి. దీనిలో పెద్ద లేదు, చిన్న లేదు, ప్రధానమైనటువంటి విషయం. మీరు ఒప్పుకోకపోతే ప్రెస్ చేయక తప్పదు. ఒప్పుకోవాలని ప్రాధేయ పడుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—We will postpone this item to next Friday.

(Many Members from the Opposition benches said 'no'. 'no'. at this stage)

Mr. Deputy Speaker:—You can further discuss it next time.

Sri S. Jaipal Reddy :—Unless the Member withdraws, the eputy speaker, should put it to vote. We oppose the post-Ponement.

Mr. Deputy Speaker :—That is only one way for me.

Sri Ahmed Shareef :—My submission is that whatever schemes we are formulating here are being submitted to the Central Government. They have agreed. Not only they have agreed but they have taken further steps. No request was refused and there was no inaction on their part. In spite of that if we pursue it will not be in the fitness of things, and the cordiatly will be damaged.

Sri S. Jaipal Reddy :—We have discussed, it only. We agreed to disagree. Let the logic take its own course.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— వారికి టైము యిస్తాము, ఎడ్జర్స్ అడ్వైజులోవల ఓంకార్ గారి రిజల్యూషను మూన్ చేయనిదే బయటకు పోయి కానియిది ముందు తేలాలి.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— ఓటింగు తీసుకోండి.

Sri S. Jaipal Reddy:— I do not know why the Minister is standing on the conscience of prestige. In respect of non-official resolutions they were never put to vote. In this case a member of the Ruling Party moved the resolution, Let us therefore pass the resolution unanimously. If decided otherwise, put it to vote and take the members to vote.

Sri P. Sundarayya:— There are many cases where non-official resolutions have been accepted by the Government. There is no question of prestige.

1-40 p. m. శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— మంత్రిగారు యాక్సెప్టు చేయకపోతే నేను ఓటింగుకు డ్రెస్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:— అధ్యక్షా, ఇప్పటికే టైము అయిపోయింది. పోస్టు పోస్ట్ చేస్తే బాగుంటుంది

శ్రీ ఎస్. ఆశ్వార్థ దాసు :— ఈ రిజల్యూషను పూర్వీక రికమెండేటరీ కాకుండా గవర్నమెంటుయొక్క పాలసీని స్ట్రెంగ్తెన్ చేస్తున్నది, అందుచేత దీనిని పాస్ చేయడంలో మనకు అడ్డకసు ఉండకూడదు. ఏ కారణంచేత మంత్రిగారు ఇట్లాగ అంటున్నారో కాని It is strengthening the policy of the Government. But I for one do not want it to be defeated. అవతలి ప్రక్కనుంచి కంపేర్ చేస్తే as per party discipline - against the resolution. My request is do not put us to such an akward position or otherwise postpone it and pass it next time.

శ్రీ ఎస్.ఎన్.ఎన్. రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు మాట్లాడిన బాపిరాజుగారు, ఆశ్వార్థ దాసుగారు ఈ రిజల్యూషనుకు ఫేవరబుల్ గా మాట్లాడారు. అందుచేత దీనిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించడానికి మంత్రిగారు ముందుకు రావాలి.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు .— ఏకోన్మఖంగా అభిప్రాయాలు వచ్చిన తరువాత, ఆశ్వార్థ దాసుగారు చెప్పిన తరువాత, శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ప్రతి

Non-Official Resolutions:
re: Development of Fisheries and
Prawns in Pulicat [Lake, Bay of
Bengal in Andhra Coast.

29th June, 1979. 663

పాదించిన తరువాత పార్టీ ప్రిన్సిపల్ కాకుండా, పార్టీ విప్ లేదు కనక ముఖం అంతా ఏకగ్రీవంగా ఆమోదిస్తాము. మేముంటా ఇదిఫరకు విషయాన్ని బట్టి అంగీకరించాము. ఇప్పుడు కూడా అలాగ అంగీకరిస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారూ—మీరు పవీ అంటారు. As per the rule you have to withdraw.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— నాన్ అఫీషియల్ రిజల్యూషన్ అంటే పార్టీ అనుమతి ముందు తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు. పార్టీ విప్ లేదు. విప్ వచ్చివుంటే తప్ప లేకపోతే స్వేచ్ఛగా ఓటు వేసుకోవచ్చు. అటువంటప్పుడు నేను ప్రెస్ చేసినా తప్పులేదు. ఈ తీర్మానానికి అనకూలంగా ఓటు చేయాలని అభిప్రాయం వున్నవారు ఓటు చేసినా తప్పులేదు కాబట్టి ఈ విషయమై మంత్రి గారు పునరాలోచించాలని అర్థిస్తున్నాను. గత్యంతరం లేదు, వారు ఒప్పుకోక పోతే నేను ప్రెస్ చేయక తప్పదు.

Sri Ahmed Shareef :— I will not agree. I agree if it is adjourned. I do not have any objection.

Mr. Deputy Speaker :— He wants some time.

Sri S. Jaipal Reddy :— No. No. No.

శ్రీ బి. సమ్యయ్య :— మంత్రిగారు ఆలోచించుకోవడానికి టైము కావాల్సిందే. మంత్రిగారు ఏడ్జర్జన్ చేయాలని అడుగుతూ ఉంటే ఇప్పుడే కావాలని వారు పట్టు బట్టడం సమంజసం కాదు.

Mr. Deputy Speaker :— It is for the House to decide. If you want me to adjourn, I have no objection. If you want to go in for voting, that is the only course.

శ్రీ బి. సమ్యయ్య :— పోస్టపోన్ చేయడం మంచిది.

Sri S. Jaipal Reddy :— No Sir, No further discussion.

Mr. Deputy Speaker :— As the Minister has asked for the postponement. I do not know whether it will be taken up on the next non-official day.

Sri S. Jaipal Reddy :— No. No. No. What is the reason.

Mr. Deputy Speaker :— I want to know the consensus of the House with regard to the postponement.

Sri Ahmed Sheriff :— I agree for the postponement.

Sri V. Sobhanadriswara Rao :— We beg to disagree with him.

Sri S. Jaipal Reddy :— There is no Motion for the postponement.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— పోస్టపోన్ చేయమని నేను కోరడం లేదు.

Sri S. Jaipal Reddy :— We have had sufficient discussion on the entire issue. Even if the mover is for the postponement we are not

for the postponement and the matter is the property of the House. Even if he wants to withdraw, the withdrawal motion should also be put to vote in the House.....

శ్రీ వి. సుందరయ్య:—అధ్యక్షా, మీరు పోస్టుపోస్ట్ చేస్తే.....

Mr. Deputy Speaker:— It is for the House to consider.

Sri P. Sundarayya:—Unless you permit him to move that, he cannot move. I request you not to give permission. The mover is not agreeing and so you put it to vote.

Mr. Deputy Speaker:—I will put it before the House.

Sri Ahmed Shareef:—I request for the postponement.

Sri S. Jaipal Reddy :—No. No.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు (వుయ్యూరు):—ఇంతవరకు డిస్కషను జరిగింది, మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ఇది మంచి సబ్జెక్టు అన్నారు. అటు వంటప్పుడు మంత్రిగారు దీనిని ఎందుకు ఒప్పుకొనడం లేదు. దీనిని ఓటింగుకు పెట్టండి.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు:—ఇప్పుడు మనముందు అనధికార తీర్మానం చర్చ జరిగింది. తమరు ప్రతిపాదకుని అభిప్రాయమేమిటని అడిగారు. ఏక గ్రీవంగారావడానికి వీలులేదు కనుక ఓటింగుద్వారా తేల్చుకోవాలనే అభిప్రాయం వచ్చింది. ప్రతిపాదకులు కూడా ఓటింగుద్వారా తేల్చాలని అంటున్నారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారి అభిప్రాయాలతో నిమిత్తం లేదు. తమరు దానిని ఓటింగుకు పెట్టండి. ఆటో, ఇటో తేలిపోతుంది.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు:—దీనిమీద డిస్కషను జరిగింది. మినిస్టరుగారు ఎడ్జర్స్ చేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. రూల్స్ పొజిషను నాకు సరిగా తెలియదు కాని హౌసు వర్మిషను ఇస్తే మీరు పోస్టుపోస్ట్ చేయవచ్చు ఏమో?

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు:—పోస్టుపోస్ట్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. Postponement is not a motion. It is a suggestion. The motion before the House is whether the resolution is accepted or rejected. There is no other motion.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు (ఉదయగిరి):—అధ్యక్షా, ఇదిచాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. దీనికి ఇంత టైము ఎలా చేయడం, దీనిమీద ఇంత చర్చకు అవకాశం ఇవ్వడం సరిబు కాదు. ఇంకెన్నా తీవ్రమైన విషయాలమీద మేము సమయం కావాలని కోరినప్పుడు కనీసమైన అవకాశం ఇవ్వని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇది నేను చాలా బాధతో చెబుతున్నాను.

(ఇంటర్వెన్యూ)

Mr. Deputy Speaker:—If we have unanimous resolution, it is good.

Sri M. Venkaiah Naidu: —We have tried our best.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:—అధ్యక్షా, దీనిమీద డిస్కషను ఎక్కువగా చేయకుండా ఓటింగుకు వెళ్తుంది.

Mr. Deputy Speaker:—I will put the Resolution to vote. Ultimately, the House is supreme to decide the matter.

The question is:

“This House recommends to the Government of India and the Government of Andhra Pradesh to develop fisheries and prawns in Pulicat Lake, Bay of Bengal in Andhra Coast and in the ponds, tanks etc., in Andhra Pradesh to provide food for countrymen, to earn foreign exchange by exporting them and to provide employment to the fishermen and the educated unemployed.”

(The opposition demanded the division)

Ayes: 27

Noes: 41

Neutrals: Nil

The Resolution was negatived.

re: (2) Modifications to the Andhra Pradesh Scheduled Area Land Transfer Regulation of 1959.

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move:

“The House resolves that the Andhra Pradesh Scheduled Area Land Transfer Regulation of 1959 be modified to the effect that in schedule areas (1) a non-tribal may be permitted to hold either 5 acres of wet or 10 acres dry land per family and lands over and above this limit, be distributed to the tribal people; (2) in future no non-tribal be allowed to either purchase or sell land in the scheduled areas; (3) the present non-tribal owners may be permitted to sell or alienate their lands to the tribal people or surrender to the Government the amounts to be decided by Government; (4) facilitate the non-tribals also to get loans and other facilities on the basis of their land as security; (5) the scheduled areas be properly demarcated on the basis of a fixed percentage of tribal population based on the 1971 census; and (6) protection to the tribals residing in the non-scheduled areas to be provided.”

Mr. Deputy Speaker:—Resolution moved.

668 29th June, 1979.

Announcement:
re: Extension of time for withdrawal of
nominations to various Zonal Railway
Users' Consultative Committees.

ANNOUNCEMENT

re: Withdrawals of Nominations to various Zonal Railway
Users' Consultative Committees—Extension of time.

Mr. Deputy Speaker:—There is an announcement. The withdrawals of nominations to various Zonal Railway Users' Consultative Committees is extended upto 1.00 p.m. on 2nd July, 1979.

Now the House stands adjourned till 8.30 a.m. on Monday, the 2nd July, 1979.

1-5 p. m. (The House then adjourned to meet again at half past eight O' Clock on Monday, the 2nd day of July, 1979).

